Articol I. Agatha Christie

Articol I. Agatha Christie

Articol II. Oracolul din Delphi

CUPRINS:

I. Oracolul din Delfi 7
II. Cazul doamnei deprimate 21
III. Moarte pe Nil 32
IV. Cei patru suspecţi 47
V. Lingouri de aur 62
VI. Doamna de companie 75
VII. Cuibul de viespi 94
VIII. Misterul vasului chinezesc 103
IX. Perla preţioasă 124
X. Casa Filomelei 137
XI. Festa unchiului Andrew 161
Oracolul din Delphi
I. Oracolul din Delphi – The Oracle at Delphi
II. Cazul doamnei deprimate – The Case of the Distressed Lady
III. Moarte pe Nil – Death on the Nile
IV. Cei patru suspecţi – The Four Suspects
V. Lingouri de aur – Ingots of Gold
VI. Doamna de companie – The Companion
VII. Cuibul de viespi – Wasp's Nest
VIII. Misterul vasului chinezesc – The Mystery of the Blue Jar
IX. Perla preţioasă – The Pearl of Price
X. Casa Filomelei – Philomel Cottage
XI. Festa unchiului Andrew – The Case of the Missing Will

Doamna Willard J. Peters nu ţinea neapărat să viziteze Grecia. Şi despre Delfi, sinceră să fie, nu prea avea vreo idee. Locurile preferate aie doamnei Peters erau la Paris, Londra şi Riviera. Era o femeie căreia îi plăcea viaţa de hotel şi imaginea ei despre un dormitor se contopea cu un covor moale, pufos, un pat luxos, o diversitate de nenumărate aranjamente luminoase, inclusiv un lampadar lângă pat, apă caidă şi rece la dispoziţie şi un telefon la îndemână cu ajutorul căruia puteai comanda ceai, mâncare, apă minerală, cocteiluri gi luai legătura cu prietenii.

La hotelul din Delfi nu se găsea nimic din lucrurile acestea. Avea o privelişte minunată de la ferestre, patul era curat ca şi camera văruită în alb. Se mai afla un scaun, un lavabou şi un scrin. Băile se făceau cu programare şi, câteodată, lipsea apa caldă.

Îşi zicea că ar fi drăguţ să se laude că fusese ia Delfi aşa încât doamna Peters se străduia să se intereseze mai mult de Grecia antică, dar nu reuşea întotdeauna. Statuile ei păreau aşa de neterminate, fără capete, braţe şi picioare, în sinea ei, aprecia mai mult frumosul. Înger din marmoră completat cu aripi, care fusese ridicat la mormântul soţului ei, Willard Peters.

Dar toate aceste păreri personale nu le împărtăşea nimănui, de teamă că fiul ei, Willard, ar fi putut-o privi cu dispreţ. De dragul lui Willard venise aici, în camera asta răcoroasă şi neconfortabilă, cu o servitoare morocănoasă şi un şofer plictisit în perspectivă.

Căci Willard (până recent numit junior – denumire pe care nu o putea suferi) era fiul de 18 ani al doamnei Peters, pe care-l adora nespus de mult. Willard manifesta această ciudată pasiune pentru arta de mult apusă. Willard cel subţire, palid, cu ochelari şi dispeptic îşi târâse mama cea drăgăstoasă în acest circuit prin Grecia.

Fuseseră la Olympia care doamnei Peters i se păru nişte ruine triste. Îi plăcuse Parthenonul, dar consideră Atena un

oraş întro stare disperată. Vizitele în Corinth şi la Mycene representaseră chinuri sfâşietoare pentru ea şi şofer.

Delfi – se gândea nefericita doamna Peters – era ultima picătură. Absolut nimic de făcut decât să te plimbi pe drum şi să priveşti ruine. Willard petrecea multe ore în genunchi, descifrând inscripţii greceşti; exclamând: „Mamă, asculată doar asta! Nu e splendid?" Şi apoi citea câte ceva care i se părea doamnei Peters chintesenţa plictiselii.

În dimineaţa aceea, Willard pornise devreme să vadă nişte mozaicuri bizantine. Doamna Peters simţind instinctiv că mozaicurile bizantine aveau s-o lase rece (la propriu şi la figurat) se scuzase.

— Te înţeleg, mamă, îi spuse Willard. Doreşti să rămâi singură, să stai în teatru sau sus, pe stadion, să contempli totul şi să cazi în reverie.

— Exact, dragule, îi confirmă aşteptările doamna Peters.

— Ştiam că locul o să te atragă îi spuse încântat Willard şi plecă.

Acum, cu un oftat, doamna Peters se pregătea să se ridice pentru a-şi lua micul dejun.

Intră în sufragerie şi o găsi aproape goală, cu excepţia a patru persoane. Mama cu o fiică, îmbrăcate, după cum i se păru doamnei Peters, într-un stil deosebii, ea nerecunoscând peplu,1 discutau despre arta auto-exprimării în dans; un domn plinuţ între două vârste, care o ajutase cu o valiză când coborâse din tren, pe nume Thomson şi un nou venit, un bărbat matur, chel, ce sosise în seara precedentă.

Acest personaj rămase ultimul în cameră pentru micul dejun şi doamna Peters intră repede în vorbă cu el. Era o femeie prietenoasă şi-i plăcea să facă conversaţie. Domnul Thomson fusese deosebit de reţinut în comportament (rezervă britanică, o numea doamna Peters), pe când mama şi fiica îşi dădeau aere de superioritate, deşi fata se împăca destul de bine cu Willard.

Doamnei Peters i se păru noul-venit o persoană foarte plăcută. Îi răspundea la întrebări fără să facă pe înfumuratul. Îi spuse mai multe mici amănunte amicale despre greci, ceea ce o făcuse să simtă că erau oameni adevăraţi, nu doar pagini de istorie obositoare din cărţi.

Doamna Peters îi povesti noii sale cunoştinţe totul despre Willard, ce băiat deştept era şi câtă cultură cunoştea de putea să-şi adauge cuvântul la nume. Era ceva la acest individ binevoitor şi amabil care te făcea să i te destăinui.

Cu ce se ocupa şi cum îl chema, doamna Peters nu află. În afară de faptul că se apucase să călătorească pentru a se odihni complet după munca depusă (ce muncă?) nu vorbise prea mult despre sine însuşi.

Totuşi, ziua se scurse mai repede decât s-ar fi aşteptat. Mama, fiica şi domnul Thompson continuau să fie inabordabili. Îl văzură ieşind din muzeu şi luând-o imediat în direcţie opusă.

Noua cunoştiinţă a doamnei Peters se uită după el încruntându-se uşor.

— Mă întreb cine o fi tipul acela? Zise el.

Doamna Preters îi comunică numele persoanei, dar nimic altceva.

— Thompson, Thompson. Nu, nu cred că l-am mai întâlnit şi totuşi, într-un anume fel, figura sa mi se pare familiară. Dar nu ştiu de unde să-l iau.

Dupăamiază, doamna Peters trase un pui se somn într-un loc la umbră. Cartea, pe care o luase cu ea s-o citească, nu era cea excelentă despre arta greacă, recomandată de fiul ei, ci se intitula, nici mai mult nici mai puţin „Misterul de pe fluviu”. Conţinea patru crime, trei răpiri, bande mari şi diverse de criminali periculoşi. Doamna Peters se simţi înviorată şi alinată de răsfoirea sa.

La ora patru se întoarse la hotel. Era sigură că Willard trebuie să fi revenit şi el. Atât de îndepărtat i se profila în gând vreun presentiment rău că aproape uită să deschidă

biletul despre care proprietarul spusese că-i fusese lăsat ei, în după-amiaza aceea, de către un bărbat ciudat.

Un bilet extrem de murdar. Îl desfăcu într-o doară. După ce parcurse primele câteva rânduri, se albi la faţă şi întinse o mână ca să se sprijine. Scrisul de mână îi aparţinea unui străin, care folosea ca limbă engleză:

Lady (începea).

— Cu aceasta vă informăm că fiul dumneavoastră este ţinut captiv de către noi în loc de mare siguranţă. Nici un rău nu i se va întâmpla onorabilului tânăr gentleman dacă îndepliniţi ordinele cu credinţă. Cerem pentru el ca răscumpărare zece mii de lire engleze sterling. Dacă vorbiţi despre asta cu proprietarul hotelului sau poliţia, sau vreo asemenea persoană fiul dumneavoastră va fi omorât. Vă trimitem asta ca să reflectaţi. Mâine, instrucţiuni cum să plătiţi banii vor fi trimise. Dacă nu vă supuneţi, urechile onorabilului tânăr gentleman vor fi tăiate şi vă vor fi trimise. Şi ziua următoare dacă tot nu ascultaţi el va fi ucis. Din nou asta nu e o ameninţare, în glumă. Kyria să se gândească… Dar mai ales… Să nu spună nimănui.

Demetrius Sprânceană Neagră.”

Nu-i nevoie să mai descriem în ce stare se afla biata femeie. Absurdă şi copilăroasă cum era formulată cererea reuşi să-i trezească un sentiment apăsător de pericol. Willard, băiatul, scumpul, delicatul, seriosul ei Willard!

Se va duce de îndată la poliţie. Va răscoli toate împrejurimile. Dar dacă făcea aşa… Se înfioară.

Apoi, ridicându-se, ieşi din cameră în căutarea proprietarului hotelului – singura pesoană care vorbea engleza.

— S-a făcut târziu, zise ea. Fiul meu încă nu s-a întors.

Plăcutul omuleţ îi zâmbi încurajator.

— E adevărat. Domnul a dat drumul la catâri. Dorea să se întoarcă pe jos. Trebuia să fi ajuns până acum, dar, Iară îndoială, a mai întârziat pe drum. Zâmbea fericit.

— Spune-mi, întrebă brusc doamna Peters, aveţi ceva răufăcători prin împrejurimi?

„Răufăcători” era un termen în engieză necunoscut de către omuleţ. Doamna Peters îi spuse atunci pe şleau. Ca răspuns primi asigurarea că împrejur de Delphi trăiau oameni cumsecade, foarte liniştiţitoţi binevoitori faţă de străini.

Buzele îi tremurau, dar se abţinu. Ameninţarea aceea sinistră îi lega limba. Ar putea fi o gafă. Dar dacă nu era? Unei prietene de-a ei din America i se furase copilul şi, pentru că anunţase poliţia, micuţul fusese ucis. Astfel de lucruri se întâmplă.

Era aproape înnebunită. Ce putea să facă? Zece mii de lire… Cât făcea asta… Între patru sau cinci mii de dolari! Ce reprezenta asta în comparaţie cu siguranţa lui Willard? Dar cum să obţină o asemenea sumă? Se iveau imense dificultăţi chiar acum în privinţa banilor şi obţinerea lor cach. O hârtie de credit pentru câteva sute de lire era tot ce avea asupra ei.

Vor înţelege asta bandiţii? Vor fi rezonabili? Vor aştepta?

Când îşi mai veni în fire, îi spuse supărată fetei să plece. Un clopoţel sună pentru cină şi biata doamnă se târî spre sufragerie. Mâncă în mod mecanic. Nu vedea pe nimeni. În ceea ce o privea, camera putea fi goală cu desăvârşire.

Odată cu sosirea fructelor i se aduse un bilet. Se crispă de durere, dar scrisul de mână era cu totul diferit de cel de care se temea – un scris citeţ de funcţionar englez, îl desfăcu fără prea mare interes, dar cuprinsul o intrigă:

La Delphi nu mai puteţi consulta oracolul (aşa scria), dar îl puteţi consulta pe domnul Parker Pyne.

Dedesubt era prins cu un ac un anunţ tăiat din ziar şi, la capătul de jos al hârtiei, ataşată o fotografie de paşaport al prietenului ei chel de dimineaţă.

Doamna Peters citi de două ori anunţul.

Sunteţi fericit? Dacă nu, consultaşti-l pe domnul Parker Pyne.

Fericită? Fericită? Fusese vreodată cineva aşa de nefericit? Era ca un răspuns la o rugăciune.

Abia reuşi să scrie pe o bucată de hârtie care se întâmplă s-o aibă în geantă:

Vă rog ajutaţi-mă. Putem să ne întâlnim peste zece minute, afară din hotel?

O puse într-un plic şi îi arătă unui ospătar să i-o ducă domnului care şedea la masa de la fereastră. Zece minute mai târziu, întro haină de blană, deoarece noaptea se lăsa răcoare, doamna Peters ieşi din hotel şi se îndreptă încet pe drumul spre ruine. Domnul Parker Pyne o aştepta.

— Binecuvântat fie Cerul că vă aflaţi aici, se descărcă doamna Peters abia răsuflând. Dar cum aţi ghicit necazul teribil în care mă aflu? Asta aş vrea să ştiu?

— Expresia feţei, dragă doamnă, spuse domnul Parker Pyne cu blândeţe. Mi-am dat seama imediat că se întâmplase ceva, dar ce anume aştept să-mi dezvăluiţi.

Se dezlănţui ca un torent. Îi înmână scrisoarea pe care o citi la lumina unei lanterne de buzunar.

— Hâm, făcu el. Remarcabil document. Cât se poate de remarcabil. Conţine anumite lucruri…

Dar doamna Peters nu avea starea sufletească potrivită ca să asculte un comentariu asupra punctelor deosebite ale scrisorii. Ce trebuia să facă pentru Willard? Pentru dragul, delicatul ei Willard!

Domnul Parker Pyne încerca s-o liniştească. Îi înfăţişă o imagine atrăgătoare a vieţii bandiţilor greci. Ei vor avea o grijă deosebită de prizonierul lor, de vreme ce el reprezintă o mină de aur importantă. Treptat, o potoli.

— Dar ce să fac? Se plânse doamna Peters.

— Aşteptaţi până mâine, o sfătui domnul Parker Pyne. Asta în cazul în care nu doriţi să vă duceţi direct la poliţie.

Doamna Peters îl întrerupse cu un strigăt de groază. Dragul ei Willard ar fi ucis imediat!

— Credeţi că am să-l mai văd pe Willard sănătos?

— Fără îndoială, o asigură blând domnul Parker Pyne. Singura problemă este dacă veţi putea să-l recăpătaţi fără să achitaţi cele zece mii de lire.

— Tot ceea ce doresc e băiatul meu.

— Da, da, încerca s-o liniştească domnul Parker Pyne. Apropo, cine a adus scrisoarea?

— Un bărbat pe care proprietarul nu-l cunoştea. Un străin.

— Ah! Există mai multe posibilităţi! Omul care va aduce scrisoarea mâine ar putea fi urmărit. Ce le spuneţi oamenilor de la hotel despre absenţa fiului dumneavoastră?

— Nu m-am gândit.

— Dacă stau şi mă gândesc, reflectă domnul Parker Pyne. Cred că ar fi foarte firesc să vă exprimaţi şi îngrijorarea faţă de absenţa lui. Un grup s-ar forma să plece în căutarea sa.

— Nu cumva duşmanii ăştia?… Ea se sufocă.

— Nu, nu atât timp cât nu vorbiţi despre răpire sau de răscumpărare, ei nu se vor purta urât. În fond, nimeni nu se poate aştepta să nu faceţi caz deloc în legătură cu dispariţia fiului dumneavoastră.

— Pot să las totul în seama dumneavoastră?

— Asta-i treaba mea, zise domnul Parker Pyne.

Porniră înapoi spre hotel şi erau aproape să se ciocnească de un tip corpolent.

— Cine era? Întreabă pe un ton aspru Parker Pyne.

— Cred că domnul Thompson.

— O! Exclamă dus pe gânduri domnul Parker Pyne. Thompson, da? Thompson, hâm!

Când se duse la culcare, doamna Peters simţi că impresia domnului Parker Pyne despre scrisoare era corectă. Cel care o adusese avea legătură cu bandiţii. Părea consolată şi adormi mai curând decât ar fi crezut.

În dimineaţa următoare, în timp ce se îmbrăca, observă, deodată, ceva pe duşumea lângă fereastră. O ridică şi… Încremeni. Acelaşi plic murdar, ieftin, acelaşi scris oribil. Îl deschise: „Bună dimineaţa lady. Aţi reflectat? Fiul dumneavoastră e bine, sănătos… Până acum. Dar ne

trebuie banii. S-ar putea să nu vă fie simplu să primiţi această sumă, dar ni s-a spus că aveţi la dumneavoastră un colier de diamante. Pietre foarte frumoase. Vom fi satisfăcuţi cu el în schimb. Ascultaţi ce trebuie să faceţi. Dumneavoastră sau altcineva pe care îl alegeţi să-l trimiteţi trebuie să aducă colierul la Stadion. De acolo să urce până la un pom de lângă o stâncă mare. Vom supraveghea să vedem că va veni o singură persoană. Atunci fiul vă va fi schimbat cantra colierului. Momentul trebuie să fie mâine, la ora şase dimineaţa, imediat după răsăritul soarelui. Dacă puneţi poliţia pe noi vă vom împuşca fiul după aceea, în timp ce plecaţi cu maşina spre gară.

Acesta este ultimul nostru cuvânt, lady. Dacă nu avem colierul mâine dimineaţă vă trimitem urechile fiului dumneavoastră. În ziua următoare moare.

Cu salutări, lady, Demetrius”

Doamna Peters se grăbi să-l găsească pe domnul Parker Pyne. Citi scrisoarea cu atenţie.

— E adevărată povestea cu colierul de diamante?

— Absolut. Soţul meu a plătit o sută de mii de dolari pentru el.

— Hoţii noştri bine informaţi, murmură domnul Parker Pyne.

— Ce aţi spus?

— Tocmai cântăream anumite aspecte ale afacerii.

— Pe cuvântul meu, domnule Pyne, nu avem timp pentru aspecte. Trebuie să-mi recapăt băiatul.

— Dar sunteţi o femeie inteligentă, doamnă Peters. V-ar place să fiţi prostită şi tapată de zece mii de lire? Var place să vă cedaţi colierul unui grup de pungaşi?

— Sigur, dacă puneţi problema aşa! Femeia inteligentă din doamna Peters se luptă cu mama din ea. Cât,iş vrea să pun mâna pe ei…pe brutele astea nenorocite! De îndată ce-mi capăt înapoi băiatul, voi asmuţi întreaga poliţie din împrejurimi împotriva lor şi, dacă va fi necesar, voi închiria

o maşină blindată ca să mă ducă împreună cu Willard la gară! Doamna Peters se înroşise la gândul răzbunării.

— Da, da, aprobă domnul Parker Pyne. Ştiţi, draga mea doamnă, mă tem că vor fi pregătiţi pentru o asemenea reacţie din partea dumneavoastră. Ei presupun că de îndată ce Willard va ajunge la dumneavoastră, nimic nu vă va împiedica să alertaţi toate autorităţile. Ceea ce îmi întăreşte convingerea că s-au pregătit pentru această eventualitate.

— Atunci ce doriţi să facem?

Domnul Parker Pyne zâmbi.

— Aş vrea să încerc un mic plan de-al meu. Se uită prin sufragerie. Era goală şi uşile de la ambele capete erau închise. Doamnă Peters, există un om la Atena pe care-l cunosc – un bijutier. E specialist în diamante artificiale de prima mână. Începu să vorbească în şoaptă. Am să-l sun la telefon. Poate ajunge aici după amiază, aducând cu el un colier cu pietre frumoase.

— Vreţi să spuneţi?

— Vă scoate diamantele cele adevărate şi le va înlocui cu imitaţii.

— Dar ăsta-i cel mai ingenios lucru de care am auzit vreodată!

Doamna Peters îl privi cu admiraţie.

— Ssst! Nu aşa tare. Vreţi să faceţi ceva pentru mine?

— Bineînţeles!

— Vedeţi ca nimeni să nu asculte ce vorbesc la telefon.

Doamna Peters se învoi.

Telefonul se afla în biroul directorului. El se retrase politicos, după ce îl ajută pe domnul Parker Pyne să obţină numărul. Când ieşi, dădu de doamna Peters.

— Îl aştept pe domnul Parker Pyne, pretinse ea. Ne ducem la plimbare.

— O, da, doamnă.

Şi domnul Thompson era în hol. Veni spre ei şi intră în vorbă cu directorul.

Erau vile de închiriat în Delfi? Nu? Dar, desigur, se afla una mai sus de hotel!

— Aceea aparţine unui gentleman grec, monsieur. El nu o închiriază.

— Şi nu sunt alte vile?

— Una e proprietatea unei americane. De partea cealaltă a satului. Acum este închisă. Şi alta a unui englez, pictor, pe stânci, cu priveliştea spre Itéa.

Doamana Peters se amestecă în conversaţie. Prin natură avea o voce puternică şi, în mod intenţionat, vorbi şi mai tare.

— Ah! Mi-aş dori de minune să posed o vilă aici. Totul e atât de rustic şi natural. Sunt nebună după locul ăsta, nu vedeţi domnule Thompson? Dar sigur că trebuie să-l adoraţi dacă doriţi o vilă. E prima vizită aici? Nu mai spuneţi…

O ţinea întruna aşa până când ieşi domnul Parker Pyne din birou. El îi zâmbi uşor apreciind gestul ei de a-i acoperi convorbirea telefonică.

Domnul Thompson coborî încet treptele şi o luă pe drum unde se alătură mamei şi fiicei celei îngâmfate care păreau să simtă vântul rece biciuindu-le braţele goale.

Totul se desfăşura de minune. Bijutierul a sosit chiar înainte de cină cu o maşină plină de alţi turişti. Doamna Peters îi duse colierul în camera sa. Acesta mormăi ceva admirativ. Apoi, i se adresă în franceză.

— Madame peut être tranguille. Je réussirai.

Îşi scoase nişte ustensile din geanta sa şi începu să lucreze.

La ora 11, domnul Parker Pyne bătu la uşa doamnei Peters: „Poftiţi”! Îi înmână un săculeţ din piele de căprioară. Se uită înăuntru.

— Diamantele mele!

— Ssst! Iată colierul cu diamante false. Frumoasă lucrătură, nu vi se pare?

— Pur şi simplu, minunat.

— Aristopoulous este un tip inteligent.

— Nu credeţi că o să bănuiască?

— Cum aşa? Ştiu că aveţi colierul la dumneavoastră. Şi-l predaţi. Cum să bănuiască vicleşugul?

— Mi se pare totul minunat, repetă doamna Peters,înmânându-i colierul. Vreţi să îl duceţi dumneavoastră? Sau vă cer prea mult?

— Bineînţeles, că îl voi duce. Daţi-mi doar scrisoarea, ca să-mi fie clare instrucţiunile. Mulţumesc. Acum, noapte bună şi bon courage. Băiatul dumneavoastră va fi aici să luaţi împreună micul dejun.

— O, de-ar fi adevărat!

— Acum, nu vă mai faceţi griji. Lăsaţi totul în seama mea.

Doamna Peters avu o noapte agitată. Când adormi, avu coşmaruri. Vise în care bandiţi înarmaţi în maşini blindate trăgeau cu mitralierele în Willard care cobora în fugă muntele,îmbrăcat în pijama.

A fost încântată când se trezi. În cele din urmă, apăru prima rază de soare. Doamna Peters se dădu jos din pat şi se îmbrăcă. Stătea… Aşteptând.

La ora şapte, cineva bătu la uşă. Gâtul îi era aşa de uscat încât abia putea vorbi.

— Intră! Zise.

Uşa se deschise şi domnul Thompson intră. Ea se uită nelămurită. Fără glas. Avea un presentiment sinistru ca înaintea unui dezastru. Şi totuşi, când începu să vorbească, tonul era cu totul natural, firesc. O voce caldă, binevoitoare.

— Bună-dimineaţa, doamnă Peters, zise el.

— Cum îndrăzneşti, domnule! Cum îndrăzneşti…

— Trebuie să-mi scuzaţi vizita atâta de nefiresc de matinală, zise domnul Thompson. Dar ştiţi, am o afacere de pus la punct.

Doamna Peters se aplecă în faţă cu o privire acuzatoare.

— Deci, dumneata mi-ai răpit băiatul! N-a fost vorba de bandiţi!

— Sigur că nu au fost bandiţi. Cred că partea aceea a părut cât se poate de neconvingătoare. Neartistică, ca să

nu spunem mai mult.

Pe doamna Peters o interesa un singur lucru:

— Unde e băiatul meu? Întreabă ea cu ochi sălbatici de tigresă furioasă.

— De fapt, o informă domnul Thompson, el e chiar la uşă.

— Willard!

Uşa se dădu de perete. Willard, cu pielea galbenă, cu ochelari şi, evident, nebărbierit, fu strâns la pieptul mamei. Domnul Thompson privea mulţumit scena.

— Cu toate astea, i se adresa doamnei Peters, revenindu-şi deodată şi întorcându-se spre el. Am să te dau în judecată pentru asta. Aşa am să fac!

— Ai înţeles totul greşit, mamă,o lămuri Willard. Acest geltleman m-a salvat.

— Unde ai fost?

— Într-o casă pe stânci. Doar la o milă depărtare.

— Şi permiteţi-mi, doamnă Peters, interveni domnul Thompson, să vă redau ceea ce vă aparţine.

Îi înmână un pacheţel, împachetat la întâmplare. Hârtia se desfăcu şi dezvălui colierul de diamante.

— Nu trebuie să consideraţi valoros celălalt săculeţ cu pietre, doamnă Peters, o anunţă domnul Thompson zâmbind. Diamantele cele veritabile sunt încă în colier. Punguţa din piele de căprioară conţine nişte imitaţii excelente. Aşa cum v-a asigurat prietenul dumneavoastră, Aristopoulos este aproape un geniu.

— Nu mai înţeleg nimic din toate astea, zise încet doamna Peters.

— Trebuie să priviţi cazul din punctul meu de vedere, îi propuse domnul Thompson. Atenţia mi-a fost atrasă de folosirea unui anumit nume. Mi-am permis să vă urmăresc pe dumneavoastră şi pe plinuţul prieten afară şi să trag cu urechea – recunosc cinstit – la discuţia dumneavoastră extraordinar de interesantă. Mi s-a părut remarcabil de sugestivă, în aşa măsură, încât i-am mărturisit directorului hotelului. Acesta şi-a notat numărul la care a sunat amicul

dumneavoastră şi a mai aranjat ca un ospătar să asculte conversaţia dumneavoastră din sufragerie din dimineaţa trecută.

Întregul plan s-a desfăşurat foarte inteligent. Urmaţi să deveniţi victima unui cuplu isteţ de hoţi de bijuterii.

Ştiau totul despre colierul de diamante, v-au urmărit până aici; v-au răpit fiul şi au scris o scrisoare cam comică din partea unor „bandiţi", ca apoi să aranjeze să vă încredeţi în principala căpetenie a afacerii.

După aceasta, totul este simplu. Bunul gentleman vă înmânează o punguţă cu diamante false şi… O şterge cu tovarăşul său. În dimineaţa asta, când fiul dumneavoastră nu va apare, veţi din disperată. Absenţa prietenului vă va conduce la concluzia că şi el a fost răpit. Cred că aranjaseră ca cineva să se ducă mâine la vilă. Persoana aceea avea să vă găsească fiul şi atunci amândoi aveaţi să vă daţi seama de felul în care a fost pus la cale jaful. Dar, răufăcătorii ar fi avut un avantaj de multe ore.

— Şi acum?

— O, acum sunt bine mergi la loc sigur. Am avut eu grijă de asta.

— Şarlatanul, se descărcă doamna Peters, amintindu-şi mânioasă, cum îi încredinţase toate secretele. Şarlatanul ăla mieros, care făcea pe omul cumsecade.

— Un om câtuşi de puţin plăcut, confirmă domnul Thompson.

— Nu înţeleg cum de-ai aflat toate astea, i se adresă admirativ Willard. Foarte inteligent lucrat.

Celălalt dădu din cap modest.

— Nu, nu zise el. Când călătoreşti incognito şi-ţi auzi propriul tău nume folosit în mod fraudulos…

Doamna Peters îl privi cu atenţie sporită.

— Cine sunteţi? Îl întrebă brusc.

— Eu sunt domnul Parker Pyne, o lămuri acel gentleman.

II. Cazul doamnei deprimate.

Butonul de pe biroul domnului Parker Pyne sună discret.

— Da? Întreabă marele om.

— O domnişoară doreşte să vă vadă, îl anunţă secretara. Nu are programare.

— Poţi s-o laşi să intre, domnişoară Lemon. O clipă mai târziu dădea mâna cu vizitatoarea sa. Bună dimineaţa, zise el. Vă rog staţi jos.

Fata se aşează şi se uită la domnul Parker Pyne. Era o fată frumoasă şi foarte tânără. Avea părul negru, ondulat, cu un rând de bucle la ceafă. Era frumos îmbrăcată, de la pălăriuţa albă împletită de pe cap, până la ciorapii fini din mătase şi pantofii eleganţi. Se vedea clar că era foarte nervoasă.

— Dumneavoastră sunteţi domnul Parker Pyne? Întrebă ea.

— Da.

— Cel care dă… Anunţuri?

— Cel care dă anunţuri.

— Spuneţi că oamenii care nu sunt… Nu sunt fericiţi… Să… Să vină la dumneavoastră.

— Da.

Prinse curaj.

— Ei bine, sunt îngrozitor de nefericită. Aşa că m-am gândit să vin şi… Şi să văd.

Domnul Parker Pyne aşteaptă. Simţi că trebuie să mai urmeze ceva.

— Mă aflu într-o încurcătură teribilă.

Îşi frământa mâinile nervoasă.

— Da, îmi dau seama, zise domnul Parker Pyne. Credeţi că mi-aţi putea povesti despre ce este vorba?

Se părea că fata era pregătită oricum s-o facă. Îl privea pe domnul Parker Pyne foarte disperată. Deodată îi spuse pe nerăsuflate:

— Da, am să vă povestesc. M-am hotărât acum. Miam ieşit aproape din minţi din cauza grijilor. N-am ştiut ce să fac sau la cine să mă duc. Atunci am văzut anunţul dumneavoastră. Am crezut că e o înşelătorie, dar mi-a rămas în minte. Suna

oarecum încurajator. Şi apoi m-am gândit: ei bine, n-ar strica să vin şi să văd. Aş putea oricând să mă scuz şi să plec dacă... Dacă...

— Exact, exact, spuse domnul Pyne.

— Ştiţi ce înseamnă să ai încredere în cineva.

— Şi credeţi că puteţi avea încredere în mine? Întrebă el zâmbind.

— E ciudat, zise fata dezvăluind inconştient lipsa sa de educaţie, dar am. Fără să ştiu nimic despre dumneavoastră! Sunt sigură că pot să am încredere.

— Vă asigur, zise domnul Pyne, că încrederea dumneavoastră nu va fi zdruncinată.

— Atunci, spuse fata, am să vă povestesc. Mă cheamă Daphne St. John.

— Da, domnişoară St. John.

— Doamnă. Sunt... Sunt măritată.

— Pfui! Mutmură domnul Pyne, surprins că nu observase inelul de platină de pe al treilea deget de la mâna stângă. Nu mi-am dat seama.

— Dacă n-aş fi fost căsătorită nu mi-ar fi păsat aşa de mult. Vreau să zic că n-ar fi contat aşa. Dar când mă gândesc la Gerald... Ei bine,aici e necazul meu!

Îşi bagă mâna în geantă, scoase ceva şi-l aruncă pe birou, unde lucind şi scânteind, se rostogoli spre domnul Parker Pyne.

Era un inel de platină cu un diamant uriaş.

Domnul Pyne îl luă, îl duse la fereastră, îl încercă pe geam, puse o lentilă de bijutier la ochi şi îl examină îndeaproape.

— Un diamant deosebit de frumos, remarcă el, întorcându-se la birou, valorând, aş zice, cel puţin vreo două mii de lire.

— Da. Şi e furat! Eu l-am furat! Şi nu ştiu ce să fac.

— Vai de mine! Zise domnul Parker Pyne. Asta-i foarte interesant.

Clienta sa nu se mai putu abţine şi izbucni în lacrimi într-o batistă de prost gust.

— Haide, haide, totul o să se aranjeze, o încurajă domnul Parker Pyne.

Fata se şterse la ochi şi la nas.

— Chiar? O, chiar?

— Sigur că da. Acum, povestiţi-mi totul.

— Totul a început din cauza datoriilor. Ştiţi, sunt îngrozitor de extravagantă. Şi Gerald e atât de îngrijorat din cauza asta. Gerald e soţul meu. E mult mai în vârstă decât mine şi are, ei bine, idei foarte austere. El crede că a face datorii este groaznic. Aşa că nu i-am spus. M-am dus cu nişte prieteni la „Le Touquet” şi m-am gândit că aş putea avea noroc la jocuri de noroc şi m-am îndreptat direct acolo. Întâi am câştigat. Şi apoi am pierdut, dar m-am gândit că trebuie să continui. Şi am mers mai departe. Şi… Şi…

— Da, da, spuse domnul Parker Pyne. Nu trebuie să intraţi în detalii. Eraţi într-o stare mai proastă decât oricând. E adevărat, nu-i aşa?

Daphne St. John dădu din cap, aprobându-l.

— Şi atunci, înţelegeţi, pur şi simplu nu-i puteam spune lui Gerald. Pentru că el urăşte jocurile de noroc. O, eram într-o încurcătură groaznică. Ei bine, ne-am dus să stăm la familia Dortheimer, lângă Cobham. El este grozav de bogat, desigur. Soţia sa, Naomi, a fost cu mine la şcoală. Ea e drăguţă şi foarte bună. Cât am stat acolo, montura acestui inel s-a lărgit. În dimineaţa plecării, ea m-a rugat să-l duc la Londra şi să-l las la bijutierul ei din Bond Street. Se opri.

— Şi acum ajungem la partea dificilă, conchise domnul Pyne, ca să-i vină în ajutor. Continuaţi, doamnă St. John.

— N-o să spuneţi niciodată, nu-i aşa? Îl întrebă fata rugător.

— Confidenţele clienţilor mei sunt sacre. Şi, oricum, doamnă St. John mi-aţi spus deja atât de multe încât, probabil, aş putea şi eu spune sfârşitul povestirii.

— E adevărat. În regulă. Dar nu-mi place s-o spun… Sună aşa groaznic. M-am dus pe Bond Street. Acolo mai e şi un alt magazin – „Viro”. Ei imită bijuteriile. Deodată miam

pierdut capul. M-am dus cu inelul şi le-am cerut să-mi facă o copie exactă; am pretins că plecam în străinătate şi că nu vroiam să iau bijuterii veritabile la mine. Li s-a părut foarte firesc.

Ei bine, am făcut rost de piatra artificială; era aşa de frumoasă că nu o puteai deosebi de cea originală şi am trimis-o cu poşta specială doamnei Dortheimer. Aveam o cutiuţă cu numele bijutierului pe ea, aşa că totul a fost în regulă şi am făcut un pachet ca să arate ca la magazin. Şi apoi amam amanetat inelul adevărat. Şi-a ascuns faţa în mâini. Cum am putut? Cum am putut? Am fost o hoaţă josnică, meschină, de rând.

Domnul Parker Pyne tuşi.

— Nu cred că aţi terminat, zise el.

— Nu, nu încă. Asta înţelegeţi s-a întâmplat acum vreo şase săptămâni. Mi-am plătit toate datoriile şi am fost din nou curată, dar, bineînţeles, m-am simţit nefericită tot timpul. Şi apoi, un văr mai în vârstă a murit şi mi-au revenit nişte bani. Primul lucru pe care l-am făcut a fost să recuperez nenorocitul de inel. Ei bine, totul e în regulă; uitaţi-l. Dar ceva teribil de dificil s-a întâmplat.

— Adică?

— Ne-am certat cu familia Dortheimer. În legătură cu nişte acţiuni pe care sir Reuben l-a sfătuit pe Gerald să le cumpere. El a pierdut foarte mult din cauza lor şi i-a spus lui sir Reuben ce crede despre el… Şi, o, totul este îngrozitor! Şi acum, înţelegeţi, nu pot să duc inelul înapoi.

— Nu l-aţi putea trimite doamnei Dortheimer anonim?

— Asta ar da la iveală totul. Ea îşi va examina propriul său inel, va descoperi că este un fals şi va ghici imediat ceea ce am făcut.

— Spuneaţi că vă e prietenă. Ce ar fi dacă i-aţi destăinui tot adevărul, lăsându-vă la mila ei?

Doamna St. John dădu nemulţumită din cap.

— Nu suntem prietene aşa de apropiate. În privinţa banilor sau a bijuteriilor, Naomi este neînduplecată. Poate

că nu m-ar da în judecată dacă i-aş înapoia inelul, dar ar putea povesti tuturor ce-am făcut şi aş fi distrusă. Gerald ar afla şi nu m-ar ierta niciodată. O, totul e aşa de groaznic! Începu să plângă din nou. M-am tot gândit şi nu văd ce aş putea face! O, domnule Pyne, o să mă ajutaţi?

— Îmi mai multe feluri, o asigură domnul Parker Pyne.

— Chiar? Cu adevărat?

— Desigur. V-am sugerat calea cea mai simplă pentru că în lunga mea experienţă am descoperit întotdeauna că e cea mai bună. Evită complicaţiile prevăzute. Totuşi, înţeleg obiecţiile dumneavoastră puternice. Deocamdată, nimeni nu mai ştie despre această nefericită întâmplare, în afară de dumneavoastră?

— Şi dumneavoastră, zise domnişoara St John.

— O, eu nu contez. Ei bine, atunci, secretul dumneavoastră este în siguranţă în prezent. Tot ceea ce trebuie făcut e să schimbăm inelele într-o manieră care să nu dea de bănuit, spuse fata nerăbdătoare.

— Asta nu va fi greu. Avem nevoie de un mic răgaz ca să alegem cea mai bună metodă…

Ea îl întrerupse.

— Dar nu avem timp! Asta mă înebuneşte. Vrea să-şi monteze inelul altfel.

— De unde ştiţi?

— Din întâmplare. Luam masa ieri cu o femeie şi îi admiram inelul – un smarald uriaş. Ea mi-a spus că era cel mai modern şi că Naomi Dortheimer avea de gând să-şi remonteze diamantul în felul acela.

— Ceea ce înseamnă că noi vom trebui să acţionăm urgent, zise domnul Pyne gânditor. Asta înseamnă să pătrundem în casă şi, dacă e posibil, nu în calitate de servitori. Aceştia n-au nici o şansă să ajungă la inelele de valoare. Aveţi vreo idee personală, doamnă St. John?

— Ei bine, Naomi dă o mare petrecere miercuri. Şi prietena asta a mea mi-a povestit că ea caută nişte

dansatori pentru o reprezentaţie. Nu ştiu dacă se poate aranja ceva…

— Cred că se poate, zise domnul Parker Pyne. Dacă i-a găsit deja, ne va costa mai mult, asta-i tot. Încă un lucru, ştiţi cumva unde se află tabloul cu siguranţe electrice?

— Din întâmplare ştiu asta, deoarece o siguranţă s-a ars într-o noapte, târziu, când servitorii se duseseră la culcare. E o cutie în spatele holului, înăuntrul unui dulăpior.

La cererea domnului Parker Pyne îi făcu un desen.

Şi acum, zise el, totul va fi în ordine, aşa că nu vă faceţi griji doamnă St. John. Ce facem cu inelul? Îl iau acum sau preferaţi să-l ţineţi până miercuri?

— Ştiu eu, mai bine îl ţin.

— Şi acum, vă rog, nu vă mai lăsaţi pradă deprimării, o admonestă domnul Parker Pyne.

— Şi onorariul dumneavoastră, întreabă ea timidă.

— Asta poate să mai aştepte. Am să vă comunic miercuri ce cheltuieli au fost necesare. Onorariul va fi minim, vă asigur.

O conduse până la uşă, apoi apasă pe butonul de pe birou.

— Trimite-i pe Claude şi pe Madeleine aici.

Claude Luttrell era unul dintre cele mai frumoase specimene de bărbaţi de companie din Anglia. Madeleine de Sara era cea mai seducătoare vampă.

Domnul Parker Pyne îi contemplă admirativ.

— Dragi copii, am un job pentru voi. Veţi deveni dansatori de faimă internaţională pentru o reprezentaţie. Acum, fii atent la asta, Claude, şi ai grijă să o înţelegi bine…

Lady Dortheimer era pe deplin satisfăcută de aranjamentele pentru balul său. Supraveghe decoraţiunile florale şi le aprobă, îi dădu câteva ultime ordine majordomului şi-l informă pe soţul său că până atunci totul mersese strună!

Era uşor dezamăgită că Michael şi Juanita, dansatorii de la „Red Admiral” nu putuseră să-şi onoreze contractul lor în ultimul moment, din cauză că Juanita îşi scrântise glezna,

dar, în schimb, doi noi dansatori aveau să-i fie trimişi (aşa i se spusese la telefon) care făcuseră furori la Paris.

Dansatorii sosiseră când se cuvenea şi lady Dortheimer îi acceptă. Seara s-a desfăşurat splendid. Jules şi Sanchia şi-au făcut numărul, unul cât se poate de senzaţional. Un dans aprig al revoluţiei spaniole. Apoi, un dans numit „visul degeneratului”. Urmă o mostră măiastră de dans modern.

După terminarea „cabaretului” a fost reluat dansul obişnuit. Frumosul Jules a invitat-o pe lady Dortheimer. Ei pluteau uşor. Niciodată lady Dortheimer nu avusese un partener aşa de perfect.

Sir Reuben o căută pe seducătoarea Sanchia în van. Ea nu era în sala de bal.

De fapt, ea se afla în holul gol, aproape de cutia cu siguranţe, cu ochii fixaţi pe ceasul ei ca o bijuterie de la mână.

— Nu sunteţi englezoaică, nu puteţi fi englezoaică, după cum dansaţi, îi murmură Jules la ureche doamnei Dortheimer. Sunteţi un spiriduş, spiritul vântului. Druşka petrovka navaruci.

— Ce limbă e asta?

— Rusa, minţi Jules. Vă spun ceva în rusă pentru că nu îndrăznesc în engleză.

Lady Dortheimer închise ochii. Jules o strânse la piept.

Deodată luminile se stinseră. În întuneric, Jules se aplecă gi sărută mâna de pe umărul său. Când încercă să gi-o retragă i-o prinse gi o duse din nou la buze. Nu ştiu cum se făcu că un inel lunecă de pe degetul său în mâna sa.

Doamnei Dortheimer i se păru că trecuse numai o secundă până când luminile se aprinseră din nou. Jules îi zâmbea.

— Inelul dumneavoastră zise el. V-a alunecat. Îmi permiteţi? I-1 puse la loc pe deget. Ochii lui exprimau anumite lucruri în timp ce făcea asta.

Sir Reuben vorbea despre circuitul electric.

— Vreun idiot. Cred că a fost o glumă proastă.

Pe lady Dortheimer nu o interesa. Acele câteva minute de întuneric fusese foarte plăcute.

Domnul Parker Pyne sosi la biroul său joi dimineaţă gi doamna St. John îl aştepta deja.

— Conduceţi-o înăuntru, zise domnul Pyne.

— Ei bine? Era foarte nerăbdătoare.

— Arătaţi palidă, remarcă el cu reproş.

Ea dădu din cap.

— N-am putut dormi noaptea trecută: Mă întrebam…

— Poftim, aceasta este mica notă de plată. Biletele de tren, costumele şi 50 de lire pentru Michael şi Juanita. 65 de lire şi 17 şilingi.

— Da, da! Dar în legătură cu seara trecută, totul a fost în regulă? S-a făcut?

Domnul Parker Pine se uită surprins la ea.

— Dragă doamnă, normal că totul e în regulă. Am considerat că v-aţi dat seama de la sine.

— Mă simt aşa uşurată! Mă temeam…

Domnul Parker Pyne dădu din cap cu reproş.

— Eşecul e un cuvânt netolerat în această instituţie. Dacă mă gândesc că nu pot să reuşesc, refuz să preiau un caz. Dar dacă îl preiau, succesul este practic o concluzie implicită.

— Ea chiar şi-a luat inelul înapoi şi nu bănuieşte nimic?

— Absolut nimic. Operaţia a fost cât se poate de delicat îndeplinită.

Daphne St. John oftă.

— Nu ştiţi ce greutate mi s-a luat de pe inimă. Cât spuneaţi c-au totalizat cheltuielile?

— 65 de lire şi 17 şilingi.

Doamna St. John îşi deschise geanta şi numără banii. Domnul Parker Pyne îi mulţumi şi-i completă o chitanţă.

Dar onorariul dumneavoastră? Murmură Daphne. Asta este numai pentru cheltuieli.

— În acest caz nu există onorariu.

— O, domnule Pyne! Nu se poate, zău!

— Dragă doamnă, insist. Nu mă voi atinge de nici un penny. Ar fi împotriva principiilor mele. Iată chitanţa dumneavoastră. Şi acum…

Cu zâmbetul unui conspirator fericit, care a reuşit să dea o lovitură, scoase o cutiuţă din buzunar şi o puse pe masă. Daphen o deschise. Înăuntru, după toate aparenţele se afla inelul identic cu diamant.

— Brută! Strigă doamna Stjohn, strâmbându-se. Cât te urăsc! Îmi vine să te arunc pe fereastră!

— Eu n-aş face asta, zise domnul Pyne. Lumea ar rămâne surprinsă!

— Eşti sigur că nu e cel adevărat? Întrebă Daphne.

— Nu, nu! Cel pe care mi l-aţi arătat zilele trecute e în siguranţă pe degetul doamnei Dortheimer.

— Atunci, totu-i în regulă.

Daphne se ridică râzând fericită.

— Curios că m-aţi întrebat asta, zise domnul Parker Pyne. Sigur că Claude, bietul băiat, nu are prea multă minte. El ar fi putut cu uşurinţă să fie implicat într-o afacere murdară. Aşa că, ca să fiu sigur, am rugat un expert să se uite la lucrul acesta azi dimineaţă.

Doamna St. John se aşează brusc.

— O! Şi el a spus?

— Că aceasta este o imitaţie extraordinar de frumoasă, zise domnul Parker Pyne strălucind de bucurie. O operă clasa întâi. Asta vă linişteşte, nu-i aşa?

Doamna St. John încercă să spună ceva, apoi se opri. Se uita ţintă la domnul Parker Pyne. Acesta luă din nou loc la birou şi o privi cu bunăvoinţă.

— A scoate castanele din foc cu mâna altuia”, spuse el visător. Nu e un rol plăcut. Nu e un rol pe care să-l joace vreunul din salariaţii mei. Scuzaţi-mă. Aţi spus ceva?

— Eu, nu, nimic.

— Bine.

— Vreau să vă spun o mică povestioară, doamnă St. John. Despre o domnişoară. Cred că-i o domnişoară blondă. Nu

este măritată. Numele ei nu este St. John. Numele ei de botez nu este Daphne. Dimpotrivă, se numeşte Ernestine Richards şi până recent a fost secretara doamnei Dortheimer.

Ei bine, într-o zi montura de la inelul cu diamante al doamnei Dortheimer s-a lărgit şi domnişoara Richards l-a dus la Londra ca să fie fixat. Asemenea povestirii dumneavoastră nu-i aşa? Aceeaşi idee i-a venit domnişoarei Richards ca şi dumneavoastră. A făcut un duplicat al inelului. Dar ea a fost o tânără prevăzătoare. Şia dat seama că într-o zi lady Dortheimer va descoperi înlocuirea. Când acest lucru avea să se întâmple, ea îşi va reaminti cine a dus inelul la Londra şi domnişoara Richards va fi imediat suspectată.

Atunci ce s-a întâmplat?

Întâi, îmi închipui că domnişoara Richards a investit într-o transformare miraculoasă, o culoare numărul şapte şi ochii lui se opriră inocenţi pe buclele clientei sale într-o nuanţă castanie închisă. Apoi, mi-a făcut o vizită. Mi-a arătat inelul, m-a lăsat să mă conving că este veritabil, îndepărtându-mi bănuielile. Odată lucrul ăsta făcut şi planul substituirii aranjat, tânăra a dus inelul la bijutier, care, imediat, l-a returnat doamnei Dortheimer.

Ieri seară, celălalt inel, cel fals, a fost înmânat în grabă, în ultima clipă în gara Waterloo. Pe bună dreptate, domnişoara Richards nu considera că domnul Luttrell nu putea fi un expert în diamante. Dar numai ca să fiu sigur că totul era în ordine, am aranjat ca un prieten de-al meu, un negustor de diamante, să se afle în acelaşi tren. El a examinat inelul a pronunţat sentinţa: „Acesta nu este un diamant veritabil; este o imitaţie excelentă”.

Înţelegeţi nuanţa, desigur, doamnă St. John? Când lady Dortheimer descoperea pierderea, ce şi-ar fi reamintit ea? Pe încântătorul tânăr dansator care i-a făcut să-i alunece inelul de pe deget când luminile s-au stins! Ea ar fi făcut cercetări şi ar fi descoperit că dansatorii angajaţi iniţial au

fost mituiţi ca să nu vină. Dacă ancheta ar fi avansat şi ar fi ajuns până la biroul meu, povestea despre o doamnă St. John ar fi părut extrem de subţire. Lady Dortheimer n-a cunoscut niciodată o doamnă St. John. Povestea ar fi sunat ca o invenţie stângace.

Acum înţelegeţi, nu-i aşa, că nu putea permite asta? Aşa că prietenul meu, Claude, a pus pe degetul doamnei Dortheimer acelaşi inel pe care-l scosese. Zâmbetul domnului Parker Pyne era acum mai puţin binevoitor, înţelegeţi de ce n-am putut să vă iau onorariul? Eu garantez să aduc fericire. E clar că nu v-am făcut fericită. Vă mai spun doar un lucru. Sunteţi tânără; probabil este prima dumneavoastră încercare de acest soi. Acum eu, spre deosebire de dumneata, sunt avansat în vârstă şi posed o îndelungată experienţă în executarea de statistici. Din acea experienţă, vă asigur că în 87 la sută din cazuri necinstea este sancţionată de lege. Optzeci şi şapte la sută! Gândiţi-vă la asta!

Cu o mişcare bruscă, aşa-zisa doamnă St. John se ridică.

— Tu, brută bătrână, mieroasă! Exclamă ea. Să mă duci pe mine de nas! Să mă faci să-ţi plătesc cheltuieli! Şi tot timpul…

Se sufocă de furie şi se repezi spre uşă.

— Inelul dumneavoastră, zise domnul Parker Pyne, întinzându-i-l.

Ea i-l smulse, îl privi şi-l aruncă pe fereastra deschisă.

O uşă se trânti şi ea dispăru.

Domnul Parcher Pyne se uită pe fereastră cu un anume interes. „Cum m-am gândit – îşi zise el – mare îmbulzeală s-a produs. Domnul care vinde „diamante nenorocoase” nu ştie ce să facă cu strălucitorul duplicat picat din cer.”

III. Moarte pe Nil.

Lady Grayle era nervoasă. Din momentul sosirii la bordul vaporului „Fayousu” se plânsese de toate.

Nu i-a plăcut cabina. Putea suporta soarele de dimineaţă, dar nu pe cel de după-amiază. Nepoata sa, Pamela Grayle, îi

oferi, cu plăcere, cabina sa de pe partea cealaltă. Lady Grayle o acceptă, găsind şi la ea ceva de obiectat.

O repezi pe domnişoara Mac Naughton, infirmiera sa, pentru că nui dăduse eşarfa care trebuia şi împachetase puişorul cu bagajele în loc să-l lase afară. Se stropşi la soţul său, sir George, fiindcă tocmai îi cumpărase un şirag nepotrivit de mărgele. Ea vroia din lapis lazuli, nu din cornelian roşu. George era un prost!

Sir George zise nelinişti:

— Îmi pare rău, draga mea, îmi pare rău. Mă duc să le schimb. Avem destul timp.

Nu se răţoi la Basil West, secretarul particular al soţului ei, întrucât nimeni nu-l repezea vreodată pe Basil. Zâmbetul său te dezarma înainte de a începe.

Dar cuvintele cele mai aspre le primi bineînţeles, dragomanul2 – un personaj impozant, frumos îmbrăcat, pe care nimic nu-l putea deranja.

Când lady Grayle zări un străin în scaunul de nuiele, şi-şi dădu seama că era un pasager în plus pe punte, toate resursele sale de mânie începură să curgă ca apa.

— Mi-au spus clar la oficiu că noi eram singurii pasageri! Este sfârşitul sezonului şi nu mai merge nimeni altcineva!

— E adevărat, doamnă, zise Mohammed calm. Numai dumneavoastră, grupul dumneavoastră şi un domn, atâţia.

— Dar, mi s-a spus că vom fi numai noi.

— Exact, doamnă.

— Nu este exact! A fost o minciună! Ce caută omul acela aici?

— El vine mai târziu, doamnă. După ce dumneavoastră luaţi bilete. El hotărăşte numai în dimineaţa asta să vină.

— Este o absolută mârşăvie!

— E în regulă, doamnă; el este un gentleman foarte liniştit, foarte drăguţ, foarte cuminte.

— Eşti un prost! N-ai idee de nimic. Domnişoară Macnaughton, unde eşti? O iată-te. Ţi-am spus în nenumărate rânduri să stai lângă mine. S-ar putea să-mi

vină să leşin. Ajută-mă până la cabină, dă-mi o aspirină şi nu-l lăsa pe Mohammed să se apropie de mine. Spune tot timpul „exact, doamnă” încât simt că m-apucă disperarea.

Domnişoara Macnaughton îi întinse un braţ fără nici un cuvânt.

Era o femeie înaltă de vreo treizeci şi cinci de ani, frumoasă, un tip liniştit, sobru. O duse pe lady Grayle în cabină, o propti cu spatele de perete, îi administră o aspirină şi îi ascultă şirul nesfârşit de nemulţumiri.

Lady Grayle avea patruzeci şi opt de ani. Ea suferise încă de la şaisprezece ani de nemulţumirea de-a avea prea mulţi bani. Se căsătorise cu un baronet care sărăcise, sir George Grayle, cu zece ani mai înainte. Era o femeie înaltă, deloc urâtă în privinţa trăsăturilor, dar faţa îi era frământată, neliniştită şi machiajul exagerat pe care-l folosea accentua şi mai mult urmele lăsate de ani şi enervări. Părul îi fusese pe rând blond platinat şi roşu – Henna şi, în consecinţă, arăta obosit. Avea prea multă îmbrăcăminte pe ea şi purta prea multe bijuterii.

— Spune-i lui sir George, încheie ea, în timp ce tăcuta domnişoară Macnaugton aştepta cu o faţă lipsită de expresie – spune-i lui sir George că el trebuie să-l dea pe omul acela jos de pe vapor! Trebuie să mă simt în intimitate. După tot ce am trecut în ultimul timp…

Şi îşi închise ochii.

— Da, lady Grayle, zise domnişoara Macnaughton ieşind din cabină.

Pasagerul, care sosise în ultima clipă şi deranja, stătea în scaunul său de pe punte. Cu spatele la Luxor, privirea dincolo de Nil spre dealurile din depărtare, care păreau aurite desupra unei fâşii de pământ verde închis.

Domnişoara Macnaughton trecu pe lângă el privindu-l iute, cercetătoare. Îl găsi pe sir Gerge în sala vaporului. Ţinea un şirag de mărgele şi se uita la el nehotărât.

— Suneţi-mi, domnişoară Macnaughton, astea merg?

Domnişoara Macnaughton îşi aruncă privirea iute la lapis lazuli.

— Într-adevăr, foarte frumoase, rosti ea.

— Credeţi că-i vor place doamnei Grayle, da?

— O, nu, nu cred, sir George. Ştiţi că nimic nu-i place niciodată. Asta-i adevărul adevărat. Apropo, m-a trimis cu un mesaj la dumneavoastră. Doreşte s-o scăpaţi de acest pasager străin.

Lui sir George îi pică faţa.

— Cum să fac aşa ceva? Ce să-i spun omului?

— Sigur că nu puteţi. Elsie Macnaughton avea o voce clară şi plăcută. Spuneţi-i doar că nu e nimic de făcut. Adăugă încurajator: totul va fi în ordine!

— Credeţi că va fi, da?

Faţa lui era caraghios de preocupată. Vocea domnişoarei Elsie Macnaughton se îmblânzi şi mai mult când spuse:

— Nu trebuie să puneţi treburile astea la inimă, sir George. Ştiţi, e o problemă de sănătate. N-o luaţi în serios.

— Soră, credeţi că se dimte chiar rău?

O umbră trecu pe faţa acesteia. Era ceva ciudat în vocea sa când răspunse:

— Da, nu prea îmi place starea în care se află. Dar vă rog să nu vă îngrijoraţi, sir George. Nu trebuie, nu trebuie deloc.

Îi zâmbi prieteneşte şi plecă.

Pamela intră foarte apatică şi rece.

— Bună, unchiule!

— Bună, Pam, dragă!

— Ce ai acolo? O, ce frumoase!

— Ce bine îmi pare că-ţi plac. Crezi că mătuşii tale o să i se pară la fel?

— Ea e incapabilă să preţuiască ceva. Nu-mi dau seama de ce te-ai însurat cu femeia asta, unchiule?

Sir George nu răspunse. O serie de pariuri dezastruoase la curse, de creditori insistenţi şi o femeie frumoasă, dar dominantă din fire îi trecu prin faţa ochilor.

— Dragul meu bătrânel, continuă Pamela. Cred că ai fost obligat. Dar ne face viaţa un iad la amândoi, nu-i aşa?

— De când e bolnavă… Începu sir George.

Pamela îl întrerupse.

— Nu-i bolnavă cu adevărat! Poate face orice îi place. De ce, cât timp aţi stat la Assouan a fost veselă ca un greiere. Pariez că domnişoara Macnaughton ştie că ea se preface.

— Nu ştiu cum ne-am descurca fără domnişoara Macnaughton, oftă sir George.

— E o fiinţă capabilă, recunoscu Pamela. Totuşi, nu ţin la ea chiar aşa de mult ca dumneata, unchiule. O, ba ţii! Nu mă contrazice. Crezi că e minunată. Într-un fel, da! Dar e cu două feţe. Nu ştiu niciodată ce gândeşte. Şi se descurcă destul de bine cu scorpia aia bătrână.

— Uite ce e, Pam, nu trebuie să vorbeşti aşa despre mătuşa ta. La naiba cu toate, ea e foarte bună cu tine.

— Da, achită notele, nu-i aşa? Dar ducem o viaţă groaznică.

Sir George trecu la un subiect mai puţin dureros.

— Ce facem cu omul care vine în excursie? Mătuşa ta doreşte vasul numai pentru ea.

— Ei bine, nu se poate, răspunse nepoata cu răceală. Domnul e prezentabil. Îl cheamă Parker Pyne. Cred că a fost funcţionar la Departamentul Informaţiilor – dacă există aşa ceva. Cel mai nostim e faptul că mi se pare că am auzit de numele ăsta undeva. Basil! Secretarul tocmai intrase. Unde am văzut cu numlele de Parker Pyne?

— Pagina întâi din „The Times”, coloana cu anunţuri personale pentru prieteni dispăruţi etc, răspunse tânărul prompt.

„Sunteţi fericit? Dacă nu, consultaţi-l pe domnul Parker Pyne”.

— Nemaipomenit! Ce teribil de amuzant! Hai să-i povestim toate necazurile noastre cât ţine drumul până la Cairo.

— N-am niciunul, spuse simplu Basil West. O să plutim pe Nilul cel aurit şi o să vedem temple – îi aruncă o privire lui

sir George care apucase un ziar – împreună…

Ultimul cuvânt îl rosti în şoaptă, dar Pamela îl auzi. Ochii lor se întâlniră.

— Ai dreptate, Basil, spuse ea din vârful limbii. E bine să trăieşti!

Sir George se ridică şi ieşi. Pamela se întunecă la faţă.

— Ce s-a întâmplat, iubito?

— Mătuşa asta groaznică a mea…

— Nu-ţi fă griji, o linişti Basil. Ce contează ce-i trece ei prin cap? Nu o contrazice. Înţelegi, râse el, ăsta-i cel mai bun camuflaj.

Figura binevoitoare a domnului Parker Pyne apăru în sală. În spatele său, se ivi cea pitorească a lui Mohammed, pregătit să-şi spună textul.

— Doamnă, domnilor, acum pornim. Peste câteva minute, trecem pe lângă templele de la Karmak, pe partea dreaptă. Vă spun povestea băieţelului care s-a dus să cumpere carne de miel prăjită pentru tatăl său…

Domnul Parker Pyne se ştergea la frunte. Tocmai se întoarse de la o vizită la templul Dendera. A simţit că mersul călare pe un măgar nu-i prea priise siluetei sale. Tocmai voia să-şi scoată gulerul când un bilet aşezat pe masa de toaletă lângă oglindă îi atrase atenţia. Îl despături. Suna aşa:

Dragă domnule, V-aş rămâne recunoscătoare dacă nu v-aţi duce să vizitaţi Templul din Abydos ci aţi rămâne pe vas, deoarece doresc să vă cunosc.

A dumneavoastră, Ariadne Grayle.

Un zâmbet se ivi pe faţa mare, binevoitoare a domnului Parker Pyne. Căută o foie de hârtie şi-şi scoase capacul de la stilou.

Dragă lady Grayle (scrise el), îmi pare rău că sunt nevoit să vă dezamăgesc, dar, în prezent, mă aflu în vacanţă şi nu mă ocup de treburi profesionale.

Se semnă şi trimise scrisoarea printr-un steward. Când termină să-şi schimbe hainele, un alt bilet îi fu adus.

Dragă domnule Parker Pyne, Mă bucur că sunteţi în vacanţă, dar sunt gata să plătesc un onorariu de o sută de lire pentru o consultaţie. A dumneavoastră, Ariadne Grayle.

Domnul Parker Pyne ridică din sprâncene. Se bătu uşor peste dinţi cu stiloul. Dorea să viziteze Abydos, dar o sută de lire sunt o sută de lire. Şi Egiptul fusese mult mai scump decât îşi imaginase.

Dragă lady Grayle (scrise el), nu voi vizita Templul din Abydos.

Al dumneavoastră, J. Parker Pyne.

Refuzul domnului Parker Pyne de a părăsi vasul îl supără foarte tare pe Mohammed.

— Un templu foarte frumos. Toţi domnii mei doresc să-l vadă. Vă asigur transportul. Marinarii vă pot duce cu scaun cu tot.

Domnul Parker Pyne refuză toate aceste oferte tentante.

Ceilalţi plecară.

Domnul Parker Pyne aşteptă pe punte. Imediat, uşa de la cabina doamnei Grayle se deschise şi se târî pe punte.

— E o după-amiază atât de fericită, comentă ea cu amabilitate. Văd că aţi rămas, domnule Pyne. Foarte bine aţi procedat. Servim un ceai împreună în salon?

Domnul Parker Pyne se ridică prompt şi o urmă. Nu se poate spune că nu era curios. Se părea că doamnei Grayle îi era oarecum greu să ajungă la tema discuţiei. Trecea de la una la alta. Dar, în cele din urmă, spuse pe un ton schimbat:

— Domnule Pyne, ceea ce urmează să vă mărturisesc este strict confidenţial! Înţelegeţi, nu?

— Normal!

Se opri şi răsuflă adânc. Domnul Parker Pyne aşteptă.

— Vreau să ştiu dacă soţul mă otrăveşte sau nu.

Domnul Parker Pyne se aşteptase la orice numai la asta nu. Îşi manifestă deschis uimirea.

— Îi aduceţi o acuzaţie foarte gravă, doamnă Grayle.

— Ştiţi, nu sunt proastă şi nu m-am născut ieri. Îl bănuiesc de câtva timp. De câte ori George este plecat, mă simt mai

bine. Mâncarea îmi prieşte şi am o altă dispoziţie, mai bună. Trebuie să fie vreun motiv pentru asta.

— Ceea ce susţineţi este foarte serios, lady Grayle. Trebuie să ţineţi seama că nu sunt detectiv. Sunt, dacă doriţi să spuneţi aşa, un detectiv al dragostei…

Ea îl întrerupse.

— Şi nu credeţi că sunt îngrijorată. Nu am nevoie de un poliţist, pot să am grijă de mine, mulţumesc, am nevoie de siguranţă. De certitudine. Nu sunt o femeie rea, domnule Pyne. Mă port frumos cu cei care se manifestă la fel. O înţelegere e o înţelegere. Mi-am respectat angajamentul. I-am plătit datoriile soţului meu şi nu i-am pimpus restricţii la cheltuieli.

Domnul Parker Pyne simţi un uşor sentiment de milă pentru sir George.

Iar în ce priveşte fata, ea îşi cumpără haine, dă petreceri, vrea una şi alta întruna. Tot ceea ce pretind este recunoştinţă normală.

— Recunoştinţa nu e un lucru care poate fi provocat la cerere, lady Grayle.

— Prostii! Spuse lady Grayle. Continuă: Bine, asta-i treaba! Descoperiţi adevărul pentru mine! De îndată ce voi şti…

O privi curios.

— De îndată ce veţi ştii, ce se va întâmpla, lady Grayle?

— Asta-i treaba mea, rosti scurt.

Domnul Parker Pyne ezită un minut, după care îi reproşă:

— Vă rog să mă scuzaţi, lady Grayle, dar am impresia că nu sunteţi complet sinceră cu mine.

— Asta-i absurd! V-am spus exact ceea de doresc să descoperiţi.

— Da, dar nu pentru care motiv?

Ochii li se întâlniră. Ai ei se aplecară primii.

— Cred că motivul este evident, spuse ea.

— Nu, deoarece mă îndoiesc într-o anumită privinţă.

— Care anume?

— Doriţi ca bănuielile dumneavoastră să se dovedească întemeiate sau false?

— Cum, domnule Pyne?

Doamna se ridicase în picioare, tremurând de indignare. Domnul Parker Pyne dădu încet din cap.

— Da, da, zise el. Dar, ştiţi, ăsta nu-i un răspuns la întrebarea mea.

— Oh! Părea să nu mai aibă cuvinte la îndemână. Părăsi camera.

Rămas singur, domnul Parker Pyne căzu pe gânduri. Era aşa adâncit în ele, încât tresări uşor când cineva intră şi se aşeză în faţa sa. Era domnişoara Macnaughton.

— V-aţi întors cu toţii foarte repede, remarcă domnul Parker Pune.

— Ceilalţi nu s-au întors. Am simulat o durere de cap şi m-am întors singură. Ezită. Unde e lady Grayle?

— Îmi închipui că se odihneşte în cabina sa.

— O, atunci e în regulă. Nu vreau să ştie că m-am întors.

— Deci, n-aţi venit din partea ei?

Domnişoara Macnaughton negă.

— Nu, m-am întors ca să vă văd.

Domnul Parker Pyne a fost surprins. Ar fi jurat că domnişoara Macnaughton era absolut capabilă să-şi vadă singură de necazurile sale fără să caute ajutor de la altcineva. Părea că se înşelase.

— V-am observat de când ne-am urcat cu toţii la bord. Cred că sunteţi o persoană cu multă experienţă şi care gândeşte profund. Am nevoie urgent de nişte sfaturi.

— Să-mi fie scuzată impresia, domnişoară Macnaughton, dar nu sunteţi omul care caută de obicei ajutor. Aş zice că sunteţi chiar mulţumită să vă bazaţi pe propria dumneavoastră judecată.

— În general, da. Dar mă aflu într-o situaţie deosebită. Ezită un moment. Nu obişnuiesc să discut despre cazurile mele. Dar, de data aceasta, cred că este necesar. Domnule Pyne, când am părăsit Anglia cu lady Grayle, ea era un caz

clar. Pe şleau, n-avea nimic. Poate, nu e chiar atât de adevărat. Prea multă odihnă şi prea mulţi bani produc o stare patologică anumită. Dacă ar fi avut câteva duşumele de frecat cu peria, apă şi săpun în fiecare zi şi cinci – şase copii de îngrijit, lady Grayle ar fi fost o femeie perfect sănătoasă şi mult mai fericită. Parker Pyne o aprobă. Ca soră la spital vezi multe cazuri de boli de nervi. Doamnei Grayle îi place să fie blondă. Datoria mea a fost să nu-i minimalizez suferinţele, să arăt cât mai mult tact… Şi să mă bucur şi eu de excursie pe cât îmi stă în putere.

— Foarte raţional, comentă domnul Parker Pyne.

— Dar lucrurile nu mai sunt ca înainte. Suferinţa de care se plânge acum lady Grayle este reală şi nu imaginară.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Am ajuns să bănuiesc că lady Grayle este otrăvită.

— De când bănuiţi asta?

— De trei săptămâni.

— Suspectaţi vreo anume persoană?

Îşi plecă ochii. Pentru prima dată, vocea ei nu sună sinceră când spuse: „Nu”.

— Presupun, domnişoară Macnaughton, că bănuiţi o anumită persoană şi că aceasta este sir George Grayle.

— O, nu, nu, nu pot să cred aşa ceva despre el! E aşa de grijuliu, aşa de patetic. N-ar putea fi un ucigaş cu sânge rece.

În vocea ei se desluşea o nuanţă de nelinişte.

— Şi, totuşi, aţi observat, că, ori de câte ori sir George este plecat, soţia sa se simte mai bine şi că perioadele sale de boală coincid cu întoarcerile lui.

Ea nu răspunse.

— La ce otravă vă gândiţi? Arsenic?

— Ceva de genul ăsta. Arsenic sau antimoniu.

— Şi ce măsuri aţi luat?

— Am făcut tot ce-am putut ca să supraveghez tot ce mănâncă şi bea lady Grayle.

Domnul Parker Pyne dădu aprobator din cap.

— Credeţi că lady Grayle are şi ea suspiciunile ei? Întreabă el într-o doară.

— O, nu, sunt sigură că nu.

— Aici vă înşelaţi. Lady Grayle bănuieşte ceva.

Domnişoara Macnaughton se arătă uimită.

— Lady Grayle este mai capabilă să păstreze un secret decât vă imaginaţi, spuse domnul Parker Pyne. E o femeie care ştie foarte bine cum să ceară sfaturi avizate.

— Asta mă surprinde foarte mult, remarca încet domnişoara Macnaughton.

— Aş vrea să vă mai pun încă o întrebare domnişoară: Credeţi că lady Grayle ţine la dumneavoastră?

— Nu m-am gândit niciodată la asta. Au fost întrerupţi. Mohammed intră cu faţa radioasă şi poalele caftanului fluturând după el.

— Doamna a auzit că v-aţi întors; ea întreabă de dumneavoastră. Zice de ce nu vă duceţi la ea?

Elsie Macnaughton se ridică în grabă. De asemenea şi domnul Parker Pyne.

— V-ar conveni o consultaţie mâine dimineaţă devreme? Întreabă el.

— Da, ar fi momentul cel mai potrivit. Lady Grayle doarme până târziu. Până atunci o să fiu foarte grijulie.

— Cred că şi lady Grayle va fi grijulie.

Domnişoara Macnaughton dispăru. Domnul Parker Pyne n-o mai văzu pe lady Grayle până la cină. Stătea fumând o ţigară şi dând foc unei file de scrisori. Nu-i acordă nici o atenţie, atitudine din care el ghici că ea era încă jugnită.

După cină, el jucă bridge cu sir Geroge, Pamela şi Basil. Toţi păreau puţin distanţi şi jocul se opri devreme.

Câteva ore mai târziu, domnul Parker Pyne fu trezit. Mohammed fu cel care veni la el.

— Doamna bătrână e foarte bolnavă. Sora e foarte speriată. Încerc să aduc doctorul.

Domnul Parker Pyne îşi puse în grabă nişte haine. Sosi la uşa cabinei doamnei Grayle odată cu Basil West. Sir George

şi Pamela erau înăuntru. Elsie Macnaughton încerca disperată să-şi salveze pacienta. Când domnul Parker Pyne sosi, o ultimă convulsie o apucă pe biata femeie. Trupul ei chircit se zvârcoli şi înţepeni. Apoi căzu pe perne. Domnul Parker Pyne o trase încetişor pe Pamela afară.

— Ce groaznic! Fata dădea să plângă. Ce groaznic! A… A…

— Dacă a murit? Da, mă tem că totul s-a sfârşit.

I-o dădu în grijă lui Basil. Sir George ieşi din cabină, arătând buimăcit.

— N-am crezut niciodată că-i atât de bolnavă, murmură el. N-am crezut nici o clipă.

Domnul Parker Pyne trecu pe lângă el şi intră în cabină. Elsie Macnaughton era albă şi trasă la faţă.

— Au trimis după doctor? Întrebă ea.

— Da. Apoi el spuse: Stricnină?

— Da. Convulsiile astea sunt tipice. O, nu-mi vine să cred! Ea se aruncă într-un scaun plângând. El o bătu pe umăr.

Apoi păru că o idee îi trece prin minte. Ieşi din cabină în grabă şi se duse în salon. Rămăsese o bucăţică de hârtie nearsă în scrumieră. Doar câteva cuvinte se puteau distinge:„…Şeta a visuri… Arde-o!” „Aici e ceva interesant”, îşi spuse domnul Parker Pyne.

Domnul Parker Pyne se află în biroul unei înalte oficialităţi din Cairo.

— Aşa dar, astea sunt dovezile, zise el gânditor.

— Da, destul de suficient. Omul trebuie să fi fost al dracului de prost.

— N-aş spune că sir George este un om inteligent.

— Cu toate astea! Celălalt recapitula: lady Grayle vrea un pahar de Bovril. Sora i-l pregăteşte. Apoi vrea să i se pună vin de Xerex în el. Sir George aduce băutura. Două ore mai târziu, lady Grayle moare de pe urma otrăvirii evidente cu stricnină. Un pachet cu stricnină este găsit în cabina lui sir George şi un altul în buzunarul hainei sale de la cină.

— Cât se poate de edificator, zise domnul Parker Pyne. Apropo, de unde venea stricnina?

— Sunt mici dubii în legătură cu asta. Sora avea ceva pentru cazul în care pe lady Grayle o supăra inima, dat s-a contrazis o dată sau de două ori. Întâi a spus că pachetul ei era intact şi acum susţine că nu e.

— Nu prea îi stă în caracter să nu fie sigură, comentă domnul Parker Pyne.

— După părerea mea, au fost amândoi implicaţi. Ăştia doi au o slăbiciune unul pentru altul.

— E posibil, dar dacă domnişoara Macnaughton ar fi plănuit crima, ea ar fi comis-o mult mai bine. Este o tânără abilă.

— Ei bine, asta e. După părerea mea, sir George este implicat. N-are şansă nici cât negru sub unghie.

— Bine, bine trebuie să văd ce pot să fac, se frământă domnul Parker Pyne.

— O căută afară pe nepoata cea drăguţă. Pamela era palida şi indignată.

— Unchiul n-a făcut niciodată aşa ceva, niciodată, niciodată, niciodată!

— Atunci cine a făcut-o? Întrebă domnul Parker Pyne resemnat.

Pamela se apropie mai mult.

— Ştiţi ce cred? A făcut-o cu mâna ei. Era groaznic de ciudată în ultimul timp. Îşi imagina lucruri.

— Ce lucruri?

— Lucruri stranii. De exemplu, Basil. Insinua mereu că Basil e îndrăgostit de ea. Pe când Basil şi cu mine suntem… Noi suntem…

— Îmi dau seama, zâmbi domnul Parker Pyne.

— Totul în legătură cu Basil era pură imaginaţie. Cred că avea râcă pe bietul meu unchi şi a inventat povestea pe care v-a spus-o, după care a pus stricnină în cabina şi în buzunarul lui şi s-a otrăvit. Oamenii au făcut lucruri de astea, nu-i aşa?

— Da, recunoscu domnul Parker Pyne. Nu cred asta în cazul doamnei Grayle. Dacă-mi permit să spun, ea nu era

tipul.

— Atunci amăgirile?

— Da, aş vrea să-l întreb pe domnul West de asta.

Îl găsi pe tânăr în camera sa. Basil îi răspunse la întrebări cu destulă uşurinţă.

— Nu vreau să vi se pară o prostie, dar făcuse o pasiune pentru mine. De aceea, nu am îndrăznit să-i spun despre intenţiile mele şi ale Pamelei. L-ar fi pus pe sir George să mă concedieze.

— Vi se pare teoria domnişoarei Grayle plauzibilă?

— Tot ce se poate, ştiu eu? Tânărul se îndoia.

— Nu e suficient de bună, zise Parker Pyne liniştit. Nu, trebuie să găsim ceva mai bun. Rămase meditând câteva minute. O mărturisire ar fi cel mai bun lucru, zise el brusc. Scoase stiloul şi o foaie de hârtie. Vrei să scrii aici totul?

Basil West îi privi uimit.

— Eu? Ce dumnezeu înseamnă asta?

— Dragă tinere – vocea domnului Parker Pyne suna aproape patern – ştiu totul. Că erai iubitul bunei doamne. Că ea avea scrupule. Că te-ai îndrăgostit de nepoata cea drăguţă şi fără un penny, cum ţi-ai întocmit planul. Otrăvire treptată. Trebuia să treacă moarte naturală din cauza gastroenteritei sau, dacă nu, totul ar fi căzut în cârca soţului, căci aveai grijă ca stările ei proaste să coincidă cu prezenţa lui.

Apoi, descoperirea dumitale că doamna era suspicioasă şi discutase cu mine despre afaceri. Ai trecut rapid la acţiune! Ai sustras nişte stricnină din doza domnişoarei Macnaughton. Ai pus o parte în cabina soţului, alta în buzunarul său şi suficientă într-o caşetă pe care ai trimis-o cu un bileţel doamnei, spunându-i că era „caşeta visurilor”.

O idee romantică. Ea trebuia s-o ia de îndată ce sora pleca şi nimeni nu avea să ştie nimic despre aceasta. Dar ai făcut o greşeală tinere. Este inutil să-i ceri unei doamne să ardă scrisori. Nu o fac niciodată. Am toată corespondenţa ta frumuşică, inclusiv biletul despre caşetă.

Basil West se îngălbenise la faţă. Buna sa dispoziţie se evaporase. Arăta ca un şoarece în cursă.

— Să te ia dracu! Se răsti el. Deci, ştii totul. Al dracului de Parker care-ţi bagi nasul tău mare peste tot.

Domnul Parker Pyne a fost salvat de la violenţe fizice datorită apariţiei martorilor cu care aranjase dinainte să asculte prin uşa întredeschisă.

Domnul Parker Pyne descută din nou cazul cu prietenul său, o înaltă oficialitate.

— Şi n-am avut nici o urmă de dovadă! Numai un paragraf aproape indescifrabil cu „Arde-o!” pe el. Am dedus întreaga poveste şi l-am pus la încercare. A mers. Am dat peste adevăr. Datorită scrisorilor. Lady Grayle arsese toate foile pe care el le-a scris, dar el nu a ştiut lucrul acesta.

Era o femeie cu totul neobişnuită. A fost uluit când a venit la mine. Ceea ce vroia era ca eu că-i spun că soţul o otrăvea. În cazul acela, ea avea intenţia să fugă cu tânărul West. Dar, avea nevoie de o justificare. Curios caracter.

— Biata fetiţa aia o să sufere, spuse celălalt…

— O să-şi revină, zise domnul Parker Pyne cu blândeţe. E tânără. Aş vrea ca sir George să se bucure puţin înainte de a fi prea târziu. A fost tratat ca un vierme timp de zece ani. Acum Elsie Macnaughton va fi foarte drăguţă cu el.

El se lumină la faţă. Apoi oftă.

— Mă gândesc să mă duc incognito în Grecia. Am nevoie de o vacanţă adevărată!

IV. Cei patru suspecţi.

Discuţia se învârtea în jurul unor crime nedescoperite şi rămase nepedepsite. Fiecare îşi spunea părerea: colonelul Bantry, soţia lui grăsuţă şi blajină, doctorul Lloyd şi chiar bătrâna Miss Marple. Singurul care nu vorbea, deşi era cel mai îndreptăţit s-o facă, după cum credeau cu toţii, era Sir Henry Clithering, fost inspector la Scotland Yard. Acesta tăcea şi îşi răsucea mustaţa zâmbind uşor de parcă se gândea la ceva şi-i venea să râdă.

— Sir Henry, a zis doamna Bantry, de ce nu spui nimic, zău, îmi vine să urlu, rămân atâtea crime nepedepsite, ce ziceţi despre asta?

— Vă referiţi la titlurile de o şchioapă din ziare, de felul acesta: SCOTLAND YARD AT FAULT AGAIN urmată de o listă de misterioase cazuri nerezolvate?

— Şi care alcătuiesc doar un mic procentaj faţă de cele petrecute în întreaga lume, a zis dr. Lloyd.

— Asta cam aşa este. Sutele de crime rezolvate şi sutele de făptaşi pedepsiţi rareori sunt trâmbiţate în ziate. Dar nu despre asta vorbeam. Când vorbim de crime nedescoperite şi nepedepsite, avem în vedere două lucruri total diferite. În prima categorie intră toate crimele despre care Scotland Yardul n-a auzit niciodată şi nimeni nu ştie că sau întâmplat.

— Cred că nu sunt prea multe de felul acesta, a zis doamna Bantry.

— Nu sunt?

— Sir Henry, doar nu vreţi să spuneţi că sunt atât de multe?

— Cred că trebuie să fie un număr foarte mare de astfel de cazuri, a zis Miss Marple gânditoare.

Bătrâna domnişoară, de modă veche, cu un farmec aparte, cu un aer imperturbabil, a spus acest lucru pe un ton cât se poate de calm.

— Draga mea Miss Marple, a zis colonelul Bantry.

— Bineînţeles, a zis aceasta, o bună parte dintre oameni, sunt proşti şi se dau în vileag, dar o mare parte nu sunt proşti şi te cutremuri când te gândeşti ce pot înfăptui dacă nu au puternice principii morale.

— Da, a zis Sir Henry, sunt mulţi isteţi. Adeseori, când o crimă e decoperită datorită faptului că ai lucrat prost, îţi zici tot timpul: dacă nu mi-ar fi scăpat asta, nimeni n-ar fi ştiut niciodată.

— Dar, e într-adevăr ceva serios, Clithering, a zis colonelul Bantry. Chiar foarte serios!

— Aşa crezi?

— Ce vrei să spui? Sigur că e ceva foarte serios.

— Spuneţi că rămân crime nepedepsite, dar care aşa să fie? Nepedepsite de lege se poate, dar cauza şi efectul lucrează în afara legii. Credeţi că după faptă urmează răsplată. A spune lucrul acesta e o nerozie, după părerea mea, lucrurile nu satu chiar aşa.

— Se poate, se poate, a zis colonelul Bantry, dar asta nu schimbă gravitatea problemei. A făcut o pauză.

Sir Henry Clithering a zâmbit.

— Nouăzeci şi nouă la sută dintre oameni gândesc, fără îndoială, ca dumneavoastră. Dar dumneavoastră nu ştiţi că cel mai important e să dovedeşti nevinovăţia, nu vina. La lucrul acesta nu se gândeşte nimeni.

— Eu nu înţeleg, a spus Jane Helier.

— Eu înţeleg, a zis Miss Marple. Când doamna Trent a observat că-i lipsea o jumătate de coroană din poşetă, cea suspectată a fost femeia de serviciu, doamna Arthur. Soţii Trent erau convinşi că ea a fost, dar fiind oameni cumsecade şi ştiind că are o familie mare şi că soţul ei era beţiv, n-au făcut mare scandal din asta. Dar s-au purtat altfel cu ea de atunci, n-au mai lăsat-o singură în casă când erau plecaţi, ceea ce o făcea să fie foarte nedumerită; şi alţii au început să aibă o rezervă faţă de ea. Şi deodată au descoperit că vinovată era guvernanta, doamna Trent o văzuse în oglindă prin uşa întredeschisă. Norocul, mai bine zis providenţa. Iată ce vrea Sir Henry să spună. Mulţi cred că cel mai condamnabil lucru e să fure cineva bani, asta se vede şi în povestirile cu detectivi! Dar pentru doamna Arthur adevărul era o problemă de viaţă şi de moarte, ea nu era vinovată cu nimic. Asta voiaţi să spuneţi, Sir Henry, nui aşa?

Miss Marple, aţi ghicit exact ceea ce voiam să spun. Menajera despre care vorbiţi a avut noroc, nevinovăţia ei a ieşit la iveală. Dar mulţi oameni trăiesc toată viaţa sub apăsarea unei suspiciuni care în realitate nu se bazează pe nimic.

— Vă gândiţi la o anumită întâmplare, Sir Henry, a întrebat doamna Bantry insinuant.

— La drept vorbind, mă gândesc la un caz foarte ciudat. E un caz în care presupun că s-a comis o crimă, dar n-am nici o şansă să o dovedesc vreodată.

— Bănuiesc că e vorba de otrăvire, a şoptit Jane, ceva care e foarte greu de descoperit. Dr. Lloyd se foia pe scaun. Sir Henry a dat din cap:

— Nu, scumpă doamnă, nu e vorba de săgeata otrăvită a indienilor din America de Sud. Aş fi dorit să fie aşa ceva, E mult mai prozaic şi nu-i nici o speranţă să descoperim făptaşul. Un bătrân a căzut din capul scărilor şi şi-a frânt gâtul; unul din acele regretabile accidente care se întâmplă zilnic.

— Dar ce s-a întâmplat în realitate?

— Cine poate şti? Sir Henry a ridicat din umeri. Să-l fi împins cineva? O sfoară întinsă chiar în capul scărilor şi luată apoi cu mare grijă? Nu vom putea şti niciodată.

— Dumneavoastră nu credeţi că a fost un accident? De ce? A întrebat doctorul.

— E o poveste lungă, dar… Sunt sigur că nu avem nici o şansă să găsim pe cineva vinovat, ar fi neîntemeiat. Dar există o altă faţă a lucrurilor despre care aş vrea să vorbesc. Vedeţi, sunt patru oameni care i-ar fi putut juca această festă bătrânului. Numai unul dintre ei e vinovat, iar ceilalţi trei au mâinile curate. Dar, chiar dacă adevărul ar ieşi la lumină, toţi trei ar rămâne acoperiţi de o umbră de suspiciune.

— Ar fi bine să ne spuneţi toată istoria, a zis doamna Bantry.

— Nu vreau s-o lungesc prea mult, dar nu pot trece peste începutul acestei poveşti. E vorba despre o afacere legată de o organizaţie germană secretă – Schwartze Hand – ceva asemănător cu organizaţia teroristă italiană, Camorra3. Contrabandişti şi terorişti. A apărut imediat după primul război şi luase mare amploare. Mulţi oameni au fost

victimele acestei organizaţii. Autorităţile n-au reuşit să intre în legătură cu ei pentru că îşi păstrau cu străşnicie secretele, a fost imposibil să găsească printre ei un trădător, în Anglia nu s-a auzit nimic despre această organizaţie, dar în Germania a avut urmări groaznice. Până la urmă au fost descoperiţi şi obligaţi să se împrăştie, graţie efortului unui bărbat, doctorul Rosen, care era pe atunci o figură bine cunoscută în serviciul secret. El a devenit membru al Organizaţiei, a pătruns în cele mai secrete cercuri şi a fost cel care a contribuit la prăbuşirea lor. În urma acestui fapt, era mai înţelept să plece din Germania, o vreme, pentru că se găsea chiar sub ochii lor. A venit în Anglia, adusese şi recomandări de la poliţia din Berlin. Chiar eu am avut o întrevedere personală cu el. Era descurajat şi resemnat, nu se îndoia de ceea ce îl aştepta. „Mă vor găsi, Sir Henry, fără îndoială". Era un bărbat impunător, cu un cap frumos, o voce profundă, uşor guturală, care îi trăda originea.

„Totul e dinadins prevăzut, dar nu-i nimic, eu mă aştept la orice. Mi-am asumat acest risc atunci când m-am vârât în afacere. Am făcut tot ce am putut. Organizaţia nu se va mai reface niciodată, dar mulţi dintre membrii ei sunt în libertate şi singura revanşă ar fi pentru ei viaţa mea. E doar o chestiune de timp, dar aş vrea ca acest timp să fie cât mai lung cu putinţă. Ştiţi, eu am adunat şi am publicat unele materiale foarte interesante, rezultatul muncii mele de o viaţă. Mi-ar plăcea să pot să-mi închei munca".

Vorbea simplu, cu oarecare grandilocvenţă pe care nu puteam să n-o admir. I-am spus că vom lua toate precauţiile, dar el n-a dat atenţie cuvintelor mele.

„Într-o zi, mai devreme ori mai târziu, mă vor prinde, a repetat el. Când ziua aceea va veni, nu trebuie să vă faceţi reproşuri. Nu mă îndoiesc că veţi face tot ce vă stă în putinţă".

Apoi a început să-mi. Înşire planurile sale care erau cât se poate de simple. Şi-a propus să-şi cumpere o căsuţă la ţară

unde ar fi putut să trăiască liniştit şi să-şi continue munca. A ales pentru asta un sat în Somerset, King's Gnaton, cam la zece kilometri de calea ferată şi nu era atins de civilizaţie. A cumpărat o căsuţă splendidă, i-a adus unele modificări şi îmbunătăţiri şi s-a stabilit acolo foarte mulţumit. În casa lui locuiau: nepoata sa, Greta, secretarul său, o bătrână servitoare din Germania care îl slujise cu credinţă aproape patruzeci de ani şi un servitor foarte îndemânatic pentru curte şi grădină, care era din King's Gnaton.

— Cei patru suspecţi, a zis încet dr. Lloyd.

— Exact. Patru suspecţi. Atât şi nimic mai mult… Timp de cinci luni viaţa a decurs paşnic la King's Gnaton, până când s-a întâmplat nenorocirea. Într-o dimineaţă dr. Rosen s-a prăbuşit de pe scări şi l-au găsit mort după o jumătate de oră. Când a avut accidentul, Gertrud era în bucătărie, cu uşa închisă, şi n-a auzit nimic – cel puţin aşa susţinea ea. Fräulein Greta era în grădină ocupată cu plantatul florilor, cum spusese chiar ea. Grădinarul Dobbs era în seră, unde tocmai îşi lua gustarea de la ora unsprezece, după cum zicea el. Secretarul era la plimbare, Deci nu avea cum să spună o vorbă despre cele întâmplate. Niciunul nu avea un alibi şi nu putea corobora povestea sa cu a altuia. Un lucru e sigur: nimeni din afară n-ar fi putut face lucrul acesta, pentru că un străin, în sat, n-ar fi trecut neobservat. Ambele uşi, din faţă şi din spate, erau închise, fiecare dintre ai casei avea cheia lui. Cum vedeţi, lucrurile sunt împotriva celor patru. Fiecare pare să fie dincolo de orice bănuială. Greta era fiica unicului său frate; Gertrud îl slujise cu credinţă timp de patruzeci de ani; Dobbs nu ieşise niciodată din sat, iar Charles Templeton, secretarul…

— Da, a zis colonelul Bantry, ce-i cu el? Îmi pare suspect. Ce ştiţi despre el?

— Ceea ce ştiu despre el îl disculpă de orice acuzare. Ştiţi, Charles Templeton a fost unul dintre oamenii mei.

— Oh! A exclamat colonelul Bantry, dând vădit înapoi.

— Da, avem nevoie de unul, dar nu voiam să se ştie în sat. Lui Rosen îi trebuia un secretar, aşa că i l-am recomandat pe Templeton. E un gentleman, un tip foarte priceput şi vorbeşte germana curent.

— Dar atunci pe cine bănuiţi? A întrebat doamna Bantry foarte încurcată. Toţi par nevinovaţi, ceea ce e imposibil.

— Da, aşa se pare, dar să privim lucrurile şi din alt unghi. Frăulein Greta era o fată încântătoare, dar războiul ne-a demonstrat mereu că poate întoarce pe frate contra fratelui, pe tată contra fiului şi aşa mai departe, ne-a demonstrat că cele mai simpatice şi mai încântătoare feteau făcut lucrurile cele mai uimitoare. Lucrul acesta s-ar potrivi şi lui Gertrud, cine ştie ce alte forţe s-au declanşat în cazul ei? Poate o ceartă cu stăpânul sau poate un resentiment mocnit născut din lunga ei servitute. Femeile de teapa ei pot fi, uneori, uimitor de înverşunate. Dar Dobbs? Ar putea fi exclus pentru că nu avea legături cu cei din familie? Banii pot face multe. Dobbs ar fi putut fi atras şi cumpărat cu bani.

Un lucru e sigur: un mesaj sau un ordin a venit dinafară, pentru că altfel nu s-ar explica cele cinci luni de imunitate. Agenţii organizaţiei lucrau. Nu erau încă siguri de trădarea lui Rosen, au amânat lucrurile până când n-au mai avut nici o îndoială cu privire la trădarea lui. Când toate îndoielile au fost date la o parte, au primit un mesaj spionului din casă, un mesaj care spunea: Moarte!

— Ce mârşăvie! A zis Jane Helier îngrozită.

— Dar cum a ajuns mesajul? E o treabă pe care încerc s-o clarific şi care e singura speranţă de a descoperi vinovatul. Unul dintre cei patru a intrat în legătură cu el şi comunica într-un anumit fel cu aceştia. Nu era timp de pierdut şi, sigur, în momentul în care a primit ordinul a trecut la fapte. E grăitor pentru organizaţia Schwartze Hand.

Mă apropii de problemă pe o cale care vi se va părea ridicol de meticuloasă. Cine a fost pe la ei în dimineaţa aceea? Am aici lista, nu mi-a scăpat niciunul.

A scos un plic din buzunar, a luat o hârtie şi a citit:

— Măcelarul a adus carne de oaie, am cercetat şi corespunde realităţii; băiatul de la prăvălie i-a adus făină de porumbr două livre de zahăr, o livră de unt şi o livră de cafea, am cercetat şi corespunde realităţii. Poştaşul i-a adus două prospecte lui Fräulein Rosen, o scrisoare din localitate pentru Gertrud, trei scrisori pentru dr. Rosen, una cu timbru străin şi două scrisori pentru domnul Templeton, una tot cu ştampilă din străinătate.

Sir Henry s-a oprit şi a scos un teanc de hârtii din plic.

— Ar fi interesant de văzut. Mi le-au dat diverşi tipi care le-au descoperit şi cules de la coşul de gunoi. Vă spun drept, au fost cercetate de specialişti în scrisul cu cerneală simpatică şi aşa mai departë. N-am nici o îndoială asupra acestui fapt.

Toţi s-au adunat în jurul lui să se uite. Prospectele veneau de la un grădinar şi de la o cunoscută firmă de blănuri din Londra. Cele două facturi adresate doctorului Rosen erau, una din localitate în legătură cu seminţele pentru grădină şi alta de la o firmă de papetărie din Londra. Scrisoarea, care îi era adresată, suna astfel: „Dragul meu Rosen, Abia m-am întors de la Dr. Helmuth Spath's. L-am văzut pe Edgar Jackson alaltăieri. El şi Amos Perry abia s-au întors de la Tsingtau. Îţi spun cu toată Onestitatea că nu-i invidiez pentru călătorie. Dă-mi veşti despre tine cât se poate de repede. Şi cum ţi-am mai spus: păzeşte-te de un anumit tip. Ştii ce vreau să spun, chiar dacă nu eşti de acord.

A dumneavoastră, Georgina”

— Corespondenţa lui Templeton constă din această factură de la croitorul său şi o scrisoare venită de la un prieten din Germania, a continuat Sir Henry. Scrisoarea, din nefericire, a rupt-o pe când se plimba. În sfârşit, iată scrisoarea primită de Gertrud: „Dragă doamnă Schwartz, Sperăm că puteţi veni la întrunirea de vineri seara, vicarul speră să veniţi cu toţii, veţi fi bine veniţi. Reţeta pentru şuncă a fost foarte bună, vă mulţumesc pentru ea.

Sper că sunteţi sănătoasă şi, până la revederea de vineri seara, rămân a dumitale, Emma Greene”

Dr. Lloyd a zâmbit uşor, la fel a făcut şi doamna Bantry.

— Cred că ultima scrisoare nu poate fi luată în considerare, a zis dr. Lloyd.

— Aşa cred şi eu, a zis Sir Henry, dar cu o rezervă: am luat toate măsurile de precauţie să văd dacă era vorba de o întrunire religioasă şi dacă doamna Greene există. Trebuie să fim foarte atenţi.

— Aşa cum spune mereu prietena noastră, Miss Marple, a zis dr. Lloydzâmbind. Ai căzut în reverie, Miss Marple, la ce te gândeşti?

— Miss Marple a tresărit.

— Ce prostie! Tocmai mă întrebam de ce cuvântul Onestitate e scris cu literă mare în scrisoarea adresată doctorului Rosen.

— Doamna Bantry a întărit ideea:

— Aşa e, a zis ea, oh!

— Da, dragii mei, a zis Miss Marple, cred că aţi observat.

— În scrisoare îl previne de ceva, a zis colonelul Bantry. E primul lucru care mi-a atras atenţia. Am băgat de seamă mai mult decât credeţi. Da, îl previne clar… Împotriva cui?

— E ceva curios cu scrisoarea aceasta, a zis Sir Henry.

După cum spune Templeton, dr. Rosen a deschis scrisoarea la micul dejun şi a azvârlit-o, zicând că nu ştie cine e tipul care i-a scris.

— Nu era un „tip”, a zis Jane Helier. Era semnată de una Georgina.

— E greu de spus asta, poate fi Georgey, tot aşa de bine, a zis dr. Lloyd, deşi pare să fie mai repede Georgina. Ceea ce mă izbeşte, însă, e că scrisul aparţine unui bărbat.

— Să ştiţi că lucrul acesta e foarte interesant, a zis colonelul Bantry. A azvârlit scrisoarea pretinzând că nu ştie de ia cine era. Voia să citească ceva pe chipul cuiva. Al cui? Al fetei ori al bărbatului?

— Ori pe al menajerei, şi-a spus părerea doamna Bantry. Poate tocmai intrase. În cameră aducând dejunul. E ceva foarte deosebit aici, nu ştiu ce poate fi…

Apoi s-a uitat peste scrisoare. Miss Marple a venit mai aproape de ea, a pipăit hârtia cu degetul şi au început să vorbească în şoaptă.

— Dar de ce secretarul a rupt cealaltă scrisoare? A întrebat deodată Jane Helier. Lucrul acesta pare foarte, foarte curios. De ce a primit o scrisoare din. Germania? Deşi, după cum spuneţi, el e în afară de orice bănuială…

Dar Sir Henry n-a spus aşa ceva, a zis repede Miss Marple, întrerupând discuţia şoptită cu doamna Bantry. El ne-a spus că sunt patru suspecţi, aşa că în piesa aceasta joacă şi Templeton. Nu-i aşa, Sir Henry?

— Aşa e, Miss Marple. Am învăţat un lucru dintr-o amară experienţă: să nu te grăbeşti niciodată să spui că cineva e în afară de orice bănuială. Până acum v-am dat motive să credeţi că trei dintre ei pot fi vinovaţi, deşi e puţin probabil să fie. N-ar trebui ca acest lucru să fie valabil şi, în cazul lui Templeton. Dar, urmând cele spuse mai înainte, am fost forţat să recunosc că în fiecare armată, în marină şi în poliţie există un număr de trădători din rândurile acesteia, chiar dacă nu ne convine să admitem această idee. Am examinat la rece cazul lui Charles Templeton. M-am întrebat adeseori, ceea ce domnişoara Helier a întrebat adineaori. De ce el a fost singurul dintre cei din casă care nu a putut arăta scrisoarea pe care o primise, scrisoare care, pe deasupra, mai avea şi un timbru german? De ce să primească scrisori din Germania? Ultima întrebare e naivă, fără îndoială, dar i-am pus-o şi lui. Mi-a răspuns destul de simplu: mama lui avea o soră măritată cu un german, scrisoarea era de la verişoara lui. Am aflat ceva ce nu ştiusem înainte – că Templeton avea rude în Germania, ceea ce m-a făcut să-l pun hotărât pe lista celor suspecţi. Era omul meu, aveam mare încredere şi ţineam la el; dar,

urmând calea justiţiei şi a cinstei, trebuie să admit că el e cap de listă.

Dar e ceva aici, nu ştiu ce, nu ştiu… Şi, după toate probabilităţile, n-o să ştiu niciodată. Nu problema pedepsirii ucigaşului, o altă problemă mi se pare de o mie de ori mai importantă: a distruge întreaga carieră a unui om cinstit din cauza unei suspiciuni de care nu pot să nu ţin seama.

Miss Marple şi-a dres glasul şi a zis cu blândeţe:

— Sir Henry, dacă am înţeles exact, tânărul Templeton e singurul la care vă gândiţi atât de mult?

— Într-un fel, da. Teoretic aş putea să mă gândesc la toţi patru, dar nu e cazul. De plidă, Dobbs. Îl pot bănui cât vreau, asta nu i-ar afecta cu nimic cariera. Tot satul ştie că moartea doctorului Rosen a fost un accident. Gertrud e afectată ceva mai mult. Ar putea duce la o schimbare în atitudinea domnişoarei Rosen faţă de ea, lucru care n-ar avea cine ştie ce importanţă pentru ea.

În legătură cu Greta Rosen, ei bine, aici e greutatea problemei. Greta e o fată foarte frumoasă şi Charles Templeton e un tânăr foarte atrăgător şi vreme de cinci luni au stat împreună, fără alte distracţii din afară. Ceea ce era de aşteptat, s-a întâmplat. S-au îndrăgostit unul de altul, chiar dacă nu şi-au mărturisit acest lucru. Apoi a venit nenorocirea. Acum trei luni, după vreo două zile de la întoarcerea mea, m-a căutat Greta Rosen. Vânduse căsuţa şi voia să se întoarcă în Germania, încheiase toate afacerile unchiului său. A ţinut să vină neapărat la mine, deşi ştia că mă retrăsesem din poliţie… Voia să mă vadă într-o chestiune absolut personală. Mai întâi m-a luat pe departe, apoi a revenit la subiect. Ce părere aveam? Scrisoarea cu marcă din Germania, aceea pe care Charles a rupt-o, era în regulă? Ar fi vrut să fie în regulă, ea credea tot ce-i spusese el, dar dacă ar puţea să ştie sigur!

Vedeţi? Acelaşi lucru: să poţi avea încredere, da bănuiala oribilă stă la pândă, ţi se înfige în creier, nu te lasă în pace.

I-am vorbit absolut deschis şi am rugat-o să facă la fel. Am întrebat-o până unde au ajuns, dacă ţineau unul la altul.

„Eu aşa cred, mi-a spus ea, din câte ştiu eram foarte fericiţi, fiecare zi trecea atât de plăcut. Amândoi ştiam asta, dar nu ne grăbeam, aveam destul timp înainte. Într-o bună zi mi-ar fi spus că mă iubeşte şi eu i-aş fi spus la fel. Oh, vă puteţi închipui că acum totul s-a schimbat. Nori negri plutesc între noi, când ne întâlnim nu ştim ce să ne spunem. Amândoi gândeam acelaşi lucru: o, dacă aş fi sigură! Iată de ce vă rog, Sir Henry, să-mi spuneţi: Fii sigură că cel care l-a ucis pe unchiul tău nu e Charles Templeton. Spuneţi-mi lucrul acesta, vă rog spuneţi-mi asta!”

Nu putem să-i spun aşa ceva. Şi ei se vor îndepărta unul de celălalt cu bănuiala între ei ca o fantomă pe care n-o vor putea alunga niciodată.

S-a lăsat pe spatele scaunului, arăta obişnuit şi palid şi dădea din cap descurajat.

— Nu mai e nimic de făcut, afară de cazul în care Miss Marple ar putea să ne ajute. Aţi putea, Miss Marple? Am presimţirea că scrisoarea vă spune ceva, aceea despre întrunirea religioasă. Nu vă aminteşte de cineva sau de ceva limpede ca lumina zilei? Aţi putea să ajutaţi doi tineri disperaţi să fie iar fericiţi?

Dincolo de aspectul bizar al lucrurilor, era ceva cinstit în apelul său. Ajunsese să aibă o impresie foarte bună despre posibilităţile mentale ale acestei domnişoare bătrână, fragilă şi demodată. S-a uitat la ea cu un fel de speranţă în priviri.

Miss Marple a început să tuşească, în timp ce îşi netezea dantelele rochiei.

— Îmi aminteşte, a recunoscut ea, întrucâtva de Annie Poultny. Scrisoarea e cât se poate de limpede pentru mine şi doamna Bantry. Nu vorbesc despre scrisoarea referitoare la întrunirea religioasă, ci despre alta. Trăind atâta timp la Londra şi neocupându-vă cu grădinăritul, Sir Henry, nu aţi putut observa ceva?

— Ei? A zis Sir Henry, ce să observ?

Doamna Bantry a întins şi a luat un prospect. L-a deschis şi a început să citească cu glas tare şi răspicat: „Dr. Helmuth Soarth. Liliac, flori splendide, susţinute de o tulpină foarte lungă şi dură. Efect decorator în grădină. O noutate foarte frapantă”; „Edgar Jackson. Splendide crizanteme de culoare cărămizie”; „Amos Perry. Roşu aprins, efect decorativ deosebit”; „Tsingtau. Roşu-portocaliu strălucitor, plantă de grădină de mare efect, florile tăiate rezistă mult timp proaspete”; „Honesty 4, cu literă mare în scrisoare, vă amintiţi? Flori roz şi albe, bogate, enorme”.

Doamna Bantry a azvârlit catalogul şi a zis cu o voce care parcă tună; Dalii!

— Dalii!

— Şi litera iniţială înseamnă moarte5, a adăugat Miss Marple. Acesta era şi avertismentul. Ce putea să facă el cu o scrisoare primită de la cineva pe care nu-l cunoştea, încărcată de nume pe care nu le ştia? A aruncat-o pur şi simplu secretarului său.

— Aşadar…

— Oh, nu, a zis Miss Marple, nu secretarul, lucrurile sunt clare, el nu e vinovat. Dacă ar fi vinovat n-ar fi lăsat să fie găsită această scrisoare şi n-ar fi rupt niciodată scrisoarea primită de el din Germania. Într-adevăr, nevinovăţia lui, daţi-mi voie s-o spun – e bătătoare la ochi.

— Atunci, cine?

— Ei bine, e sigur, atât cât poate fi sigur un lucru pe lume aceasta, că mai era cineva la micul dejun care ar fi putut,în anumite împrejurări, să pună mâna pe scrisoare şi s-o citească. Numai aşa poate să fie. Vă amintiţi că a primit prospectul pentru flori de la acelaşi poştaş.

— Greta Rosen, a zis Sir Henry încet. Atunci vizita pe care mi-a făcut-o…

— Bărbaţii nu înţeleg niciodată lucrurile astea, a zis Miss Marple. Mă tem că ei cred, adeseori, că noi femeile bătrâne suntem ca pisicile care văd pe întuneric. Asta aga e! Din

nefericire ştim foarte multe despre semenele noastre. Nu mă îndoiesc că ceva stătea între ei. Tânărul a simţit brusc o repulsie inexplicabilă, o suspecta fără să vrea şi nu-şi putea ascunde suspiciunea. Şi cred că vizita fetei la dumneata arată o curată duşmănie. Se simţea destul de sigură pe ea, dar s-a băgat la apă inutil, încercând să te facă să-ţi îndrepţi bănuiala definitiv asupra bietului Templeton. Niciodată n-ai fost atât de sigur de asta, ca după vizita fetei.

— Sunt sigur că nu s-a trădat cu nimic… A început Sir Henry.

— Bărbaţii, a zis Miss Marple calmă, nu înţeleg niciodată lucrurile astea.

— Şi fata asta…, a zis el şi s-a oprit. A comis o crimă cu sânge rece şi mai vrea să iasă basma curată!

— Nu, Sir Henry, a zis Miss Marple, nu va ieşi basma curată. Niciunul dintre noi nu crede asta. Aminteşte-ţi ce ai spus mai înainte. Nu, Greta Rosen îşi va primi răsplata. A intrat în horă, trebuie să joace şi va juca cu oameni foarte suspecţi, cu contrabandişti şi terorişti, o tovărăşie care n-o va duce la bine şi care îi rezervă un sfârşit amar.

Aşa cum spuneaţi, trebuie să ne pese de cel nevinovat, nu de cel vinovat. Templeton se va căsători, cred eu, cu verişoara sa din Germania, gestul de a rupe scrisoarea, ei bine, deşi pare suspect, are cu totul alt înţeles decât cel pe care i l-am atribuit în seara asta. A rupt-o de teamă că cealaltă fată o va vedea şi îi va cere să i-o arate. Da, pentru că eu cred că între ei s-a înfiripat o idilă. Cu Dobbs nu-i nici o problemă, el nu avea altceva în cap decât gustarea de la ora unsprezece. Mai rămâne biata Gertrud

— Cea care îmi aminteşte de Annie Poultny. După ce a slujit-o cu credinţă vreme de cincizeci de ani, a fost suspectată că a furat testamentul domnişoarei Lamb, deşi nu avea nici o dovadă împotriva ei. Cât pe ce să moară de inimă rea. Numai după ce a murit, adevărul a ieşit la iveală din cutia în care ţinea ceaiul, unde bătrâna domnişoară Lamb îl pusese bine. Dar era prea târziu pentru biata

Annie. De aceea sunt îngrijorată în cazul bătrânei nemţoaice. Când eşti bătrân, eşti uşor de lovit. Mi-e mai mare mila de ea, mai mult decât de Templeton care e tânăr, arătos şi, după cum se vede, favoritul femeilor. Vă rog să-i scrieţi, Sir Hennry, şi să-i spuneţi că nevinovăţia ei e în afară de orice îndoială. Stăpânul ei a murit şi ea trăieşte şi se gândeşte tot timpul că e suspectată de… Oh! Nu suport nici să mă gândesc la aşa ceva.

— O să-i scriu, Miss Marple, o să-i scriu, a zis Sir Henry şi s-a uitat la ea într-un fel foarte curios. Ştiţi, nu vă pot înţelege. Punctul dumneavoastră de vedere e întotdeauna cu totul altul decât m-aş aştepta.

— Mă tem că punctul meu de vedere e fără importanţă, a zis Miss Marple cu modestie. Rareori plec din St. Mary Mead.

— Şi totuşi aţi rezolvat un caz care putea să constituie un mister de ordin internaţional, a zis Sir Henry. Am convingerea că dumneavoastră l-aţi rezolvat.

Miss Marple s-a înroşit toată, apoi s-a pornit iar:

— Cred că am primit o educaţie potrivită pentru ziua de azi. Eu şi sora mea am avut o guvernantă din Germania

— O Fräulein, o fiinţă sentimentală. Ne-a învăţat limbajul florilor – ceva care azi nu se mai învaţă nicăieri, dar care e ceva foarte interesant. De pildă, o lalea galbenă înseamnă „iubire fără speranţă”, pe când în China înseamnă „mor de gelozie la picioarele tale”. Scrisoarea era semnată „Georgina”, cuvânt care în germană înseamnă „dalie”, ceea ce face totul foarte limpede. Încerc să-mi amintesc ce înseamnă dalie, dar îmi scapă. Memoria mea nu mai e ca mai demult. Dar, oricum, nu înseamnă moarte. Sigur nu înseamnă moarte. Ce lucruri triste se petrec pe lume!

— Aşa e, a zis doamna Bantry suspinând. Noroc cu florile şi cu prietenii!

— Ne-a pus pe locul doi, observaţi, a zis dr. Lloyd.

— Pe vremuri cineva îmi trimitea în fiecare seară la teatru orhidee mov, a zis Jane visătoare.

— Aş vrea să intru în graţiile tale”, a zis Miss Marple, asta înseamnă orhidee.

Sir Henry a tuşit într-un fel aparte şi şi-a întors capul.

Mis's Marple a strigat deodată:

— Îmi amintesc! Dalie înseamnă „trădare şi inducere în eroare”.

— Minunat, a zis Sir Henry, absolut minunat!

Şi a oftat uşurat.

V. Lingouri de aur.

Nu ştiu dacă povestea pe care vreau să o spun îşi are rolul aici, spuse Raymond West, deoarece nu cunosc rezolvarea ei. Totuşi, faptele au fost atât de interesante şi curioase încât aş vrea să v-o prezint ca pe o problemă şi, poate, cu toţii vom ajunge la vreo concluzie logică.

Aceste întâmplări au avut loc cu doi ani în urmă când m-am dus să petrec weekendul la un om numit John Newman, în Cornwall.

— Cornwall? Întrebă Joyce Lemprière pe un ton ascuţit.

— Da. De ce?

— Nimic. Numai că e ciudat. Povestea mea este despre un loc tot din Cornwall – un mic sat de pescari numit Rathole. Să nu-mi spui că al tău e acelaşi?

— Nu. Satul meu se numeşte Polperran. Este situat pe coasta de vest a Cornwallului; un loc foarte sălbatic şi stâncos. Îl cunoscusem cu câteva săptămâni înainte şi mi sa părut o persoană cât se poate de interesantă. Un om inteligent şi independent care avea o imaginaţie romantică. Drept urmare a ultimului său hobby, închiriase „Pol House”. Era specialist în epoca elizabethană şi mi-a descris într-un limbaj vioi şi colorat ruta Armandei Spaniole. Era atât de entuziasmat încât ţi-ai fi putut aproape imagina că el ar fi fost martor ocular al scenei. E ceva adevărat în reîncarnare? Mă întreb... Tare mult mă întreb.

— Eşti aşa de romantic, dragă Raymond, zise Miss Marple, uitându-se binevoitoare la el.

— Romantic este ultimul lucru care mi se potriveşte, răspunse Raymond West, uşor sâcâit. Dar tipul acesta, Newman, era îmbibat de asta şi el mă interesa pentru acest motiv, ca un curios supravieţuitor al trecutului. Se pare că un anumit vas aparţinând Armadei, ştiut fiind faptul că ducea o imensă cantitate de tezaur sub formă de aur din Spania, a naufragiat pe coastele Cornwallului pe faimoasele şi amăgitoarele Serpent Rocks. Timp de câţiva ani, aşa mi-a spus Newman, s-au făcut încercări de salvare a vasului şi recuperare a comorii. Cred că astfel de poveşti nu sunt neobişnuite, deşi numărul miturilor despre vasele cu comori îl depăşeşte cu mult pe cel al vaselor adevărate. Fusese alcătuită o companie care dăduse faliment şi Newman a putut cumpăra drepturile asupra operaţiei – sau cum s-o numi asta – pe un fleac. Vorbea foarte entuziasmat despre toate astea. După el, era doar o chestiune de utilaj modern de ultimul răgnet al tehnicii. Aurul se afla acolo şi nu se îndoia câtuşi de puţin că putea fi recuperat.

În timp ce-l ascultam, mă gândeam cât de des se întâmplă lucrurile în felul acesta. Un om bogat precum Newman reuşeşte, aproape fără efort, ca, după toate probabilităţile, adevărata valoare în bani a descoperirii sale să însemne puţin pentru el. Trebuie să mărturisesc că ardoarea lui m-a cuprins şi pe mine. Vedeam galeoane îndreptându-se spre coastă, luptându-se cu furtuna, naufragiate şi sfărâmate de stâncile negre. Simplu cuvânt galeon are o rezonanţă romantică. Cuvintele „aur spaniol” îl înfioară pe orice elev ca şi pe un om matur. Mai mult, lucram atunci la un roman şi câteva scene din el se petreceau în secolul al XVI-lea, aşa că am văzut perspectiva de a găsi culoare locală veritabilă din partea gazdei mele.

Am plecat vineri dimineaţă din Paddington într-o foarte bună dispoziţie, aşteptând cu nerăbdare excursia. Compartimentul era gol, cu excepţia unui om care stătea cu faţa la mine în colţul opus. Era un bărbat înalt, cu înfăţişare de ofiţer şi aveam impresia că undeva anume îl mai

văzusem. Mi-am stors creierii pentru un timp degeaba, dar în cele din urmă mi-am reamintit. Tovarăşul meu de călătorie era inspectorul Badgworth şi îl cunoscusem când scrisesem o serie de articole despre cazul dispariţiei lui Everson.

I-am reamintit cine sunt şi foarte curând săteam discutând în mod plăcut. Când i-am spus că mă duceam la Polperran, el a remarcat că era o ciudată coincidenţă, pentru că şi el avea aceeaşi destinaţie. Nu vroiam să par băgăreţ, aşa încât am avut grijă să nu-l întreb ce-l determina să se ducă acolo. În schimb, i-am vorbit despre propriul meu interes pentru locul acela şi am menţionat galeonul spaniol naufragiat. Spre surprinderea mea, inspectorul părea să ştie totul despre el.

— Acela trebuie să fie „Juan Fernandez”, zise el. Prietenul dumitale nu e primul care azvârle cu banii, încercând să scoată bani din el. Este o idee romantică.

— Şi, probabil, întreaga poveste este o legendă, am zis eu. Nici o corabie nu a naufragiat vreodată acolo.

— O, vasul s-a scufundat, bineînţeles, spuse inspectorul, împreună cu multe altele. Aţi fi surprins dacă aţi şti câte epave există lângă coasta aceea. De fapt, asta mă şi determină să mă duc acolo. Cu şase luni în urmă, tot acolo, a naufragiat „Otranto”.

— Îmi amintesc că am citit despre asta, i-am zis. N-a murit nimeni, mi se pare.

— Nu s-au pierdut vieţi omeneşti, preciză inspectorul; altceva s-a pierdut. În general, nu se cunoaşte, dar „Otranto” ducea lingouri de metale preţioase.

— Chiar? Am întrebat foarte interesat.

— Normal, am pus scafandrii la lucru în operaţiuni de salvare, dar… Aurul a dispărut, domnule West.

— Dispărut! Am exclamat, privindu-l uluit. Cum poate să dispară?

— Asta-i întrebarea, zise inspectorul. Stâncile au făcut o gaură mare în cală. A fost destul de uşor pentru scafandri

să intre pe acolo, dar au găsit cala goală. Problema este dacă aurul a „fost furat înainte sau după naufragiu? S-a aflat vreodată în cală?

— Pare un caz curios, am zis eu.

— Este un caz foarte curios când te gândeşti cum sunt lingourile din aur. Nu este un colier de diamante pe care l-ai putea vârî în buzunar. Când ştii că sunt atât de voluminoase şi grele, ei bine, totul ţi se pare absolut imposibil. Trebuie să fi fost un hocus-pocus înainte de plecarea vasului; dar, dacă nu-i aşa, ele trebuie să fi fost luate în ultimele şasd luni şi eu mă duc acolo să cercetez chestiunea.

L-am găsit pe Newman aşteptându-mă la gară. Şi-a cerut scuze că nu avea maşina sa, pe care o trimisese la Truro pentru nişte reparaţii. În schimb, avea cu el un camion de la fermă care aparţinea moşiei.

M-am urcat lângă el şi ne-am strecurat cu grijă printre străzile înguste ale. Satului de pescari. Am luat-o în sus, pe o pantă abruptă de douăzeci de grade, aş zice, am parcurs o mică distanţă pe un drum sinuos şi am ajuns la porţile cu stâlpi din granit de la „Pol House”.

Casa era încântătoare; situată. Sus pe stânci, cu o privelişte frumoasă spre mare. O parte din ea era de vreo 300-400 de ani vechime şi o aripă modernă îi fusese adăugată. În spate dispunea de pământ fertil de vreo 7-8 acri.

— Bine ai venit la „Pol House”! Zise Newman. Şi la semnul „Galeonului de aur”.

El m-a îndemnat să privesc deasupra uşii de la intrare, unde atârna o reproducere perfectă a unui galeon spaniol cu toate pânzele ridicate.

Prima mea seară a fost cât se poate de încântătoare şi instructivă. Gazda mi-a arătat vechile manuscrise privitoare la „Juan Fernandez”. Derulă hărţi, îmi indică pe ele poziţii cu linii punctate şi scoase planuri ale unui aparat submersibil care, recunosc, m-a uluit absolut complet.

I-am povestit despre întâlnirea mea cu inspectorul Badgworth, care l-a interesat foarte mult.

— Sunt oameni ciudaţi pe coasta asta, zise el dus pe gânduri. Jaful şi căutarea epavelor le stă în sânge. Când un vas se scufundă lângă coasta lor îl consideră aproape ca o pradă legală menită să umple buzunarele lor. Există un tip aici pe care aş vrea să-l vezi. Este un supravieţuitor interesant.

A doua zi, dimineaţa era luminoasă şi calră. Am fost dus jos la Polperran şi prezentat scafandrului lui Newman, un om pe nume Higgins. Era un individ cu faţa ca de piatră, extrem de taciturn şi participarea lui la conversaţie a constat mai mult din monosilabe. După ce-am purtat o discuţie asupra unor aspecte foarte tehnice, ne-am mutat la „Three Anchors”. O cană mare de bere a mai dezlegat puţin limba valorosului individ.

— Un gentleman detectiv din Londra a sosit, mormăi el. Susţine că vasul care s-a scufundat acolo în noiembrie ducea o grămadă uriaşă de aur. Ei bine, nu e primul care se scufundă şi nici ultimul.

— Aşa, aşa, strigă proprietarul de la „Three Anchors”. Ai spus-o pe cea dreaptă Bill Higgins.

— Aşa e, domnule Kelvin, zise Higgins.

L-am privit cu o oarecare curiozitate pe proprietar. Era un bărbat cu o înfăţişare deosebită, brunet şi oacheş, cu umeri curios de laţi. Ochii săi erau injectaţi şi avea un mod ciudat de rapid de a evita privirea cuiva. Am bănuit că acesta trebuia să fie omul la care se referise Newman când spusese că era un supravieţuitor interesant.

— Nu avem nevoie ca străinii să se amestece pe coasta asta zise el, oarecum, brutal.

— Te referi la poliţie? Întrebă Newman zâmbind.

— Mă refer la poliţie… Şi la alţii, zise Kelvin în mod semnificativ. Şi nu uita asta, domnule.

— Ştii, Newman, mi s-a părut că sună ca o ameninţare, i-am spus când urcam iar dealul spre casă.

Prietenul meu râse.

— Prostii, nu le fac oamenilor de aici nici un rău.

Am dat din cap plin de îndoială. Era ceva sinistru şi necivilizat la Kelwin. Simţeam că mintea lui ar putea s-o apuce pe căi ciudate, necunoscute.

Cred că din acel moment am început să nu mă simt în apele mele. Dormisem foarte bine în prima noapte, dar noaptea următoare somnul mi-a fost tulburat şi întrerupt.

Dimineaţa de duminecă a început întunecoasă şi morocănoasă, cu cerul acoperit şi cu ameninţări de tunete în aer. Nu prea m-am priceput vreodată să-mi ascund sentimentele şi Newman a observat la mine schimbarea.

— Ce-i cu tine, West? Eşti un pachet de nervi în dimineaţa asta.

— Nu ştiu, am mărturisit, dar am sentimentul groaznic că se va întâmpla ceva rău.

— E din cauza vremii.

— Da, poate.

N-am mai spus nimic. După-amiază am plecat cu barca cu motor a lui Newman, dar ne-a prins o ploaie aşa de puternică, încât am fost bucuroşi să ne întoarcem la ţărm şi să ne punem haine uscate.

Şi, în seara aceea neliniştea mea crescu. Afară furtuna urla şi vâjâia. Către ora zece, vijelia se linişti. Newman se uită pe fereastră.

— Se înseninează, zise el. Nu m-aş mira dacă va fi onoapte extrem de furtunoasă peste o jumătate de oră. Dacă e aşa, am să mă duc să fac o scurtă plimbare.

— Mi-e grozav de somn, am căscat eu. Nu prea am dormit noaptea trecută. Cred că în seara asta am să mă duc devreme la culcare.

Aşa am şi făcut. În noaptea precedentă dormisem puţin. În noaptea aia am dormit greoi ca un buştean. Totuşi, somnul nu a fost odihnitor. Eram încă apăsat de o groaznică presimţire rea. Am avut nişte vise teribile: despre prăpăstii înfricoşătoare şi vaste hăuri, prin care hoinăream, ştiind că

un pas greşit însemna moartea. Când m-am trezit, ceasul meu arăta ora opt. Capul mă durea rău şi groaza coşmarurilor încă mă urmărea.

Atât de puternic era acesta, încât, atunci când m-am dus la fereastră şi am ridicat-o, m-am tras înapoi cu un nou sentiment de spaimă, pentru că primul lucru pe care l-am văzut sau m-am gândit că l-am văzut, era un om care săpa un mormânt.

Mi-au trebuit câteva minute ca să mă adun; apoi, mi-am dat seama că cioclul era grădinarul lui Newman şi că „mormântul" era destinat să primească trei noi tufe de trandafiri ce zăceau alături, aşteptând momentul să fie plantate în siguranţă în pământ.

Grădinarul ridică privirea, mă văzu şi-şi atinse pălăria.

— Bună dimineaţa, domnule. Frumoasă dimineaţă, domnule.

— Cred că aşa este, i-am răspuns nesiguri fiind încă incapabil să înlătur complet deprimarea mea.

Totuşi, aşa cum spusese grădinarul, era, cu siguranţă o dimineaţă frumoasă. Soarele strălucea şi cerul de un albastru palid, clar promitea vreme frumoasă toată ziua. Am coborât la micul dejun fluerând o melodie. Newman nu avea servitoare care să locuiască în casă. Două surori, între două vârste, care trăiau într-o casă din apropiere, veneau zilnic ca să aibă grijă de gospodărie. Una dintre ele punea cafetiera pe masă când am intrat în cameră.

— Bună dimineaţa, Elizabeth, am zis. Domnul Newman nu a coborât încă?

— Trebuie să fi plecat foarte devreme, domnule, răspunse ea. Nu era în casă când noi am sosit.

Instantaneu neliniştea mă cuprinse din nou. În cele două dimineţi anterioare, Newman coborâse la micul dejun oarecum târziu; şi nu mi-am imaginat niciodată că el era unul care să se scoale devreme. Îmboldit de acele presentimente sumbre, am alergat sus la dormitorul său. Era gol şi, mai mult, patul era nedesfăcut. La o sumară

examinare a camerei mi-am dat seama de alte două lucruri. Dacă Newman ieşise pentru o scurtă plimbare, trebuie să se fi dus în hainele sale de seară, pentru că ele lipseau.

Acum eram sigur că reaua mea premoniţie a fost îndreptăţită. Newman plecase, aşa cum spusese, să facă o plimbare de seară. Pentru un oarecare motiv nu se întorsese. De ce? Avusese vreun accident? Căzuse de pe stânci? Trebuia căutat imediat. În câteva ore strânsesem un mare grup de ajutoare şi cu toţii am cercetat în toate direcţiile, stâncile şi pe sub ele. Dar n-am dat de nici o urmă a lui Newman.

În cele din urmă, disperat, l-am căutat pe inspectorul Badgworth. Faţa lui deveni foarte gravă.

— Mi se pare că e ceva necurat la mijloc, zise el. Sunt nişte clienţi nu prea scrupuloşi prin părţile acestea. L-ai văzut pe Kelvin, proprietarul de la „Three Anchors”?

I-am spus că-l văzusem.

— Ştiaţi că a stat patru ani în închisoare, pentru violenţă?

— Nu mă surprinde, i-am răspuns convins.

— Părerea generală pe aici pare să fie aceea că prietenului dumitale îi place puţin cam mult să se amestece în treburi care nu-l privesc. Sper să nu fi păţit ceva serios.

Am continuat cercetările cu şi mai multă vigoare. Abia târziu în după-amiaza aceea, eforturile ne-au fost răsplătite. L-am descoprit pe Newman într-un şanţ adânc, în colţul propriei sale moşii. Era legat zdravăn la mâini şi la picioare şi îi băgaseră o batistă în gură ca să fie siguri că asta o să-l împiedice să strige.

Era grozav de extenuat şi avea dureri mari; după frecţionarea încheieturilor de la mâini şi picioare, şi după câteva înghiţituri de whisky, a fost în stare să ne povestească ce i se întâmplase.

Vremea liniştindu-se, ieşise la o plimbare pe la ora unsprezece. Străbătuse ceva drum de-a lungul stâncilor până la un loc cunoscut, în general, sub numele de „Grota tâlharilor”, datorită marelui număr de peşteri care se

găseau acolo. Observase nişte oameni care descărcau ceva dintr-o bărcuţă şi coborâse ca să vadă ce se întâmpla. Indiferent ce marfă era, părea foarte grea şi era dusă întruna dintre cele mai adânci peşteri.

Fără să bănuiască în mod serios că ceva nu era în regulă, totuşi Newman era contrariat. Se apropiase chiar foarte mult fără să fie observat. Deodată cineva dădu alarma şi, de îndată, doi marinari puternici se aruncară asupra lui şi-l făcuseră să-şi piardă cunoştinţa. Când îşi reveni se trezi zăcând într-un vehicul de un anumit fel, care mergea hurducându-se, după cum îşi putea da seama, în sus pe drumul care ducea de la coastă spre sat. Spre marea sa surpriză, camionul intră pe poarta propriei sale case. Acolo, după ce discutară în şoaptă între ei, în cele din urmă, bărbaţii îl dădură jos şi-l aruncară într-un şanţ, întrun loc unde adâncimea acestuia făcea ca el să fie descoperit cu o anumită întârziere. Apoi camionul a plecat şi el s-a gândit c-a ieşit pe o altă poartă cam la vreun sfert de milă mai aproape de sat. Nu putea să-i descrie pe atacatorii săi, cu excepţia faptului că erau, în mod sigur,marinari şi că după limbaj erau din Cornwall.

Inspectorul Badgworth a fost foarte interesat.

— Depinde de asta unde marfa a fost ascunsă, strigă el. Într-un fel sau altul, ea a fost scoasă din epavă şi depozitată, undeva, într-o peşteră părăsită. Se ştie că noi le-am cercetat pe toate cele de la „Grota tâlharilor” şi nu mai continuăm mai departe, aşa că ei, evident, mutau marfa, noaptea, într-o peşteră care fusese deja cercetată şi probabil că nu s-ar mai fi umblat la ea din nou. Din nefericire, au avut la dispoziţie un avans de cel puţin optsprezece ore ca să manevreze marfa. Dacă l-au prins pe domnul Newman aseară, mă îndoiesc că noi vom mai găsi ceva din ea acolo, în momentul acesta.

Inspectorul plecă în grabă să facă cercetări, Obţinu dovezi suficiente că lingourile de aur fuseseră ascunse, aşa cum

bănuia, dar acestea au fost din nou transferate şi nu există nici un clu în privinţa noii ascunzători.

Totuşi un clu exista şi inspectorul însuşi mi l-a indicat în dimineaţa următoare.

— Drumul acela este foarte puţin folosit de vehicule, observă el şi în vreo două locuri urmele pneurilor sunt foarte clare. Unuia dintre pneuri îi lipseşte o bucăţică în formă de triunghi, ceea ce lasă o urmă absolut inconfundabilă. Se vede că a mers spre poartă; ici şi colo mai e câte o urmă slabă că a ieşit pe poarta cealaltă, aşa încât nu este nici o îndoială că noi căutam vehicolul adevărat. Acum, de ce au ieşit pe poarta cea îndepărtată? Mi se pare foarte clar că acel camion venea dinspre sat. Şi nu sunt mulţi oameni care posedă un camion, doar vreo doi, trei. Kelvin, proprietarul de la „Three Anchors”, are unul.

— Care a fost prima profesie a lui Kelvin? Întrebă Newman.

— E curios că mă întrebaţi asta, domnule Newman. În tinereţe Kelvin a fost un scafandru profesionist.

Newman şi cu mine ne-am uitat unul la altul. Afacerea părea să se clarifice treptat.

— Nu l-aţi recunoscut pe Kelvin printre oamenii de pe plajă? Întrebă inspectorul.

Newman dădu din cap.

— Mă tem că nu pot să precizez aşa ceva, zise el cu regret. Nu prea am avut timp să văd mare lucru.

Inspectorul, foarte amabil, mi-a permis să-l însoţesc la „Three Anchors”. Garajul se afla mai sus pe stradă. Uşile sale mari erau închise, dar, luând-o pe o mică alee laterală, am găsit o uşă mică, ce ducea înăuntru, şi aceasta era deschisă. O foarte scurtă examinare a pneurilor îi fu suficientă inspectorului.

— Pe cinstea mea, l-am prins, exclamă el. Iată semnul mare de-o şchioapă la roata stângă din spate. Ei, domnule Kelvin, nu cred că vei fi destul de isteţ să scapi de asta.

Raymond West se opri.

— Şi? Întrebă Joyce. Până acum nu văd nimic care să facă din asta o problemă, doar dacă n-au găsit niciodată aurul.

— Bineînţeles că n-au găsit niciodată lingourile de aur, anunţă Raymond. Şi nu l-au prins nici pe Kelvin. Cred că el era prea deştept pentru ei, dar nu prea îmi dau seama cum de a scăpat. A fost imediat arestat pe baza dovezii semnului de la pneuri. Dar, se ridică un extraordinar obstacol. Vizavi de marile uşi ale garajului se afla o căsuţă închiriată pentru vară de o doamnă pictoriţă.

— O, aceste doamne pictoriţe! Zise Joyce, râzând.

— Aşa cum spui, „O, aceste doamne pictoriţe!” Ei bine, aceasta era bolnavă de câteva săptămâni şi, ca urmare, două surori de la spital o îngrijeau. Cea care era de serviciu noaptea îşi trăsese fotoliul lângă geam, unde oblonul era ridicat. Ea a declarat că acel camion n-ar fi putut părăsi garajul fără ca ea să-l vadă şi a jurat că, de fapt, nu ieşise din garaj în noaptea aceea.

— Nu cred că asta constituie vreo problemă, zise Joyce. Sora, pesemne, adormise. Întotdeauna li se întâmplă.

— Se ştie că… li se întâmplă, interveni domnul Petherick, convins; mi se pare că acceptăm fapte fără să le examinăm suficient. Înainte de a aproba mărturia sorei de spital, ar trebui să cercetăm foarte amănunţit buna ei credinţă. Alibiul care vine cu o promptitudine atât de mare poate inspira anumite îndoieli.

— Mai este şi mărturia doamnei pictoriţe, adăugă Raymond. Ea a declarat că avea dureri, a stat trează aproape toată noaptea şi că ar fi auzit în mod sigur camionul, ce ar fi făcut un zgomot neobişnuit într-o noapte atât de liniştită după furtună.

— Hm, zise reverendul Pender, acesta este, fără îndoială, un fapt în plus. Avea Kelvin vreun alibi?

— El a declarat că a stat acasă, în pat, după ora zece, dar nu a putut aduce martori care să-i susţină afirmaţia.

— Sora a adormit, repetă Joyce, ca şi pacienta. Oamenii bolnavi întotdeauna cred că n-au închis un ochi toată

noaptea.

Raymond West se uită întrebător la dr. Pender.

— Ştiţi, îmi pare foarte rău pentru acel Kelvin. Mi se pare că mergem prea departe în a-l învinovăţii. Kelvin făcuse închisoare. Pe lângă urma de pe pneu, care pare prea ieşită din comun ca să fie o coincidenţă, nu prea sunt elemente împotriva sa, cu excepţia trecutului său nefericit.

— Ce ziceţi, sir Henry?

Sir Henry dădu din cap.

— Se întâmplă, zise el zâmbind, să ştiu ceva despre acest caz. Atât de bine încât nu trebuie să vorbesc.

— Bine, continuă mătuşa Jane, ce ai de zis?

— Doar o clipă, dragă, zise Miss Marple. Mă tem că am numărat greşit. Două ochiuri pe dos, trei pe faţă, iau unul, două pe dos… Da, e în regulă. Ce spuneai, dragă?

— Ce părere ai?

— Nu o să-ţi cam placă părerea mea, dragul meu. Observ că tinerilor nu le place niciodată. Mai bine nu spun nimic.

— Prostii, mătuşă Jane; hai spune!

— Ei bine, dragă Raymond, zise Miss Marple, lăsându-şi în poală lucrul şi uitându-se aspru la nepotul său, cred c-ar trebui să fii mai grijuliu când îţi alegi prietenii. Eşti atât de credul, dragă, aşa de uşor de păcălit. Îmi imaginez că asta ţi se întâmplă că eşti scriitor şi ai atât de multă imaginaţie. Toată povestea aceea cu galeonul spaniol! Dacă ai fi fost mai în vârstă şi ai avea mai multă experienţă de viaţă ai fi fost suspicios imediat. Şi apoi, un bărbat pe care îl cunoşteai abia doar de câteva săptămâni!

Sir Henry izbucni deodată într-un hohot mare de râs şi se lovi peste genunchi.

— Ţi-a zis-o de data asta, Raymond. Miss Marple sunteţi minunată. Prietenul tău, Newman, băiete, avea un alt nume, de fapt mai multe. În prezent, el nu mai e în Cornwall, ci în Devonshire, la Dartmoor, ca să fiu mai exact, puşcăriaş la închisoarea Princetown. Nu l-am prins în legătură cu afacerea lingourilor de aur furate, ci când a vrut să

jefuiască o bancă din Londra. Atunci i-am cercetat trecutul şi am descoprit o bună parte din aurul furat, îngropat în grădina de la „Pol House”. A fost o idee destul de isteaţă. De-a lungul întregii coaste din Cornwall se povestesc întâmplări despre galeoane scufundate pline cu aur. Asta l-a acoperit pe scafandru şi mai târziu lingourile. Dar un ţap ispăşitor le trebuia şi Kelvin era ideal în acest scop. Newman şi-a jucat comedioara foarte bine, şi prietenul nostru Raymond, cu celibritatea sa de scriitor, a reprezentat un martor care nu putea fi pus sub acuzare.

— Dar urma pneului? Obiectă Joyce.

— O, mi-am dat seama imediat, dragă, deşi nu ştiu despre maşini, zise Miss Marple. Oamenii schimbă câte o roată, ştiţi i-am văzut adesea făcând asta şi, bineînţeles, puteau să ia o roată de la camionul lui Kelvin s-o scoată pe poarta mică dinspre alee, s-o pună la camionul domnului Newman, să iasă cu maşina acestuia pe poarta dinspre plajă, s-o umple cu lingourile de aur şi să revină pe cealaltă poartă; după aceea, trebuie să fi adus roata înapoi şi s-o plaseze la camionul domnului Kelvin, în timp ce, cred, altcineva îl lega pe domnul Newman într-un şanţ. Foarte neconfortabil pentru el şi, probabil, a durat mai mult decât se aştepta până a fost găsit. Mai cred că omul care se prezentase drept grădinar avea grijă de aspectul acesta al afacerii.

— De ce spui „se prezentase drept grădinar”, mătuşă Jane? O întrebă Raymond curios.

— Ei bine, nu putea să fi fost un grădinar adevărat, nu-i aşa? Zise Miss Marple. Grădinarii nu lucrează în lunea de după Rusalii. Toată lumea ştie asta.

Ea zâmbi şi-şi strânse lucrul de mână.

— De fapt, acest mic amănunt mi-a dat de gândit, zise ea. Se uită aspru la Raymond.

— Când ai o gospodărie, dragă, şi o grădină proprie o să cunoşti aceste mici amănunte.

VI. Doamna de companie

— Acum, doctore Lloyd, zise domnişoara Helier, nu ştiţi vreo poveste de aia de groază?

Ea îi zâmbi cu zâmbetul acela care seara vrăjea publicul la teatru. Jane Helier era câteodată desemnată ca cea mai frumoasă femeie din Anglia şi femei geloase de aceeaşi profesie cu a ei aveau obiceiul să-şi spună una alteia: „Bineînţeles, Jane, nu este o actriţă. Nu ştie să joace, dacă înţelegi ce vreau să spun. Are însă ochii aceia!”

Şi „ochii aceia” erau în această clipă fixaţi rugători asupra doctorului celibatar, grizonat şi mai în vârstă care, de cinci ani, îngrijise suferinţele celor din satul St. Mary Mead.

Cu un tic, doctorul îşi trase vesta (care începuse de la o vreme să-i fie neplăcut de strâmtă) şi-şi revizui amintirile ca să n-o dezamăgească pe fiinţa frumoasă care i se adresa cu atâta încredere.

— Cred, zise Jane visătoare, că mi-ar place să mă desfăt cu o crimă în seara asta.

— Splendid, exclamă colonelul Bantry, gazda ei. Splendid, splendid. Şi râse din toată inima ca un adevărat militar. Ei, Dolly?

Soţia sa, rechemată brusc la obligaţiile vieţii sociale, (ea se gândea cu ce flori să facă o bordură la primăvară) îl aprobă cu entuziasm.

— Sigur că e splendit, zise ea din toată inima, dar fără să priceapă. Întotdeauna mi s-a părut că-i aşa.

— Chiar, dragă? O întrebă bătrâna Miss Marple şi ochii ei sclipiră puţin.

— Nu prea avem poveşti care să te înfioare şi cu. Atât mai puţin crime în St. Mary Mead, ştiţi domnişoară Helier, zise doctorul Lloyd.

— Mă surprindeţi, interveni sir Henry Clithering. Fostul inspector de la Scotland Yard se întoarse către Miss Marple. Am înţeles de la prietena noastră de aici că St. Mary Mead e un adevărat cuib de crimă şi vicii.

— O, sir Henry! Protestă Miss Marple, căreia începură să i se îmbujoreze obrajii. Sunt sigură că n-am spus niciodată

aşa ceva. Singurul lucru pe care l-am spus e că natura umană este într-un sat la fel ca cea din oricare altă parte, numai că ai prilejul şi liniştea s-o analizezi mai îndeaproape.

— Dar, dumneata n-ai locuit mereu aici, insistă Jane Helier, adresându-se în continuare doctorului. Aţi fost în tot felul de locuri exotice din lume, locuri unde se întâmplă atâtea lucruri!

— Aşa e, desigur, aprobă doctorul Lloyd, gândindu-se disperat. Da, desigur… Da. Ah! Am găsit!

Se rezemă în scaun cu un aer de uşurare.

— S-a întâmplat acum câţiva ani, aproape uitasem. Dar faptele au fost, într-adevăr, foarte stranii, deosebit de stranii. Şi coincidenţa din final, care m-a pus în posesia cluului, a fost la fel de ciudată. Domnişoara Helier îşi apropie scaunul de al lui, se rujă şi aşteptă nerăbdătoare. Ceilalţi se întoarseră interesaţi spre doctor.

— Nu ştiu dacă vreunul dintre dumneavoastră cunoaşteţi Insulele Canare, începu doctorul.

— Trebuie să fie minunate, opină Jane Helier. Sunt în Mările Sudului, nu-i aşa? Sau în Mediterană?

— M-am oprit acolo în drumul meu spre Africa de Sud, interveni colonelul. De pe Tenerife ai o privelişte frumoasă a apusului de soare.

— Incidentul despre care am să vă povestesc s-a întâmplat în insula Grand Canare, nu Tenerife. Au trecut mulţi ani de atunci. Fusesem bolnav şi am fost obligat să renunţ de a mai practica medicina în Anglia şi să plec în străinătate. Am practicat-o, în schimb, în Las Palmas, care este principalul oraş din Grand Canare. Din multe puncte de vedere mi-a plăcut foarte mult viaţa acolo. Clima e blândă şi însorită, e un loc excelent pentru înot (eu sunt un înotător înrăit) şi activitatea portuară mă atrăgea. Vase din întreaga lume acostează în Las Palmas. Obişnuiam să mă plimb de-a lungul digului în fiecare dimineaţă mult mai entuziasmat decât ar face-o o femeie pe o stradă cu buticuri de pălării.

Cum vă spuneam, vapoare din toată lumea trag în Las Palmas. Uneori rămân câteva ore, alteori o zi sau două. În principalul hotel de acolo, „Metropole”, întâlneşti oameni de toate rasele şi naţionalităţile – păsări călătoare. Chiar şi cei care se duc la Tenerife vin de obicei aici şi locuiesc câteva zile, înainte de a traversa spre cealaltă insulă.

Povestea mea începe aici la hotelul „Metropole”, într-o joi seară de ianuarie. Se dansa şi eu împreună cu un prieten stăteam la o măsuţă privind în jur. Erau câţiva englezi şi de alte naţionalităţi, dar majoritatea dansatorilor erau spanioli; când orchestra a atacat un tangou, numai vreo şase cupluri de spanioli s-au dus pe ring. Toţi dansau bine şi noi îi priveam cu admiraţie. Cu deosebire o femeie ne-a atras privirile. Înaltă, frumoasă şi suplă, se mişca cu graţia unei tigrese pe jumătate îmblânzită. Avea un aer periculos. I-am spus asta prietenului meu şi el a fost de acord.

— Femei ca astea sunt sortite să li se întâmple ceva. Viaţa nu trece fără să le atingă.

— Frumuseţea este, poate, o calitate periculoasă, am spus eu.

— Nu e vorba numai de frumuseţe, insistă el. Mai e şi altceva. Priveşte-o din nou. O să i se întâmple nişte lucruri femeii aceleia, sau altele provocate de ea. Aşa cum am zis, viaţa nu o va ignora. Evenimente stranii şi tulburătoare o vor înconjura. E de ajuns să te uiţi la ea ca să-ţi dai seama.

Se opri şi apoi adăugă, zâmbind:

— Aşa cum este suficient să le priveşti pe cele două femei de acolo şi să înţelegi că nimic ieşit din comun nu li s-ar putea întâmpla vreodată vreuneia dintre ele! Sunt făcute pentru o existenţă sigură şi monotonă.

I-am urmărit privirea. Cele două femei la care făcea referire erau călătoare ce tocmai sosiseră; un vas „Holland Lloyd” tocmai acostase în port seara aceea şi pasagerii începuseră să se arate.

Când le-am văzut, am înţeles imediat ce vroia să insinueze prietenul meu. Erau două călătoare drăguţe, tipic

englezoaice pe care le găseşti în străinătate. Vârsta lor, aş zice, era în jur de 40 de ani. Una era blondă şi puţin, doar puţin prea plinuţă, cealaltă era brunetă şi puţin, doar puţin, cam uscăţivă. Cum se spune, se ţineau bine, îmbrăcate decent şi sobru în taioare bine croite, în nici un fel machiate. Aveau aerul acela de siguranţă liniştită care reprezintă dreptul din naştere al unei englezoaice bine crescute. Nu era nimic deosebit la niciuna. Semănau cu miile de surori ale lor. Fără îndoială, vedeau ceea ce doreau să vadă, ajutate de ghidul „Baedeker” şi neinteresate de altceva în plus. Ele foloseau biblioteca engleză şi se duceau la biserica anglicană şi, probabil, că una sau amândouă desenau puţin. Şi aşa cum spusese prietenul meu, nimic tulburător sau ieşit din comun nu li s-ar fi întâmplat vreodată niciuneia dintre ele, deşi ar fi putut prea bine să traverseze jumătate de mapamond. Mi-am întors din nou privirea la spaniola graţioasă cu ochii ei languroşi, pe jumătate închişi şi i-am zâmbit.

— Bietele femei, oftă Jane Helier. Cred că e aşa o prostie că oamenii nu-şi pun în valoare ce au mai bun. Femeia aceea din Bond Street, Valentine, e într-adevăr minunată. Audrey Denman se duce la ea; aţi văzut-o în „The Downward Step”? În rolul şcolăriţei din primul act joacă excelent. Şi totuşi Audrey are 50 de ani, dacă are vreo zi de naştere. De fapt, eu ştiu că se apropie de 60.

— Continuaţi, îl îndemnă doamna Bantry pe doctorul Lloyd. Ador povestirile despre dansatorii spanioli supli. Mă face să uit cât de bătrână şi grasă sunt.

— Îmi pare rău, îşi ceru scuze doctorul Lloyd. Dar ştiţi, de fapt, povestea asta nu este despre spaniolă.

— Nu?

— Nu. Prietenul meu şi cu mine ne-am înşelat. Absolut nimic tulburător nu s-a întâmplat cu frumoasa spaniolă. S-a căsătorit cu un funcţionar de la oficiul naval şi până când am părăsit eu insula a avut cinci copii şi se îngrăşase foarte mult.

— Exact ca fiica lui Israel Peters, comentă Miss Marple. Cea care a făcut teatru şi avea picioare aşa frumoase că i-au dat rolul băiatului principal din pantomimă. Toată lumea zicea că n-o să se aleagă nimic bun de ea, dar s-a măritat cu un comis-voiajor şi s-a aşezat la casa ei în mod splendid.

— Paralela cu satul, murmură Sir Henry încet.

— Nu, continuă doctorul. Povestea mea este despre cele două englezoaice.

— S-a întâmplat ceva cu ele? Se exaltă domnişoara Helier.

— S-a întâmplat ceva cu ele şi chiar în ziua următoare:

— Adică? Îl încurajă doamna Bantry.

— Numai din curiozitate, când am ieşit în seara aceea, m-am uitat în registrul hotelului. Le-am găsit numele destul de uşor. Domnişoara Mary Barton şi domnişoara Amy Durrant din Litlle Paddocks, Caughton Weir, Bucks. Atunci nici nu mi-a trecut prin cap cât de curând aveam să le întâlnesc pe purtătoarele acelor nume şi în ce circumstanţe tragice.

Pentru a doua zi aranjasem să mă duc cu nişte prieteni la un picnic. Urmam să traversăm insula cu maşina şi să luăm prânzul într-un loc numit (după câte îmi amintesc, a trecut mult timp de atunci) Las Nieves, un golf bine adăpostit unde puteam să înotăm dacă aveam chef. Am urmat acest program cu excepţia faptului că, plecând cu întârziere, ne-am oprit pe drum pentru picnic şi ne-am dus apoi spre Las Nieves să facem o baie înainte de ceai.

Cum ne-am apropiat de plajă, ne-am dat seama imediat de o imensă agitaţie. Întreaga populaţie a micului sat părea strânsă pe ţărm. Cum ne-au văzut s-au repezit la maşină şi-au început să ne explice emoţionaţi. Spaniola noastră nefiind prea bună, mi-au trebuit câteva minute ca să înţeleg, dar, până la urmă, am priceput.

Două dintre doamnele engleze nebune se duseseră să înoate şi una mersese prea departe şi avea dificultăţi. Cealaltă s-a îndreptat spre ea şi a încercat s-o ajute dar puterea o lăsase şi pe ea, aşa încât s-ar fi înecat dacă un

bărbat n-ar fi vâslit într-o barcă dându-i ajutor şi salvându pe cea de-a doua care nu mai avea multe şanse.

De îndată ce am prins înţelesul vorbelor, am împins mulţimea la o parte şi m-am grăbit spre plajă. La început nu le-am recunoscut pe cele două femei. Silueta plinuţă în costumul ei negru din material elastic şi cu casca de baie din cauciuc verde strânsă pe cap nu-mi trezi nici un semn de recunoaştere când se uită în sus speriată. Îngenunchiase lângă corpul prietenei sale făcând nişte încercări de amatorism de respiraţie artificială. Când i-am spus că sunt doctor, a răsuflat uşurată, i-am ordonat să se ducă imediat la o căsuţă să i se facă masaj şi să i se dea haine uscate. Una din doamnele din grupul meu a plecat împreună cu ea. Eu însumi mi-am dat osteneala s-o readuc la viaţă pe femeia înecată, dar în van. Se vedea cât se poate de clar că nu mai exista nici o pâlpâire şi, în cele din urmă, a trebuit, cu regret, să mă dau bătut.

I-am regăsit pe ceilalţi în căsuţa pescarului şi le-am adus la cunoştinţă trista veste. Supravieţuitoarea era acum îmbrăcată în propriile ei haine şi am recunoscut-o imediat ca una dintre cele două călătoare sosite în seara precedentă. Primi trista veste destul de calmă şi era evident că oroarea întregii întâmplări o şocase mai mult decât vreun sentiment puternic personal.

— Biata Amy, spuse ea. Biata, biata Amy. Dorea atât de mult să înoate aici. Şi era o înotătoare foarte bună. Nu înţeleg. Ce credeţi că ar fi putut fi, doctore?

— Poate vreun cârcel. Vreţi să-mi spuneţi exact ce s-a întâmplat?

— Înotam amândouă de câtva timp, de douăzeci de minute, cred. Apoi, m-am gândit să mă întorc acasă, dar Amy a spus că vrea să se ducă să mai înoate o dată. S-a avântat şi, deodată, am auzit-o strigând şi mi-am dat seama că cerea ajutor. Am înotat cât am putut de repede. Era încă la suprafaţă când am ajuns la ea, dar s-a agăţat de mine

disperată şi amândouă ne-am dus la fund. Dacă n-ar fi venit omul acela cu barca, m-aş fi înecat şi eu.

— Asta se întâmplă destul de des, am spus eu. Nu e o treabă uşoră să salvezi un om de la înec.

— Mi se pare atât de îngrozitor, continuă domnişoara Barton. Am sosit abia ieri, ne bucuram atât de mult de soare şi de mica noastră vacanţă. Şi acum să se întâmple… Tragedia asta.

I-am cerut, apoi, amănunte despre femeia noastră, explicându-i că am să fac tot ce pot pentru ea, dar că autorităţile spaniole vor cere toate informaţiile. Mi le-a dat pe loc.

Moarta, Amy Durrant, era dama de companie şi venise la ea cu cinci luni în urmă. Se împăcaseră foarte bine, dar domnişoara Durrant povestise puţin despre rudele sale. Rămăsese orfană de mică, fusese crescută de un unchi şi îşi câştiga propia sa existenţă de la vârsta de 21 de ani.

— Şi aşa s-a întâmplat, continuă doctorul. Se opri şi spuse din nou, dar, de data asta, pe un ton de încheiere:”Şi aşa s-a întâmplat”.

— Nu înţeleg, zise nedumerită Jane Helier. Asta-i tot? Adică, e foarte tragic, cred, dar nu e…mă rog, nu e ce numesc „de groază”.

— Cred că mai urmează ceva, spuse sir Henry.

— Da, recunoscu doctorul Lloyd, mai urmează. Vedeţi, chiar atunci, era un lucru ciudat. Sigur că i-am chestionat pe pescari în legătură cu ceea ce văzuseră. Ei au fost martori. <

Şi o ţărancă povesti ceva cu totul aiurea. Nu i-am acordat atenţie atunci, dar mi-a revenit, mai târziu, în memorie. Ea insista, ştiţi că domnişoara Durrant nu s-a aflat în dificultate când a strigat. Cealaltă a înotat spre ea şi, potrivit acestei martore, i-a ţinut în mod intenţionat, capul domnişoarei Durrant în apă. După cum spuneam, nu i-am dat atenţie. Era o poveste atât de fantastică şi lucrurile astea par atât de deosebite dinspre ţărm. Domnişoara Barton s-ar fi putut

să încerce s-o facă pe prietena sa să-şi piardă cunoştinţa, dându-şi seama că aceasta din urmă agăţându-se cuprinsă de panică ar fi provocat înecul amândurora. Vedeţi, după spaniola aceea, părea ca şi cum, ei bine, ca şi cum domnişoara Barton încercase, în mod intenţionat, să-şi înece însoţitoarea.

Cum vă spuneam, am acordat foarte puţină atenţie acestei poveşti la vremea respectivă. Mi-am amintit de ea mai târziu. Marea noastră dificultate a fost să găsim ceva în legătură cu femeia aceasta, Amy Durrant. Părea Să nu aibă nici un fel de rude. Domnişoara Barton şi cu mine ne-am uitat împreună prin lucrurile ei. Am descoperit o adresă şi am scris acolo, dar s-a dovedit a fi doar o cameră pe care o închiriase pentru a-şi ţine lucrurile. Proprietăreasa nu ştia nimic, o văzuse doar când venise după cameră. Atunci, domnişoara Durrant remarcase că-i plăcuse întotdeauna să aibă un loc care să spună că-i al ei şi la care să se întoarcă în orice clipă. Erau vreo două piese de mobilă veche, câteva numere legate de reproduceri şi un geamantan plin de cupoane de materiale, dar nici un obiect personal. Îi spusese proprietăresei că tatăl şi mama îi murise în India când era mică şi că fusese crescută de un unchi reverend, dar nu menţionase cu care dintre părinţi era frate, aşa că numele nu ne putea ghida nicăieri.

Nu era propriu zis un mister, ci pur şi simplu insuficient. Trebuie să existe multe femei singure, mândre şi reţinute, în aceeaşi situaţie. Erau vreo două fotografii printre lucrurile ei din Las Palmas – destul de vechi şi fanate şi acestea fuseseră tăiate ca să intre în rame, aşa” că nu era numele niciunui fotograf pe ele şi mai era o fotografie veche făcută prin daghereotepie6 care ar fi putut aparţine mamei sau, mai probabil, bunicii ei.

Domnişoara Barton primise două referinţe despre ea. Una o uitase, celălalt nume şi-l reaminti cu greu. Se dovedi a fi cel al unei doamne, acum în străinătate, plecată în Australia. I s-a scris. Desigur, a durat foarte mult timp până

a venit răspunsul ei şi pot spune că atunci când a sosit nu ne-a fost de prea mare ajutor. Scria că domnişoara Durrant fusese dama ei de companie, cât se poate de eficientă, că era femeie foarte încântătoare, dar că nu ştia nimic despre afacerile sau relaţiile sale particulare.

Deci, nu era, ca să zic aşa, de fapt, nimic neobişnuit. Erau doar două lucruri care nu-mi dădeau pace. Această Amy Durrant, despre care nu se ştia nimic, şi povestea ciudată a spaniolei. Da, şi-am să adaug un al treilea lucru: când m-am aplecat pentru prima dată asupra trupului înecatei, iar domnişoara Barton se îndrepta spre căsuţe, ea întoarse capul. Expresia de pe faţa ei nu pot s-o descriu decât ca fiind de adâncă îngrijorare – un fel de nesiguranţă speriată care s-a întipărit în memoria mea.

Atunci nu m-a izbit ca fiind ceva neobişnuit. Am pus-o pe seama teribilei amărăciuni în legătură cu prietena sa. Dar, ştiţi, mai târziu mi-am dat seama că ele nu se aflau în asemenea relaţii. Nu există un ataşament deviat între ele, nici jale profundă. Domnişoara Barton ţinuse la Amy Durrant şi a fost şocată de moartea ei – asta era tot.

Dar, atunci, de ce acea teribilă adâncă îngrijorare? Întrebarea asta îmi revenea mereu. Nu mă înşelasem în legătură cu acea privire. Şi, aproape împotriva voinţei mele, un răspuns începu să se înfiripe în mintea mea. Să presupunem că povestea martorei spaniole era adevărată; să presupunem că Mary Barton, cu bună ştiinţă şi cu sânge rece, încercase s-o înece pe Amy Durrant. Reuşeşte s-o ţină sub apă în timp ce se preface c-o salvează. La rândul ei este salvată de o barcă. Se află pe o plajă goală foarte îndepărtată. Şi atunci apar eu – ultimul lucru la care se aştepta. Un doctor! Şi un doctor englez! Ştie prea bine că oamenii care au stat în apă mult mai mult decât Amy Durrant au fost readuşi la viaţă prin fespiraţie artificială. Dar ea trebuie săşi joace rolul, să plece şi să mă lase singur cu victima sa. Şi când se întoarce, ca să arunce ultima

privire, o adâncă îngrijorare apare pe faţa sa. Îşi va reveni Amy Durrant şi va povesti ceea ce ştie?

— O! Exclamă Jane Helier. Acum mă înfior.

— Văzută din acest unghi, întreaga afacere părea mai sinistră şi personalitatea damei de companie devenea mai misterioasă. Cine era Amy Durrant? De ce ea, o damă de companie plătită, neînsemnată, să fie ucisă de stăpâna ei? Ce se ascundea în spatele acelui înot fatal? Fusese angajată de Mary Barton numai cu câteva luni înainte. Mary Barton o dusese în străinătate şi chiar în ziua după acostarea vasului tragedia avusese loc. Şi amândouă erau englezoaice drăguţe, obişnuite, rafinate! Totul mi se părea fantastic şi mi-am spus că-mi lăsasem imaginaţia s-o ia razna.

— N-aţi făcut nimic, atunci? Întrebă domnişoara Helier.

— Dragă domnişoară, ce puteam face? Nu aveam nici o dovadă. Majoritatea martorilor susţineau varianta domnişoarei Barton. Îmi construisem propriile mele bănuieli pe o expresie pasageră pe care mi-aş fi putut-o doar imagina. Singurul lucru pe care l-am putut face, şi l-am dus la îndeplinire, a fost acela de a avea grijă ca să se întreprindă cele mai amănunţite cercetări privitoare la rudele damei de companie. Cu următorul prilej, când m-am aflat în Anglia, m-am dus chiar să-i fac o vizită proprietăresei camerei ei, cu rezultatele pe care vi le-am relatat.

— Dar simţeaţi că ceva nu era în regulă, zise Miss Marple.

Doctorul Lloyd dădu din cap aprobând-o.

— Mi-era cam jenă că puteam gândi astfel. Cine eram eu ca s-o suspectez pe această englezoaică drăguţă, cu maniere plăcute, de o crimă feroce comisă cu sânge rece? Mi-am dat osteneala să fiu cât se poate de cordial cu ea în timpul scurtului său sejur pe insulă. Am ajutat-o la autorităţile spanilole. Am făcut tot ce-am putut ca britanic să-mi ajut un compatriot aflat într-o ţară străină; şi totuşi, sunt convins că ştia că o suspectez şi nu-mi plăcea de ea.

— Cât timp a rămas acolo? Întrebă Miss Marple.

— Cred că vreo două săptămâni. Domnişoară Durrant a fost îngropată acolo şi, cam după vreo zece zile, stăpâna ei s-a întors cu un vas în Anglia. Şocul o supărase atât de mult încât simţea că nu mai putea petrece iarna acolo aşa cum plănuise. Asta a spus.

— Părea să fie supărată? Întrebă Miss Marple.

Doctorul ezită.

— Ei bine, nu ştiu ca asta să-i fi afectat cumva înfăţişarea, zise el prudent.

— Nu s-a îngrăşat, de pildă? Întrebă Miss Marple.

— Ştiţi, curios faptul că spuneţi asta. Acum când stau şi mă gândesc la ce-a fost, cred că aveţi dreptate. Ea… Da, ea părea să se îngraşe.

— Ce oribil, exclamă Jane Helier tresărind. E ca şi cum… E ca şi cum te-ai îngrăşă din sângele victimei tale.

— Şi totuşi, pe de altă parte, s-ar putea s-o nedreptăţesc, continuă doctorul Lloyd. Ea a spus cu siguranţă ceva înainte de a pleca ce se referea la cu totul altceva. Ar putea fi, cred că sunt, conştiinţe care se dezvoltă foarte încet, cărora le trebuie ceva timp ca să se trezească şi să-şi dea seama de enormitatea faptei comise.

Era în seara dinaintea plecării ei din Canare. M-a invitat să mă duc s-o văd şi mi-a mulţumit foarte călduros pentru tot ceea ce făcusem ca s-o ajut. Eu, bineînţeles, am bagatelizat totul, spunând că fusese cât se poate de firesc în acele împrejurări şi aşa mai departe. Urmă o pauză, după care îmi puse brusc o întrebare.

— Credeţi că are uneori cineva vreo justificare să-şi Iacă dreptate de unul singur?

I-am răspuns că era o întrebare dificilă, dar că, în general, credeam că nu. Legea este lege şi trebuie să ne lăsăm ghidaţi de ea.

— Chiar când legea e neputincioasă?

— Nu prea pot să înţeleg.

— E greu de explicat, dar un om ar putea face ceva care este considerat absolut greşit… Care este considerat chiar

o crimă pentru un motiv bun şi raţional.

I-am răspuns cu răceală că, probabil, şi alţi criminali se gândiseră aşa, la vremea lor şi ea a dat înapoi.

— Dar e oribil, murmură ea. Oribil.

Şi apoi, schimbându-şi tonul, m-a rugat să-i dau ceva să doarmă.

Nu fusese în stare să se odihnească bine de când, ezită, de la şocul acela teribil.

— Sunteţi sigură că ăsta este motivul? Nu-i nimic care să vă îngrijoreze? Ceva care să vă obsedeze?

— Să mă obsedeze? Ce-ar putea să mă obsedeze?

Vorbea supărată şi bănuitoare.

— Grija este o cauză a insomniei câteodată, i-am spus într-o doară.

Păru să mediteze puţin.

— Vă referiţi la grija în privinţa viitorului sau la neliniştea alimentată de trecut, cel care nu poate fi schimbat?

— La amândouă.

— Numai că n-ar avea nici un rost să-ţi faci griji în privinţa trecutului. Nu-l poţi aduce înapoi. O! Ce rost are? Nu trebuie să te gândeşti. Nu trebuie să te gândeşti.

I-am prescris nişte somnifere uşoare şi mi-am luat la revedere. Am plecat tot gândindu-mă la cuvintele care le pronunţasem: „Nu-l poţi aduce înapoi…” Ce? Sau pe cine?

Cred că ultima întrevedere m-a pregătit într-un fel pentru ceea ce avea să urmeze. Nu m-am aşteptat, bineînţeles, dar când s-a întâmplat, nu m-a surprins. Deoarece înţelegeţi, Mary Barton mi s-a părut tot timpul ca o femeie cu o conştiinţă, nu o păcătoasă slabă, ci o femeie cu convingeri, care acţiona potrivit lor şi care nu ceda atât timp cât încă mai credea în ele. Mi-am imaginat că la ultima noastră convorbire ea începuse să se îndoiească de propriile sale convingeri. Ştiu că vorbele sale mi-au sugerat că ea simţea primele împunsături slabe ale celei care pustieşte sufletul teribil – remuşcarea.

Lucrul s-a întâmplat în Cornwall, într-o mică staţiune balneară, cam lipsită de vizitatori în aceea parte a anului. Trebuie să fi fost, ia să văd, în martie trecut. Am citit în ziare. O doamnă locuia la un mic hotel de acolo pe nume Barton. Era foarte ciudată şi avea o purtare cu totul deosebită. Toată lumea observase asta. Toată noaptea umbla pţin cameră, vorbind de una singură, nelăsându-i pe vecinii săi să doarmă. Într-o zi făcuse o vizită vicarului şi-i spusese că are de împărtăşit o comunicare de cea mai mare importanţă. Spunea c-ar fi comis o crimă. Apoi, în loc să continue, s-a ridicat brusc şi a promis că va reveni într-o altă zi. Vicarul a considerat că era uşor slabă de înger şi nu a luat în serios autoacuzarea ei.

Chiar a doua zi dimineaţă s-a descoperit că lipseşte din cameră. S-a găsit un bilet adresat anchetatorului deceselor suspecte. Scria aşa: „Am încercat să vorbesc ieri cu vicarul, să-i mărturisesc totul, dar nu mi s-a permis. Ea nu mă lăsă. Pot să îndrept lucrurile numai într-un singur fel – o viaţă pentru o viaţă; şi viaţa mea trebuie să se termine la fel ca a ei. Şi eu trebuie să mă înec în mare. Credeam că am vreo justificare. Acum văd că n-a fost aşa. Dacă doresc ca Amy să mă ierte, trebuie să mă duc la ea. Nimeni să nu fie învinuit de moartea mea.”

Mary Barton.

Hainele ei au fost găsite pe plajă într-un loc retras şi părea clar că se dezbrăcase acolo şi că înotase hotărâtă în largul mării, unde se ştie cât de periculos e curentul care mătură coasta.

Cadavrul nu a fost găsit, dar după un interval de timp s-a presupus oficial că a decedat. Era o femeie bogată, averea ei ridicându-se la o sută de mii de lire. Pentru că murise fără să lase vreun testament, totul a revenit rudelor celor mai apropiate – o familie de veri din Australia. Ziarele au făcut referinţe discrete la tragedia din insulele Canare, lansând teoria că moartea domnişoarei Durant îi afectase

creierul prietenei sale. La anchetă s-a dat verdictul obişnuit de „sinucidere din nebunie temporară”.

Şi aşa cortina cade peste tragedia domnişoarelor Amy Durant şi Mary Barton.

Urmă o lungă pauză şi Jane Helier se revoltă spunând:

— O, dar nu trebuie să vă opriţi aici, tocmai în punctul cel mai interesant. Continuaţi.

— Vedeţi, domnişoară Helier, ăsta nu e un serial. Asta-i viaţă adevărată. Şi viaţa adevărată se opreşte acolo unde vrea.

— Dar, nu vreau să… Zise Jane, vreau să ştiu.

— De acum trebuie să ne folosim minţile noastre, domnişoară Helier, îi explică sir Henry. De ce Mary Barton şi-a ucis dama de companie? Asta-i problema pe care ne-o dă de rezolvat doctorul Lloyd.

— O, bine, zise domnişoara Helier, ar fi putut s-o omoare dintr-o mulţime de motive. Adică… O, nu ştiu. Ar fi putut-o călca pe nervi, sau ar fi devenit geloasă, deşi doctorul Lloyd nu menţionează nici un bărbat, dar, totuşi, plecarea cu vasul acela… Ei bine, ştiţi ce spune toată lumea despre vapoare şi călătorii pe mare.

Domnişoara Helier se opri, răsuflând din greu şi celor prezenţi li se păru că exteriorul încântătorului cap al Janei era în mod clar superior interiorului.

— Mi-ar place să expun o mulţime de motive, începu doamna Bantry. Dar cred c-am să mă rezum la unul. Ei bine, cred că tatăl domnişoarei Barton îşi însuşise toată averea ruinându-l pe tatăl fetei Amy Durant, aşa că Amy s-a hotărât să se răzbune. O, nu, totul e invers. Ce plicticos! De ce stăpâna bogată să-şi omoare biata sa damă de companie? Am greşit. Domnişoara Barton avea un frate mai tânăr care s-a împuşcat din dragoste pentru Amy Durant. Domnişoara Barton aşteptă momentul potrivit. Amy îşi caută o slujbă. Domnişoara Barton o angajează ca damă de companie şi o duce în Canare unde se răzbună. Cum vi se pare?

— Excelent, zise sir Henry. Numai că noi nu ştim că domnişoara Barton să fi avut vreodată un frate mai mic.

— Deducem asta, îl contră doamna Bantry. Dacă nu a avut un frate mai mic, atunci nu există nici un motiv. Aşa că trebuie să fi avut un frate. Înţelegi, Watson?

— Totu-i foarte bine, Dolly, o linişti soţul ei, dar e numai o variantă.

— Bineînţeles că da, îl aprobă doamna Bantry. Tot ce putem face e să ghicim. N-avem nici un clu. Continuă, dragă, ghiceşte şi tu.

— Pe cuvântul meu, nu ştiu ce să zic. Dar cred că e ceva în părerea domnişoarei Helier că s-ar fi dondănit pentru un bărbat. Uite ce e, Dolly, era probabil vreun înalt prelat. Amândouă trebuie să-i fi brodat vreun veşmânt de preot sau cam aşa ceva şi el l-a purtat întâi pe cel făcut de femeia Durant. Mă bazez pe asta, a fost ceva de soiul ăsta. Vedeţi cum la sfârşit s-a dus la un reverend. Femeile astea îşi pierd toate capul când văd un preot frumos. Auzi de astea tot timpul.

— Cred că ar trebui să-mi prezint explicaţia puţin mai subtil, zise sir Henry, deşi admit că este numai o supoziţie. Presupun că domnişoara Barton a fost întotdeauna bolnavă mental. Există mai multe cazuri ca acesta decât v-aţi imagina. Mania ei s-a întărit tot mai mult şi-a început să creadă că e de datoria ei să elimine din lume anumite persoane – probabil ceea ce se numeşte femei nefericite. Nu prea multe se ştiu despre trecutul domnişoarei Durant. Aşa că este foarte posibil ca ea să fi avut un trecut – unul „nefericit”. Domnişoara Barton află de asta şi hotăreşte exterminarea. Mai târziu, justificarea actului ei începe s-o urmărească şi ea este copleşită de remuşcare. Sfârşitul ei dovedeşte că e complet trăsnită. Acum, spuneţi-mi dacă sunteţi de acord cu mine, Miss Marple.

— Mă tem că nu, sir Henry, îi zâmbi, scuzându-se Miss Marple. Cred că sfârşitul ei dovedeşte că a fost o femeie foarte inteligentă şi responsabilă.

Jane Helier o întrerupse cu un uşor ţipăt.

— O! Am fost aşa de proastă. Pot să mai ghicesc o dată? Sigur că trebuie să fi fost asta. Şantaj! Dama de companie o şantaja. Numai că nu văd de ce Miss Marple spune c-a fost inteligent din partea ei să se sinucidă. Nu înţeleg deloc.

— Ah! Glumi sir Henry. Vedeţi, Miss Marple a cunoscut un caz similar în St. Mary Mead.

— Întotdeauna râdeţi de mine,sir Henry, îi reproşă Miss Marple. Trebuie să mărturisesc că-mi reaminteşte, doar puţin de bătrâna doamnă. Ea lua pensia de bătrâneţe pentru trei bătrâne moarte în diferite parohii.

— Mi se pare o crimă cât se poate de complicată şi inventivă, mărturisi sir Henry. Dar mi se pare că nu aruncă nici o lumină asupra problemei noastre actuale.

— Sigur că nu, îl aprobă Miss Marple. Dumneavoastră nu vi se pare. Dar unele familii erau foarte sărace şi pensia de bătrâneţe era o mare binefacere pentru copii. Ştiu că e dificil pentru cineva de afară să înţeleagă. Dar ceea ce vroiam să spun, de fapt, este că totul i s-a întâmplat unei bătrâne care era asemenea tuturor bătrânelor.

— Poftim? Întrebă sir Henry încurcat.

— Întotdeauna explică lucrurile aşa de prost. Ceea ce vreau să spun e că atunci când doctorul Lloyd le-a descris prima dată pe cele două femei, el n-a ştiut ce e fiecare şi cred că nimeni din hotel nu şi-a dat seama. Ar fi remarcat, desigur, după vreo zi sau două, dar exact în ziua următoare una din cele două s-a înecat, şi dacă cea care a rămas a spus că-i domnişoara Barton, cred că nu i-ar fi trecut niciodată prin cap cuiva că ea s-ar fi putut să nu fie.

— Vă gândiţi… O, înţeleg, zise sir Henry încet.

— Este chiar firesc să te gândeşti la asta. Draga doamnă Bantry a început în felul acesta chiar adineauri. De ce stăpâna bogată şi-ar fi ucis brava ei doamnă de companie. E mult mai probabil ca să se fi întâmpla invers. Vreau să zic… Că aşa se întâmplă lucrurile.

— Chiar? Se întrebă sir Henry. Mă şocaţi.

— Dar, desigur, continuă Miss Marple, ea trebuie să poarte hainele domnişoarei Barton şi acestea îi erau probabil puţin cam strâmte, aşa încât, după înfăţişarea ei generală, părea ca şi cum se îngrăşase puţin. De aceea am pus întrebarea. Un bărbat se gândeşte cu siguranţă că doamna s~a îngrăşat şi nu că hainele s-au strâmtat, deşi nu prea mă expun foarte clar.

— Dar dacă Amy Durrant a ucis-o pe domnişoara Barton, ce a câştigat ea prin asta? Întrebă doamna Bantry. Nu putea să ţină secretul o veşnicie.

— L-a ţinut încă vreo lună sau cam aşa ceva, sublinie Miss Marple. Şi în timpul ăsta cred că a călătorit, ţinându-se la distanţă de oricare ar fi putut s-o recunoască. Asta ara vrut să înţeleg când am spus că o doamnă de o anumită vârstă seamănă cu cele asemenea ei. Îmi închipui că fotografia de pe paşaportul ei nu a fost niciodată luată în seamă – ştiţi cum sunt paşapoartele. Şi apoi, în martie s-a dus în locul acela din Cornwall şi a început să se poarte ciudat, să atragă atenţia asupra sa, pentru ca atunci când oamenii i-au găsit hainele pe plajă şi i-au citit ultima scrisoare, ei să se gândească la concluzia obişnuită.

— Care anume? Întrebă sir Henry.

— Nici un cadavru, zise Miss Marple ferm. Asta-i lucrul care vă sare în faţă dacă n-ar fi atâtea fleacuri care să vă ducă în eroare, inclusiv sugestia cu făcutul pe nebuna şi remuşcarea. Nici un cadavru. Acesta este adevăratul fapt semnificativ.

— Vreţi să spuneţi… Interveni doamna Bantry, vreţi să spuneţi că n-a avut nici o remuşcare? Că nu a fost, că nu s-a înecat?

— Ea nu! Zise Miss Marple. Iar aduc vorba despre doamna Trout. Doamna Trout era foarte bună la inventat lucruri, dar eu i-am venit de hac. Şi eu pot să văd prin domnişoara Barton a dumneavoastră o femeie roasă de remuşcări. Să se înece? A plecat în Australia, dacă mă mai pricep la ghicit.

— Vă pricepeţi, Miss Marple, declară admirator doctorul Lloyd. Fără îndoială, că vă pricepeţi. Din nou m-a luat prin surprindere. M-aţi fi putut doborî cu o pană, în ziua aceea la Melbourne.

— La aceasta v-aţi referit când aţi vorbit despre o coincidenţă finală.

Doctorul Lloyd dădu afirmativ din cap.

— Da, a fost chiar un ghinion pentru domnişoara Barton… Sau domnişoara Amy Durrant, ori cum vreţi să-i spuneţi. M-am îmbarcat pentru o vreme ca doctor pe o navă şi acostând în Melbourne, prima persoană pe care am văzut-o, când mă plimbam pe stradă, a fost doamna care crezusem că s-a înecat în Cornwall. Şi-a dat seama că jocul se sfârşise, în ceea ce mă privea, aşa că a făcut un lucru îndrăzneţ – mi-a mărturisit totul. O femeie curioasă căreia îi lipsea complet, cred, simţul moral. Era cea mai mare dintr-o familie de nouă persoane, îngrozitor de săracă.

Ceruseră odată ajutor verişoarei lor bogate din Anglia, dar fuseseră respinşi deoarece domnişoara Barton se certase cu tatăl lor. Aveau nevoie disperată de bani, pentru că cei trei fraţi mai mici erau fragili şi necesitau tratament medical costisitor. Atunci Amy Barton se părea că se hotărâse să pună în aplicare planul ei de a ucide cu sânge rece. A plecat spre Anglia, plătindu-şi drumul cu banii pe care-i câştiga ca guvernantă a unor copii. A obţinut slujba de damă de companie à domnişoarei Barton, pretinzând că se numeşte Amy Durrant. A închiriat o cameră şi a pus nişte mobilă în ea, ca săşi creeze un fel de personalitate a ei. Planul cu înecul a fost o inspiraţie de moment. Aştepta un anumit prilej să se prezinte. Apoi, a însemnat finalul dramei, s-a întors în Australia şi la timpul potrivit ea, fraţii şi surorile ei i-au moştenit banii domnişoarei Barton ca cele mai apropiate rude.

— O crimă foarte îndrăzneaţă şi chiar perfectă zise sir Henry. Aproape crimă perfectă dacă ar fi fost domnişoara Barton care ar fi murit în Canare, bănuiala ar fi căzut

asupra fetei Amy Durrant şi legătura ei cu familia Barton ar fi putut fi descoperită; dar schimbarea de identitate şi dubla crimă, cum aţi putea-o numi, au îndepărtat orice urmă. Da, aproape crimă perfectă.

— Ce s-a întâmplat cu ea? Întrebă doamna Bantry. Ce aţi făcut în această problemă doctore Lloyd?

— M-am trezit într-o situaţie foarte curioasă, doamnă Bantry.

Ca dovezi, aşa cum le presupune legea, aveam foarte puţine. În acelaşi timp, erau anumite semne clare, pentru mine ca medic, că oricât de tare şi viguroasă în aparenţă, doamna nu era destinată să trăiască mult pe lumea aceasta. M-am dus acasă la ea şi am văzut restul familiei – o familie încântătoare, devotată surorilor celei mai mari şi fără să aibă nici cea mai mică idee ea ar fi putut fi condamnată de comiterea unei crime. De ce să le aduc nenorocire când nu puteam dovedi nimic. Mărturisirea, pe care mi-o făcuse doamna, n-a fost auzită de altcineva. Am lăsat Natura să-şi urmeze cursul. Domnişoara Amy Barton a murit şase luni mai târziu după ce m-am întâlnit cu ea. M-am întrebat adesea dacă a fost fericită şi lipsită de remuşcări până la sfârşit.

— Sigur că nu, spuse doamna Bantry.

— Aşa cred, întări Miss Marple. Doamna Trout a fost.

Jane Helier se cutremură puţin.

— Vai, zise ea. E foarte, foarte palpitant. Nu prea înţeleg acum cine pe cine a înecat. Şi cum de a ajuns doamna Trout în povestea asta.

— N-a ajuns, dragă, o linişti Miss Marple. Ea a fost doar o persoană, o persoană nu prea drăguţă din sat.

— O! Se lămuri Jane. În sat. Dar niciodată nu se întâmplă nimic în sat, nu-i aşa? Oftă. Sunt sigură că n-aş avea minte de loc dacă aş trăi într-un sat.

VII. Cuibul de viespi.

John Harrison ieşi din casă şi se opri pe terasă o clipă pentru a se uita la grădină. Era un om înalt, cu faţa suptă,

cadaverică. Înfăţişarea sa obişnuită era posomorâtă, dar câteodată, ca acum, de pildă, când asprimea trăsăturilor i se pierdea într-un surâs uşor, faţa i se lumina şi devenea atrăgătoare.

John Harrison îşi îndrăgea grădina şi aceasta nu arătase niciodată atât de bine ca în acea seară tristă, apăsătoare, de august. Trandafirii agăţători erau încă frumoşi, glicina parfuma aerul.

Un scârţâit scurt, binecunoscut, îl făcu să-şi mute privirile. Cine putea să intre acum pe poarta grădinii? Rămase înmărmurit, fără să poată spune vreun cuvânt câteva clipe, întrucât bărbatul, ce păşea grav pe alee, era ultimul pe care s-ar fi aşteptat să-l vadă în acest colţ al lumii.

— Extraordinar, de necrezut! Izbucni Harrison în cele din urmă. Monsieur Poirot!

Era într-adevăr cunoscutul detectiv Hercule Poirot, al cărui renume se dusese în toată lumea.

— Da, spuse acesta. Chiar eu! Mi-aţi spus cândva că dacă mă aflu pe aceste meleaguri să vin să vă văd. V-am ascultat şi, deci, iată-mă!

— Sunt încântat! Luaţi loc, vă rog. Să bem ceva! Spuse Harrison.

Arătă cu mâna spre o masă de pe terasă, încărcată cu tot felul de sticle.

— Mulţumesc, spuse Poirot cufundându-se într-un fotoliu din nuiele. Sirop cred că nu aveţi, dar aş lua doar un pahar cu sifon, fără wisky. Şi adaugă pe un ton patetic, în timp ce i se punea paharul lângă' el: „Vai, mustăţile mele s-au umezit. E aşa de cald!”

— Şi ce vă aduce prin acest colţ liniştit? Vreţi să vă odihniţi, nu-i aşa?

— Nu, mon ami, treburi!

— Treburi? Într-un loc care vă este atât de peste mână?

— Şi de ce nu? Doar nu-toate crimele se comit în marile centre aglomerate. Ce credeţi?

— Aveţi dreptate, cred că am făcut o remarcă stupidă. Dar despre ce crimă este vorba? Sau poate că nu mi-e îngăduit să întreb.

— Dimpotrivă, mă bucur că mă întrebaţi.

Harrison îl privi nedumerit. I se părea că era, ceva neobişnuit în comportarea sa.

— Deci, vă ocupaţi de un caz grav. Vreţi să spuneţi…

— Crimă.

Hercul Poirot pronunţă acest cuvânt pe un ton atât de grav, încât Harrison rămase descumpănit. Detectivul îl privea ţintă, într-un fel care i se părea din nou neobişnuit şi care îl stingherea. În cele din urmă, îşi luă inima în dinţi:

— Dar n-am auzit de nici o crimă.

— Cred, zise Poirot. Nici n-aveaţi cum.

— Şi cine a fost omorât?

— Nimeni încă.

— Cum adică?

— Vedeţi, de aceea v-am spus că nu aveaţi cum să fi auzit. Cercetez o crimă care n-a fost încă săvârşită.

— Ascultaţi, cred că glumiţi.

— Câtuşi de puţin! Nu credeţi că e mai bine ca o crimă să fie cercetată înainte de a fi comisă? În acest fel poate fi împiedicată.

— Şi credeţi că o crimă e pe punctul de a fi săvârşită aici? Nu, e imposibil!

Hercule Poirot nu dădu atenţie exclamaţiei gazdei sale.

— În afară de cazul în care noi vom reuşi să o împiedicăm.

— Noi?

— Da, noi. Vreau să spun că am nevoie de ajutorul dumneavoastră.

— De aceea aţi venit?

Ochii lui Poirot se aţintiră din nou asupra lui Harrison cu aceeaşi gravitate tulburătoare.

— Am venit aici, monsieur Harrison, în primul rând fiindcă-mi sunteţi simpatic.

Apoi, renunţând la tonul grav de până atunci, adăugă ca într-o doară:

— Văd că aveţi acolo un cuib de viespi. De ce nu-l distrugeţi?

Neaşteptata schimbare a subiectului îl făcu pe Harrison să se încrunte încurcat.

— Da, tocmai am de gând să fac acest lucru. Adică nu eu, ci tânărul Langton. Cred că vă reamintiţi de Claude Langton. L-aţi cunoscut odată, când eram împreună.

— Da, da, zise Poirot. Şi cum vrea să-l distrugă?

— Cu petrol. Vine în seara asta cu pompa lui, care-i mai mare decât a mea.

— Şi alt mijloc nu mai există? Întrebă Poirot. Cu cianură de potasiu, de exemplu.

Harrison îl privi surprins.

— Da, dar e o treabă periculoasă. E foarte riscant să ţii aşa ceva în casă.

Poirot dădu din cap în semn de încuviinţare:

— O otravă groaznică.

— Bună doar dacă vrei să scapi de soacră, încercă Harrison să glumească.

Poirot rămase însă mai departe grav.

— Şi sunteţi absolut sigur că acest monsieur Langton va folosi doar petrol?

— Absolut sigur! Dar, de ce?

— Pentru că mă cam îndoiesc. Am fost azi după-amiază la farmacia din Barchester şi pentru ceea ce am cumpărat a trebuit să semnez în registrul de substanţe otrăvitoare. Şi cu această ocazie am putut vedea că înregistrarea precedentă era semnată de Claude Langton, care cumpărase nişte cianură de potasiu.

Harrison holbă ochii uluit.

— Mi se pare ciudat. Chiar zilele trecute, Langton spunea că nici nu-i trece prin cap să folosească o asemenea otravă. De altfel era scandalizat că se vinde pentru astfel de scopuri.

Pbirot se uita distrat la trandafiri şi vocea sa deveni foarte blândă când întrebă:

— Vă e simpatic Langton?

Acesta tresări. Se vedea bine că întrebarea îl luase prin surprindere.

— Mda… Da. Desigur. Mi-e simpatic. De ce nu?

— Mă întrebam doar, spuse Poirot calm, dacă vă e simpatic cu adevărat şi dacă şi dumneavoastră îi sunteţi simpatic lui.

— Unde vreţi să ajungeţi, monsieur Poirot? Nu pot să înţeleg de loc ce este în mintea dumneavoastră.

— Aşadar am să vă vorbesc deschis. Sunteţi logodit, monsieur Harrison. O cunosc pe domnişoara Molly Deane, o tânără frumoasă, plină de farmec. Dar ştiţi prea bine că mai înainte a fost logodită cu Claude Langton şi i-a dat cu piciorul pentru dumneavoastră.

Harrison dădu din cap aprobator.

— Nu vă întreb ce motive a avut să facă acest lucru. Poate că a fost îndreptăţită. Dar nu e prea greu să presupun că Langton n-a uitat şi nu a iertat lovitura primită.

— Vă înşelaţi, monsieur Poirot. Jur că vă înşelaţi. Langton e un sportiv, ia lucrurile bărbăteşte şi a continuat să poarte uimitor de frumos, chiar prieteneşte cu mine.

— Şi asta nu vă şochează? Aţi folosit cuvântul „uimitor”, dar dumneavoastră înşivă nu păreţi de loc uimit.

— Ce vreţi să spuneţi, monsieur Poirot?

— Vreau să spun că un om este în stare să-şi ascundă ura până soseşte momentul potrivit.

— Ura? Harrison izbucni în hohote de râs.

— Da, dumneavoastră englezii sunteţi mult prea încrezători. Nu puteţi admite că în mintea unor oameni simpatici, cumsecade cum sunt sportivii şi alţii pot încolţi, totuşi, gânduri rele. De aceea, vă pierdeţi viaţa în situaţii care n-ar trebui să vă ducă la moarte.

— Deci, mă avertizaţi. Mă puneţi în gardă împotriva lui Langton. De aceea aţi venit.

Poirot nu răspunse decât cu o înclinare a capului.

— Trebuie să fiţi nebun, monsieur Poirot. Iertaţi-mă că vă vorbesc astfel, dar suntem în Anglia. Aici lucrurile nu se petrec aşa cum vă închipuiţi dumneavoastră. Candidaţii la căsătorie dezamăgiţi nu tabără pe oameni să-i înjunghie sau să-i otrăvească. Cât despre Langton, n-ar fi în stare să se atingă nici de o muscă.

— Viaţa muştelor nu mă privesc, răspunse Poirot cu acelaşi calm. Afirmaţi în adevăr că Langton n-ar fi în stare să se atingă nici de o muscă, dar uitaţi că e gata să ucidă câteva mii de viespi chiar în seara asta. Harrison rămase tăcut. Poirot se ridică agitat şi se apropie de el, îi puse mâna pe umăr şi îl zgâlţâi puternic:

— Treziţi-vă iubite prietene! Deschideţi ochii mari în jurul dumneavoastră! Uitaţi-vă la viespile acelea care se întorc liniştite la cuibul lor! N-are cine să le spună că în seara asta vor fi ucise. Pentru mine crima constituie obiectul ocupaţiei mele. Şi mă ocup de ea, atât înainte, cât şi după ce s-a săvârşit. La ce oră vine Claude Langton?

— La ora nouă. Dar vă rog să mă credeţi…

— Ştiu, ştiu ce vreţi să spuneţi: n-ar fi în stare, n-ar putea… Şi aşa mai departe. În orice caz, am să revin la ora nouă. Are să mă amuze să asist la distrugerea cuibului de viespi. Un alt sport englezesc de-al dumneavoastră. Nu mai aşteptă nici un răspuns şi porni în grabă pe alee spre poarta grădinii. Ajuns în stradă îşi încetini paşii. Era tulburat, agitat, stăpânit de un presentiment sumbru. Se uită la ceas: opt şi zece minute.

— Peste trei sferturi de oră. Nu ştiu dacă are vreun rost să mai aştept.

Se gândi că ar fi mai bine să se întoarcă, dar porni agale spre sat.

Mai erau doar câteva minute până la ora nouă, când se apropie din nou de poarta grădinii. Era o seară senină, liniştită. Doar o adiere uşoară clătina încet frunzele copacilor. Dar liniştea era sinistră, ameninţătoare, părând să prevestească o furtună.

La un moment dat, poarta grădinii se deschise cu un scârţâit uşor şi Claude Langton ieşi în stradă. Când dădu cu ochii de Poirot tresări:

— A, dumneavoastră? Bună seara.

— Bună seara, monsieur Langton. Aţi plecat destul de repede. Langton îşi holbă ochii mari.

— Nu ştiu ce vreţi să spuneţi.

— Aţi distrus cuibul de viespi?

— Nu, nu l-am distrus.

— Ah, spuse Poirot cu blândeţe, deci nu l-aţi distrus. Atunci ce aţi făcut?

— Am stat puţin de vorbă cu domnul Harrison. Dar vă rog să mă iertaţi, sunt grăbit. Nu bănuiam că am să vă întâlnesc.

— Da, am ceva treburi pe aici.

— Bine, îl găsiţi pe domnul Harrison pe terasă. Pe mine vă rog să mă iertaţi.

Se îndepărtă în grabă. Poirot îl urmări cu privirea. Un tânăr chipeş, cu mişcări repezi, nervos.

— Deci am să-l găsesc pe Harrison pe terasă. Da, s-ar putea, murmură Poirot.

Deschise poarta şi se îndreptă spre terasă. Harrison stătea nemişcat pe un scaun lângă masă şi nici nu-şi întoarse ochii spre el.

— Ah, mon ami, izbucni Poirot. Vă simţiţi bine?

Trecu mult timp până ce Harrison se hotărî să rostească leneş, cu o voce stinsă:

— Ce-aţi spus?

— V-am întrebat dacă vă simţiţi bine.

— Cum să nu? De ce mă întrebaţi?

— Nu simţiţi nici un efect supărător?

— Efect supărător? De ce?

— De la soda de rufe.

Harrison se ridică brusc.

— Sodă de rufe? Ce mai înseamnă şi asta?

— Îmi pare rău, dar n-am avut încotro. V-am pus în buzunar nişte sodă.

— Mi-aţi pus sodă? La ce bun? Nu mai pricep nimic.

Tonul lui Poirot deveni blajin, ca acela al unui profesor care încearcă să coboare la nivelul de înţelegere al unor elevi necopţi.

— Vedeţi, unul din avantajele sau poate dezavantajele îndeletnicirii de detectiv este că te pune în contact cu acea categorie de oameni pe care o alcătuiesc infractorii. Şi de multe ori poţi învăţa de la ei lucruri care-ţi prind bine. Aşa s-a întâmplat cu un pungaş de buzunare, care odată în viaţa lui fusese şi el învinuit pe nedrept. Fireşte, i-am dat drumul, iar el m-a răsplătit în singurul chip în care putea să o facă: m-a învăţat secretele meseriei lui. În felul ăsta pot să pun o mână pe umărul unui om, să-l zgâlţie puţin, aşa cum am făcut cu dumneavoastră ceva mai devreme, iar cu cealaltă să-i umblu în buzunare fără să simtă, deci v-am scos ceea ce aveaţi în buzunarul din dreapta al hainei şi am pus în loc sodă de rufe. Vedeţi, ştiam că un om care nu e stângaci şi care vrea să pună repede nişte otravă într-un pahar n-o poate ţine în altă parte decât în buzunarul din dreapta.

Băgă apoi mâna în buzunarul hainei sale şi scoase câteva cristale mici albe.

— Este peste măsură de periculos să purtaţi asupra dumneavoastră asemenea lucruri aşa, la îndemâna oricui.

Apoi, liniştit, fără să se grăbească, scoase din celălalt buzunar o sticluţă cu gura largă, introduse cristalele înăuntru, turnă apă, o astupă cu un dop şi agită până ce cristalele se dizolvară. Harrison îl urmărea înspăimântat.

Mulţumit de cele făcute, Poirot se îndreptă spre cuibul de viespi, desfăcu dopul sticluţei şi turnă soluţia în interiorul cuibului. Apoi se dădu cu un pas sau doi înapoi şi privi în tăcere. Câteva viespi, care tocmai se înapoie spre cuib, căzură, se zbătură câteva clipe şi apoi rămaseră nemişcate. Celelalte se târau în afara cuibului doar ca să moară. Poirot mai privi un minut şi apoi se înapoie pe terasă.

— O moarte rapidă, spuse el, fulgerătoare!

Harrison îşi recăpătă glasul:

— Şi ce mai ştiţi?

— Aşa cum v-am spus, am văzut numele lui Claude Langton înregistrul farmaciei. Ceea ce nu v-am spus este că imediat după aceea s-a întâmplat să-l întâlnesc, mi-a spus că procurase cianura de potasiu la cererea dumneavoastră, ca să distrugeţi cuibul de viespi.

— Altceva?

— Da, mai ştiu şi altceva. L-am văzut pe Claude Langton şi pe Molly Deane împreună, într-un moment când socotea că nu-i vede nimeni. Nu cunosc neînţelegerile care i-au făcut să se despartă la început şi care au adus-o pe ea în braţele dumneavoastră, dar mi-am putut da seama că au trecut peste toate şi că domnişoara Deane s-a întors la vechea ei dragoste.

— Şi mai departe?

— Da, mai departe ştiu ceva, dragă prietene. Eram în Harley Street mai zilele trecute şi v-am văzut ieşind de la un anumit doctor. Ştiu foarte bine pentru ce boală i se solicită consultaţii acelui doctor, iar expresia de pe chipul dumneavoastră nu lăsă nici o îndoială. Aveaţi înfăţişarea întunecată a unui om aflat sub o sentinţă de moarte. Am dreptate?

— Exact. Mi-a spus că mai am două luni de trăit.

— Nu m-aţi văzut fiindcă eraţi mult prea cufundat în gândurile dumneavoastră. Dar v-am mai citit ceva pe faţă: un lucru despre care v-am spus mai devreme că oamenii încearcă întotdeauna să-l ascundă cu grijă. Da, am văzut ură, iubite prieten. Nu vă străduiaţi să o ascundeţi, fiindcă socoateaţi că n-avea cine să vă vadă.

— Continuaţi! Spuse Harrison.

— Nu mai am mare lucru de spus. Am văzut numele lui Langton în registrul farmaciei. L-am întâlnit şi apoi am venit aici. V-am întins o cursă. Aţi negat că l-aţi rugat pe Langton să vă procure cianură şi v-aţi arătat chiar mirat că făcuse

asta. Aţi fost luat prin surprindere şi toată comportarea dumneavoastră n-a făcut decât să-mi întărească bănuielile. Mi-aţi spus că Langton urma să vină la ora nouă, dar eu ştiu că ora stabilită era opt şi jumătate. Socoteaţi că dacă revin la ora nouă aş putea fi pus în faţa unui fapt împlinit. După cum vedeţi, ştiu totul.

— Dar cine v-a rugat să veniţi? De ce nu m-aţi lăsat în pace?

— Ştiţi bine că eu mă ocup de crime.

— Crimă? Poate vreţi să spuneţi sinucidere.

— Nu sinucidere, ci crimă, rosti Poirot răspicat. Moartea dumneavoastră ar fi fost uşoară, fulgerătoare, dar moartea pe care i-o pregătiseşi lui Langton ar fi constituit cel mai îngrozitor chip în care un om îşi poate sfârşi zilele. V-a cumpărat otrava, apoi a venit să vă vadă şi era singur cu dumneavoastră. Dumneavoastră muriţi într-o clipă, pe pahar se găsesc urmele otrăvirii, iar Langton e pe undeva prin preajma dumneavoastră. Asta v-a fost planul.

Harrison oftă adânc.

— Cine v-a pus să veniţi? Cine v-a pus să veniţi?

— Dar v-am spus limpede. Mai există însă şi un alt motiv, Am multă simpatie pentru dumneavoastră. Ascultaţi-mă vă rog! Sunteţi muribund, aţi pierdut femeia de care eraţi îndrăgostit. Dar este totuşi un lucru care nu se poate afirma despre dumneavoastră: nu sunteţi un criminal. Şi de aceea nu puteam să vă las să comiteţi o faptă necugetată, îngrozitoare şi străină de firea dumneavoastră. Şi-acum spuneţi-mi, vă rog: mai regretaţi că am venit?

Urmă o clipă de tăcere. Harrison se ridică. Pe faţă i se citea demnitate, hotărâre, siguranţa omului care se scuturase de un coşmar şi îşi venise în fire. Îi întinse mâna bărbăteşte lui Poirot.

— Da, a fost bine că aţi venit. Vă mulţumesc! Vă mulţumesc!

VIII. Misterul vasului chinezesc.

Jack Hartington îşi privea trist „topped drive-ul”7. Stând lângă minge, privi în urmă spre „teen”8. Pe faţă i se citea dispreţul şi dezgustul pe care le simţea. Cu un oftat îşi îndreptă crosa de golf cu capăt de fier, execută două mişcări defectuoase, spulberând, pe rând, o păpădie şi un smoc de iarbă şi, apoi, atinse cu putere mingea.

E greu, când ai 24 de ani şi când singura ta ambiţie în viaţă este să reduci handicapul9 la golf, sa fii obligat să pierzi timp şi energie cu problema de a-ţi câştiga existenţa. Cinci zile şi jumătate din şapte, Jack era închis într-un fel de mormânt de mahon în oraş. Sâmbăta dupăamiaza şi duminica erau, cu religiozitate, dedicate adevăratei sale preocupări în viaţă şi, dintr-un exces de zel, închiriase camere la un mic hotel din apropiere de Stourton Heath; se trezea zilnic la ora şase pentru a prinde o oră de antrenament, înainte de a se urca în trenul de 8 şi 46 spre oraş.

Singurul dezavantaj în acest plan era faptul că el părea incapabil, prin constituţie, să nimerească ceva la ora aceea a dimineţii. O crosă manevrată neîndemânatic se termină cu un „drive”10 stângaci. Un „shot”11 ce nimeri vesel pe teren şi nu pe traseu şi patru „putts”12 păreau a fi minumum ce obţinea pe orice traseu.

Jack oftă, apucă crosa sa cu putere şi-şi repetă cuvintele magice: „Braţul stâng pregătit şi nu privi în sus”.

Se răsuci şi… Apoi se opri încremenit, când un ţipăt ascuţit sparse tăcerea dimineţii de vară.

— Mă omoară, striga cineva. Ajutor! Mă omoară.

Era o voce de femeie şi amuţi în cele din urmă într-un fel de oftat ce se pierdea încet.

Jack îşi aruncă crosa şi alergă în direcţia ţipătului. Venise de undeva din apropiere. Această parte anume a traseului era câmp pustiu şi puţine case se aflau împrejur. De fapt, era numai una în apropiare, o căsuţă pitorească la care Jach observase, adesea, aerul de rafinament al vechii Europe. Alergă spre această casă. Era ascunsă de o pantă

acoperită cu buruieni, dar o ocoli şi, în mai puţin de un minut, se afla cu mâna pe portiţa zăvorâtă.

O fată stătea în grădină şi, sub impulsul momentului, Jack trase concluzia că ea ţipase după ajutor. Dar îşi schimbă, repede, părerea.

Ţinea un coşuleţ în mână, pe jumătate plin de buruieni şi, evident, abia se ridicase după ce smulsese buruienile dintr-un rând lung de panseluţe. Jack observă că ochii ei erau ca panseluţele, catifelaţi, blânzi şi adumbriţi şi mai mult violeţi decât albaştri. Ea însăşi era ca o panseluţă, în rochia ei simplă, roşie.

Fata se uită la Jack cu o expresie amestecată, de supărare şi surpriză.

— Vă cer scuze, spuse tânărul. Dar aţi ţipat adineauri?

— Eu? Nu, deloc.

Surpriza ei era atât de autentică încât Jack se simţi încurcat. Vocea ei era blândă şi frumoasă, cu un uşor accent străin.

— Dar trebuie să-l fi auzit, exclamă el. A venit de undeva, din apropiere.

Ea făcu ochii mari:

— N-am auzit absolut nimic.

La rândul său, Jack făcu ochii mari. Era, pur şi simplu, incredibil ca ea să nu fi auzit acea chemare agonizantă de ajutor. Şi, totuşi, calmul său era atât de evident încât nu putea crede că-l minte.

— A venit de undeva, din apropiere, insistă el.

Ea se uita acum la el bănuitoare.

— Ce zicea? Întrebă ea.

— Mă omoară… Ajutor! Mă omoară!

— Mă omoară… Ajutor, mă omoară, repetă fata. Cineva v-a jucat o festă, monsieur. Cine ar putea fi ucis aici?

Jack se uită în jurul său cu ideea confuză de a descoperi un cadavru pe cărarea din grădină. Cu toate acestea, era perfect convins că ţipătul pe care-l auzise era adevărat şi

nu produsul imaginaţiei sale. Ridică privirea spre ferestrele casei. Totul părea perfect, calm şi liniştit.

— Doriţi să percheziţionaţi casa noastră? Întrebă fata cu răceală.

Era atât de evident sceptică încât Jack se încurcă rău de tot. Se întoarse.

— Scuzaţi, spuse. Trebuie să fi venit de mai sus, din pădure.

Îşi ridică şapca şi plecă. Privind peste umăr, o văzu pe fată apucându-se din nou, calmă, să scoată buruienile.

Câtva timp colindă prin pădure, dar nu putu găsi nici un semn că ceva neobişnuit s-ar fi întâmplat. Şi, totuşi, era mai sigur ca, oricând, că auzise, cu adevărat, ţipătul acela. Până la urmă, renunţă la investigaţie şi se grăbi spre casă să-şi ia micul dejun şi să prindă trenul de 8,46, ca de obicei, în ultimele clipe. Îl mustră conştiinţa puţin în timp ce se afla în tren. Nu ar fi trebuit, oare, să raporteze, imediat, la poliţie ceea ce auzise? Nu făcuse asta numai datorită neîncrederii manifestate de fata ca o panseluţă. A bănuit, în mod sigur, vrea să intre în vorbă cu ea… Probabil şi poliţia ar fi crezut la fel. Era absolut sigur că auzise ţipătul?

Ajunsese să nu mai fie chiar atât de convins după cum fusese rezultatul firesc al încercării de a retrăi o senzaţie pierdută. Fusese ţipătul vreunei păsări în depărtare pe care el îl luase drept vocea unei femei?

Dar respinsese varianta supărat. Fusese o voce de femeie şi el o auzise. Şi-a amintit că s-a uitat la ceas chiar înainte de a izbucni strigătul. Trebuie să fi fost şapte şi douăzeci de minute când a auzit chemarea. Ar putea fi un detaliu util poliţiei dacă… Dacă s-ar descoperi ceva.

În seara aceea, când s-a dus acasă, a răsfoit ziarele, nerăbdător să vadă dacă era vreo menţiune despre o crimă ce s-ar fi comis. Dar n-a găsit nimic şi nu mai ştia dacă trebuie să se simtă uşurat sau dezamăgit.

A doua zi dimineaţă, pământul era ud, atât de ud încât şi cel mai pasionat jucător de golf şi-ar fi potolit entuziasmul.

Jack se sculă abia în ultima clipă, îşi înghiţi micul dejun, alergă la tren şi, din nou, aruncă o privire scrutătoare prin ziare. Nu era nici o menţiune despre vreo descoperire macabră. În ziarele de seară acelaşi lucru.

„Ciudat”, îşi spuse Jack, dar asta era treaba. „Probabil, nişte băieţei nătângi s-au jucat sus, în pădure”.

În dimineaţa următoare se trezi devreme. Când trecu pe lângă căsuţă, observă, cu coada ochiului, că fata era în grădină scoţând din nou buruienile. Evident, un obicei deal ei. Îi reuşi o lovitură deosebit de bună pe teren şi speră ca ea să fi observat asta. În timp ce plasa mingea pentru următoare lovitură, se uită la ceas. „Exact şapte şi douăzeci şi cinci de minute”, murmură el. „Mă întreb…”

Cuvintele îi îngheţară pe buze. Din spate, izbucni acelaşi strigăt care-l impresionase atât de mult înainte. Vocea unei femei aflată la groaznică ananghie.

— Mă omoară… Ajutor, mă omoară!

Jack alergă într-acolo. Fata ca o panseluţă stătea la poartă. Se uită surprinsă şi Jack alergă spre ea, cu un aer triumfător, strigând:

— Acum ai auzit-o, nu se poate.

Ochii ei erau larg deschişi din cauza unei emoţii pe care el nu putea s-o înţeleagă, dar observă că ea se trăgea înapoi în vreme ce el se apropia şi chiar fata privi spre casă, ca şi cum se gândea să fugă să se adăpostească acolo.

Dădu din cap că nu, holbându-se la el.

— N-am auzit absolut nimic, spuse ea pe un ton uimit.

Asta fu pentru el ca o lovitură primită între ochi.

Sinceritatea ei era aşa de evidentă încât nu putu s-o contrazică. Şi totuşi, nu putea să-şi fi imaginat… Nu putea… Nu putea… Îi auzi vocea blândă, aproape compătimitoare:

— Aţi avut o psihoză traumatică, cumva?

Dintr-o străfulgerare, înţelese de ce avea privirea înfricoşată, de ce se uitase în spate, spre casă. Ea credea că el suferea de halucinaţii.

Şi, apoi, ca un duş rece, îi trecu prin cap gândul oribil: „Avea dreptate? Suferea de halucinaţii?” Obsedat de gândul ăsta oribil se întoarse şi se îndepărtă împiedicându-se, fără să mai scoată vreun cuvânt. Fata îl urmări cu privirea, oftă, clătină din cap şi se aplecă, din nou, lângă buruienile ei.

Jack încercă să-şi explice lui însuşi lucrurile: „Dacă am auzit, din nou, lucrul ăla al dracului la şapte şi douăzeci şi cinci de minute – îşi spuse – e clar că am un gen de halucinaţie. Dar n-am să-l mai aud”.

A fost nervos toată ziua şi s-a culcat devreme, hotărât să verifice chestia a doua zi dimineaţă.

Cum era, probabil, natural, într-un astfel de caz, rămase treaz jumătate de noapte şi apoi dormi peste măsură. Era şapte şi douăzeci de minute când părăsi hotelul şi alergă spre terenul de golf. Îşi dădu seama că nu va putea ajunge la locul fatal până la şapte şi douăzeci şi cinci, dar, în mod sigur, dacă vocea era o halucinaţie pur şi simplu, ar fi auzit-o oriunde. Alergă cu ochii pe arătătorul ceasului.

Şi douăzeci şi cinci de minute. De departe veni ecoul unei voci de femei care chema în ajutor. Cuvintele nu se puteau distinge, dar el se convinse că era strigăt pe care-l mai auzise şi că provenea din acelaşi loc, de undeva din apropierea căsuţei.

Destul de ciudat, dar acest lucru îl făcu să-şi recapete încrederea. Deşi părea improbabil, chiar fata putea să-i joace o festă. Îşi îndreptă umerii şi scoase crosa din sacul de golf. O să joace pentru cele câteva găuri în direcţia căsuţei.

Fata era în grădină ca de obicei. În dimineaţa asta ridică privirea şi când el îşi scoase şapca, spuse un „bună dimineaţa” timid. Arăta, se gândi el, mai frumoasă ca oricând.

— Frumoasă zi, nu? Îi strigă Jack vesel, blestemând banalitatea inevitabilă a observaţiei.

— Da, într-adevăr, e frumoasă.

— Bună pentru grădinărit, cred.

Fata zâmbi uşor, etalând o gropiţă încântătoare.

— A, nu! Florilor mele le trebuie ploaie. Vedeţi, toate s-au uscat.

Jack acceptă invitaţia de a se uita şi se apropie de gardul viu scund, care despărţea grădina de terenul de golf şi privi peste el în grădină.

— Arată bine, remarcă el stânjenit, conştient, în timp ce vorbea, de privirea compătimitoare cu care-l contempla fata.

— Soarele le priveşte, nu? Spuse ea. Pe flori le poţi uda oricând. Dar soarele dă putere şi reface sănătatea. Monsieur se simpte mult mai bine azi, după cum văd.

Tonul ei încurajator îl supără grozav pe Jack. „Blestemat să fie totul, îşi zise, cred că vrea să mă îngrijească prin sugestie”.

— Mă simt perfect, zise iritat.

— Atunci e bine, răspunse fata repede, cu aerul de a-l reconforta.

Jack avu sentimentul neplăcut că ea nu-l credea.

Mai jucă câteva minute şi se grăbi să se întoarcă să-şi ia micul dejun. În timp ce mânca, era conştient, nu pentru prima dată, că un om, care stătea la masa de lângă el, îl cerceta cu atenţie. Era un bărbat de vârstă mijlocie, cu o faţă care emana forţă şi putere. Avea o bărcuţă neagră şi ochi cenuşii, pătrunzători, uşurinţa şi siguranţa în maniere care-l plasau în rangurile înalte ale categoriilor profesionale. Jack ştia că se numea Lavington şi auzise vagi zvonuri că este un vestit specialist în medicină; dar cum Jack nu frecventa Harley Street13, numele nu-i spunea nimic.

Dar în dimineaţa aceasta era foarte conştient că se afla sub observaţie atentă şi asta îl înfricoşă puţin. „I se citea clar pe faţă secretul său şi-l vedeau toţi? Ştia omul ăşta, prin natura profesiei sale, că era ceva în neregulă în materia sa cenuşie?”

Jack se cutremură la acest gând. „Era adevărat? Avea, într-adevăr, să înnebunească? Era totul o halucinaţie sau o

uriaşă înscenare?”

Şi, deodată, o modalitate foarte simplă de a testa lucrurile îi veni în cap. Până atunci fusese singur pe teren. Dacă ar fi şi alcineva cu el? Atunci, un lucru din trei se va întâmpla. Vocea va amuţi. Amândoi ar putea-o auzi. Sau… Numai el ar auzi-o.

În seara aceea trecu la punerea în aplicare a planului său. Lanvington era omul pe care dorea să-l ia cu el. Au intrat destul de uşor în vorbă – celălalt părea să fi aşteptat ocazia. Era clar că, pentru un oarecare motiv, Jack îl interesa. Acestuia i-a fost foarte uşor şi natural să-i sugereze că ar putea face împreună o partidă de golf înainte de micul dejun. Au aranjat pentru dimineaţa următoare.

Au început cu puţin înainte de şapte. Era o zi propice, liniştită şi senină, dar nu prea caldă. Doctorul juca bine, Jack groaznic. Se gândea intens la criza care-l va apuca. Se uita tot timpul, pe furiş, la ceas. Au ajuns la al şaptelea punct de pornire a mingii, căsuţa fiind situată între acestea şi gaură; era şapte şi douăzeci.

Fata, ca de obicei, era în grădină, când ei au trecut. N-a ridicat privirea la trecerea lor.

Cele două mingii erau în poziţie, a lui Jack lângă gaură, a doctorului puţin mai departe.

— Am să reuşesc, spuse Lavington. E rândul meu, cred.

Se aplecă, apreciind direcţia pe care trebuia s-o urmeze. Jack încremenise cu ochii aţintiţi pe ceas. Era exact şapte şi douăzeci şi cinci.

Mingea se rostogoli repede pe iarbă, se opri pe marginea găurii, ezită şi căzu în ea.

— Un „putt” bun, zise Jack. Vocea-i sună răguşită şi străină de-a lui. Îşi ridică ceasul pe braţ cu un oftat de imensă uşurare. Nu se întâmplase nimic. Vraja se rupsese.

— Dacă nu vă supăraţi să aşteptaţi o clipă, spuse el, îmi vine să trag din pipă.

Se opriră o clipă la al optulea „tee”. Jack îşi umplu şi-şi aprinse pipa cu degetele ce-i tremurau puţin în ciuda sa. O

greutate enormă parcă i se ridicase de pe creier.

— Doamne, ce zi frumoasă, remarcă el, contemplând terenul din faţa sa cu mare mulţumire: Continuă, Lavington, e lovitura ta.

Şi atunci se porni. Chiar în clipa în care doctorul lovea. O voce de femeie, ascuţită, pe moarte.

— Mă omoară… Ajutor! Mă omoară!

Pipa îi căzu din mână fără vlagă, în timp ce el se întoarse în direcţia zbieratului şi, apoi, amintindu-şi, se uită, cu răsuflarea tăiată, la partenerul său.

Lavington privea terenul, cu mâna pavăză la ochi.

— Puţin prea scurtă… Cred că a atins marginea, totuşi.

El nu auzise nimic.

Lumea părea că se învârteşte cu Jack. Făcu un pas sau doi, mers greu, şovăitor. Când îşi reveni, zăcea pe gazon şi Lavington era aplecat deasupra lui.

— Haide, uşor, acum, uşor.

— Ce-am făcut?

— Ai leşinat, tinere, sau ai încercat să te prefaci foarte bine.

— Doamne! Făcu Jack şi gemu.

— Ce s-a întâmplat? Te frământă ceva?

— Vă spun într-o clipă, dar aş vrea să vă întreb ceva, mai întâi.

Doctorul îşi aprinse propia-i pipă şi se aşează pe bancă:

— Întreabă-mă tot ce doreşti, zise el, ca să-l liniştească.

— M-aţi studiat în ultimele zile. De ce?

Ochii lui Lavington străluciră puţin.

— Asta-i o întrebare cam ciudată. Toţi suntem o apă şi-un pământ.

— Nu mă duceţi cu vorba. De ce? Vorbesc serios. Am un motiv capital pentru care vă întreb.

Faţa lui Lavington deveni serioasă.

— Am să-ţi răspund cinstit. Am recunoscut la dumneata toate semnele unui om care se află sub o tensiune extremă şi mă intrigă care ar putea fi oare acest stres.

— Pot să vă spun destul de uşor, zise Jack, cu amărăciune. Simt că înebunesc.

Se opri dramatizând, dar cum afirmaţia sa nu părea să suscite interesul şi consternarea la care se aştepta, repetă:

— Vă spun că înebunesc.

— Foarte curios, murmură Lavington. Chiar foarte curios.

Jack făcu indignat.

— Deci asta-i tot ce vi se pare. Doctorii sunt ai dracului de duri.

— Haida, haida, tânărul meu prieten, vorbeşti aiurea. Mai întâi, deşi mi-am luat diploma, nu practic medicina. De fapt, nu sunt doctor, nu unul pentru trup.

Jack îl privi încordat.

— Dar al minţii?

— Da, într-un fel, dar mai exact, mă consider un doctor al sufletului.

— Oh!

— Observ dispreţul din tonul tău şi, totuşi, trebuie să folosim un termen pentru a desemna principiul activ care poate fi separat şi există independent de învelişul său – trupul. Trebuie să te împaci cu sufletul, tinere; nu este vorba doar de un termen religios inventat de oamenii bisericii. Hai să-l numim „mintea” sau „eul subconştient” sau cu oricare alt cuvânt care ţi se potriveşte ţie mai bine. Te-ai supărat chiar acum pe tonul meu, dar pot să te asigur că m-a izbit într-adevăr, ca ceva foarte curios, faptul că un tânăr atât de echilibrat şi perfect normal ca dumneata să sufere de pe urma închipuirii că şi-a ieşit din minţi.

— Am înebunit deja. Sunt absolut sărit de pe fix.

— Iartă-mă că-ţi spun asta, dar nu te cred.

— Sufăr de pe urma halucinaţiilor.

— După masa de seară?

— Nu, dimineaţa.

— Nu se poate, spuse doctorul, reaprizându-şi pipa care se stinsese.

— Vă spun că aud lucruri pe care nu le aude nimeni altcineva.

— Un om dintr-o mie poate vedea şi lunile lui Jupiter. Deoarece ceilalţi nouă sute nouăzeci şi nouă nu le pot zări, acesta nu-i un motiv să ne îndoim că lunile lui Jupiter există şi, desigur, nu-i cazul să-l facem pe al o miilea om bun.

— Lunile lui Jupiter sunt un fapt ştiinţific dovedit.

— E foarte posibil ca închipuirile de azi să se dovedească a fi faptele ştiinţifice de mâine.

Cu toată împotrivirea sa, maniera degajată a lui Lavington îşi făcea efectul asupra lui Jack. Se simţea tot mai uşurat şi se înveseli. Doctorul îl privi cu atenţie un minut, două şi apoi dădu din cap aprobator.

— E mai bine, zise el. Necazul cu voi, tinerii, e că vă împăunaţi că nimic nu poate exista pe lângă filosofia voastră, că faceţi valuri când ceva se întâmplă să vă zdruncine părerea asta. Să auzim motivele pentru care crezi că înnebuneşti şi vom decide dacă te închidem sau nu după aceea.

Cât putu mai fidel, Jack îi povesti toată seria de evenimente.

— Dar ceea ce nu pot înţelege, încheie el, este motivul pentru care, în această dimineaţă, s-a întâmplat la şapte şi jumătate, cinci minute mai târziu.

Lavington se gândi câteva clipe. Apoi…

— Cât arată acum ceasul dumitale? Întrebă el.

— Opt fără un sfert, răspunse Jack, uitându-se la el.

— E destul de simplu, deci. Al meu arată opt fără douăzeci. Ceasul dumitale e cu cinci minute înainte. E un lucru foarte interesant şi important pentru mine. De fapt, e de nepreţuit.

— În ce fel?

Jack începu să ia lucrurile în serios.

— Ei bine, explicaţia evidentă este că în prima dimineaţă ai auzit într-adevăr un asemenea ţipăt – putea fi o glumă sau

nu. În dimineţile următoare te-ai sugestionat că îl auzi la aceeaşi oră.

— Sunt sigur că nu.

— Conştient nu, desigur, dar subconştientul ne joacă nişte feste nostime, ştii. Dar, oricum, explicaţia asta nu-i totul, dacă ar fi un caz de sugestie, ai fi auzit ţipătul la şapte şi douăzeci şi cinci de minute, după ceasul dumitale şi nu l-ai fi auzit niciodată când ora a trecut, după cum spui.

— Şi atunci?

— Ei bine… E clar, nu? Acest strigăt după ajutor ocupă un loc şi un timp bine definit în spaţiu. Locul este vecinătatea acelei căsuţe şi timpul este şapte şi douăzeci şi cinci de minute.

— Da, dar de ce trebuie să fiu tocmai eu acela care să-l aud? Nu cred în chestiile cu fantome şi stafii – spirite care zgâlţâie mesele şi toate celelalte. De ce să aud lucrul ăla al dracului?

— Ah! Asta nu puteam spune deocamdată. E un lucru curios că multe dintre cele mai bune medium-uri au fost sceptici convinşi. Nu oamenilor interesaţi de fenomene oculte li se transmit manifestările. Unii oameni văd şi aud lucruri pe care alţii nu le simt – nu ştiu de ce – şi în nouă cazuri din zece ei nu doresc să le vadă sau să le audă şi sunt convinşi că suferă de farmece, aşa ca dumneata. E ca electricitatea. Unele substanţe sunt buni conducători şi, mult timp, n-am ştiut de ce a trebuit doar să ne mulţumim să acceptăm faptele. În prezent ştim de ce. Fără îndoială că, într-o zi, vom afla de ce auzi acest lucru, iar eu şi fata nu. Totul este guvernat de legi naturale, ştii, nu există astfel de lucruri ca cele supranaturale. Descoperirea legilor care guvernează aşa-numitele fenomene psihice va fi o muncă grea, dar orice ajută la asta.

— Dar ce trebuie să fac? Întrebă Jack.

Lavington chicoti.

— Eşti practic, după cum văd. Ei bine, tânărul meu prieten, ia-ţi micul dejun şi du-te în oraş fără să te mai

frământi cu lucruri pe care nu le înţelegi. În ce mă priveşte, eu am bâjbâit să văd ce pot descoperi în legătură cu căsuţa aceea. Aş jura că pe-acolo se află misterul.

Jack se ridică.

— E-n regulă, domnule. Mă bag în treaba asta, dar aş zice că…

— Poftim?

Jack se înroşi fără să vrea.

— Sunt sigur că nu-i nimic cu fata, murmură el.

Lavington îl privi amuzat.

— Nu mi-ai spus că e o fată drăguţă! Ei bine, nu te amărî, cred că misterul s-a dezlănţuit înainte ca ea să vină să locuiască aici.

Jack se întoarse seara acasă mânat de o cumplită curiozitate.

De-acum se agăţase orbeşte de Lavington. Doctorul acceptase asta atât de natural, fusese atât de liniştit şi de netulburat, încât Jack era impresionat.

Îşi găsi noul prieten aşteptându-l în hol când coborî pentru cină şi doctorul îi propuse să mănânce la aceeaşi masă.

— Aveţi veşti, domnule? Întrebă Jack nerăbdător.

— Am strâns date despre povestea existenţei căsuţei Heather. A fost închiriată, la început, de un bătrân grădinar şi soţia lui. Bătrânul a murit şi bătrâna s-a dus la fata ei. Apoi, a pus mâna pe ea un constructor şi a modernizat-o cu gust, după care a vândut-o unui om de afaceri care o folosea pentru week-end-uri. Acum vreun an, a vândut-o unei familii care se numeşte Turner – domnul şi doamna Turner. Pare să fi fost o pereche ciudată, din cele ce am aflat. El era englez, oamenii ziceau că soţia sa era pe jumătate rusoaică – o femeie de o frumuseţe destul de aparte. Trăiau foarte retraşi, nu făceau vizite şi nici nu prea ieşeau din grădină. Cei din partea locului ziceau că se temeau de ceva, dar nu cred că ar fi trebuit să ne bizuim pe asta. Şi apoi, deodată, într-o zi, au plecat, au şters-o devreme, într-o dimineaţă, şi nu s-au mai întors niciodată.

Agentul imobiliar de aici a primit o scrisoare de la domnul Turner, scrisă la Londra, prin care-i cerea să vândă casa cât mâi repede cu putinţă. Mobila a fost vândută şi casa cumpărată de un domn Mauleverer. El a locuit de fapt în ea două săptămâni şi apoi a închiriat-o mobilată. Oamenii care locuiesc acum în casă sunt un profesor francez tuberculos şi fiica sa. Sunt aici doar de zece zile.

Jack ascultă povestea în tăcere:

— Cred că asta nu ne ajută să avansăm, nu-i aşa? Spuse el, în cele din urmă.

— Aş vrea să aflu mai mult despre familia Turner, spuse Lavington liniştit. Ei au plecat foarte devreme dimineaţa, îţi aminteşti. După câte îmi dau seama, nimeni nu i-a văzut de fapt plecând. De atunci, domnul Turner a mai fost văzut, dar nu pot găsi pe nimeni care s-o fi văzut pe doamna Turner.

Jack păli.

— Nu se poate, doar nu crezi…

— Nu te nelinişti, tinere. Influenţa unora pe punctul de-a muri – şi, în special, de o moarte violentă – asupra mediului lor înconjurător este foarte puternică. Acel mediu ar putea, cred, să absoarbă această influenţă, transmiţând-o, la rândul său, unui primitor deosebit de sensibil, în acest caz, dumneata.

— Dar de ce eu? Murmură Jack revoltându-se. De ce nu cineva care ar fi bun la ceva?

— Consideri forţa ca ceva şi mânată de un scop, în loc de-a o privi ca pe o forţă oarbă şi mecanică. Nici eu nu cred în spirite pământene, care bântuie anumite locuri pentru anumite scopuri. Dar lucrul pe care l-am văzut, de atâtea ori, încât nu prea mai cred să fie pură coincidenţă, este un fel de orbecăială spre justiţie – o mişcare subterană a unor forţe oarbe, lucrând întotdeauna, în chip neinteligibil, în direcţia acelui scop…

Se scutură, ca şi cum ar fi vrut să îndepărteze o obsesie care-l preocupa şi se întoarse spre Jack cu un zâmbet de

complezenţă.

— Să lăsăm baltă subiectul, măcar pentru seara asta, propuse el.

Jack se declară repede de acord, dar nu-i fu prea uşor să-şi ia gândul de la subiect.

În timpul week-end-ului făcu ample cercetări pe cont propiu, dar reuşi să obţină prea puţine informaţii în plus decât cele ale doctorului. Renunţase, în mod hotărât, să mai joace golf înainte de micul dejun.

Următoarea verigă în lanţul cercetărilor veni dintr-o direcţie neaşteptată. Întorcându-se acasă într-o zi, i se spuse că o tânără îl aştepta pentru a-i vorbi. Spre marea lui surpriză se dovedi a fi fata din grădină, fata-panseluţă, cum îi spusese întotdeauna în sinea lui. Era foarte nervoasă şi tulburată.

— Scuzaţi-mă, monsieur, c-am venit să vă caut aşa! Dar vreau să vă spun ceva… Eu.

Privi în jur cu neîncredere.

— Intraţi aici, zise Jack pe loc, conducând-o spre salonul doamnelor care era acum pustiu în hotel, o cameră sumbră cu mult pluş roşu în ea. Luaţi loc, domnişoară, domnişoară…

— Marchaud, monsieur. Felise Marchaud.

— Luaţi loc, domnişoară Marchaud şi povestiţi-mi totul.

Felise se aşeză ascultătoare. Era îmbrăcată în verde închis astăzi, frumuseţea şi farmecul feţişoarei ei pline de mândrie erau mai evidente decât oricând. Lui Jack inima începu să-i bată mai repede când se aşeză lângă ea.

— Uitaţi despre ce este vorba, explică Felise. Suntem de puţin timp aici şi, de la început, am auzit de casa – căsuţa noastră dragă – că ar fi bântuită de stafii. Nici o servitoare nu vrea să vină. Asta nu contează prea mult, căci eu mă pot ocupa de menaj şi pot găti destul de uşor.

„Un înger”, se gândi tânărul îndrăgostit. „E minunată”. Dar păstră aparenţa că-l interesa afacerea.

— Treaba asta cu fantomele, am crezut că-s numai prostii, până acum patru zile. Monsieur, patru nopţi la rând, am avut acelaşi vis. O doamnă – frumoasă, înaltă şi blondă – în picioare. În mâini ţinea un vas de porţelan albastru. E tristă, foarte tristă şi-mi întinde mereu vasul mic, ca şi cum m-ar implora să fac ceva cu el. Dar, vai! Ea nu poate vorbi şi eu… Eu nu ştiu ce-mi cere. Aşa a fost visul în primele două nopţi, dar în cea următoare s-a mai întâmpla ceva. Ea şi vasul albastru au dispărut şi, deodată, am auzit vocea ei, ţipa… Ştiu că era vocea ei, mă înţelegeţi… Şi, ah, monsieur, cuvintele erau cele pe care mi le-aţi spus în dimineaţa aceea: „Mă omoară… Ajutor! Mă omoară!” M-am trezit îngrozită. Mi-am zis – e un coşmar. Dar, noaptea trecută, visul s-a repetat. Monsieur, ce-i asta? Şi dumneata ai auzit. Ce ne facem?

Faţa Felisei era îngrozită. Mânuţele ei se împreunaseră şi se uita rugătoare la Jack. Acesta se prefăcu că nu-l preocupa problema, ceea ce nu era adevărat.

— E-n regulă, domnişoară Marchaud. Nu trebuie să-ţi faci griji. Am să-ţi spun ce aş vrea să faci, dacă nu te superi. Repetă toată povestea asta unui prieten de-al meu, care locuieşte aici, doctorul Lavington.

Felise aceeptă să facă acest lucru şi Jack plecă în căutarea lui Lavington. Se întoarse cu el câteva minute mai târziu.

Lavington o privi scrutător pe fată în timp ce Jack făcea grăbit prezentările. Cu câteva cuvinte de îmbărbătare, o linişti pe fată şi, la rândul său, îi ascultă cu atenţie povestirea.

— Foarte curios, spuse el, când fata termină. I-aţi spus tatălui dumneavoastră despre asta?

Felis dădu din cap că nu.

— N-am vrut să-l îngrijorez. E încă foarte bolnav – ochii i se umplură de lacrimi. Îi ascund tot ce l-ar putea frământa sau agita.

— Înţeleg, spuse blând Lavington. Şi mă bucur că aţi venit la noi, domnişoară Marchaud. Hartington aici de faţă, după

cum ştiţi, a avut o experienţă aproape similară cu a dumneavoastră. Cred că pot spune că ne aflăm pe urme. Nu mai e altceva care v-a dat de gândit?

Felise reacţionă imediat.

— Ba da! Ce proastă. E partea cea mai importantă a întregii poveşti. Uitaţi, domnule, ce am găsit în spatele unui dulap, unde căzuse după un raft.

Le întinse o foaie de desen murdară pe care era schiţată, în mare, în acuarelă, o femeie. Era doar o mâzgăleală, dar asemănarea era, probabil, destul de bună. Reprezenta o femeie înaltă, blondă, cu ceva subtil, neenglezesc în expresia ei. Stătea lângă o masă pe care se afla o vază albastră de porţelan.

— Am găsit-o abia azi dimineaţă, explică Felise. Monsieur le docteur, acesta este chipul femeii pe care am văzut-o în vis şi acesta este vasul albastru identic.

— Extraordinar, comentă Lavington. Cheia misterului este, evident, vasul cel albastru. Mi se pare un porţelan chinezesc, probabil unul vechi. Pare să aibă un desen în relief curios pe el.

— E chinezesc, declară Jack. Am văzut unul exact la fel în colecţia unchiului meu – este un mare colecţionar de porţelanuri chinezeşti, ştiţi, şi-mi amintesc că am observat un vas ca acesta cu puţin timp în urmă.

— Vasul chinezesc, medită Lavington. Căzu pe gânduri un minut, două, apoi îşi ridică, deodată, capul, cu o strălucire ciudată în ochi: Hartington, de când are unchiul tău vasul acela?

— De când? Nu prea ştiu.

— Gândeşte-te. L-a cumpărat recent?

— Nu ştiu, da. Cred că da, dacă mă gândesc mai bine. Pe mine nu prea mă interesează porţelanurile, dar îmi amintesc că mi-a arătat „recentele sale achiziţii” şi ăsta a fost una dintre ele.

— Cu mai puţin de două luni în urmă? Familia Turner a părăsit căsuţa Heather acum două luni.

— Da, cred că da.
— Unchiul tău participă câteodată la licitaţiile din provincie?

— Se învârte întotdeauna pe la toate vânzările.

— Atunci există o oarecare certitudine în presupunerea noastră că el ar fi cumpărat acest porţelan când s-au vândut lucrurile lui Turner. O coincidenţă curioasă – sau poate ceea ce numesc bâjbâiala justiţiei oarbe. Hartington, trebuie să afli imediat de la unchiul tău de unde a cumpărat vasul.

Jack se posomorî.

— Mă tem că e imposibil. Unchiul George a plecat pe continent. Nici nu ştiu unde să-i scriu.

— Cât timp va lipsi?

— Trei săptămâni, o lună, cel puţin.

Se aşternu tăcerea. Felise se uita neliniştită de la unul la altul.

— Nu putem face nimic? Întrebă ea timid.

— Ba da, se poate face ceva, spuse Lavington, pe un ton de emoţie reţinută. Este ceva neobişnuit poate, dar cred că va reuşi. Hartington, trebuie să aduci vasul. Adu-l aici şi, dacă domnişoara ne permite, vom petrece o noapte la căsuţa Heather, luând şi vasul cu noi.

Jack simţi că i se face pielea ca de găină:

— Ce credeţi că o să se întâmple? Întrebă stânjenit.

— N-am nici cea mai mică idee, dar cred, pe cuvântul meu, că misterul se va lămuri şi fantoma se va întoarce în mormânt. E foarte posibil să existe un fund dublu la vas şi să fie ascuns acolo, dacă nu se întâmplă nici un fenomen, o să ne folosim imaginaţia.

Felise bătu din palme:

— E o idee minunată, exclamă ea.

Ochii ei erau plini de entuziasm. Jack nu se simţea chiar atât de entuziasmat – de fapt îi era teribil de frică în sinea lui, dar nimic în lume nu l-ar fi făcut să admită acest lucru în faţa Felisei. Doctorul se purta ca şi cum propunerea sa era cea mai naturală din lume.

— Când poţi să iei vasul? Întrebă Felise, întorcându-se spre Jack.

— Mâine, zise acesta, împotriva voinţei sale.

Trebuia să meargă până la capăt acum; amintirea acelui ţipăt disperat de ajutor care-l urmărise în fiecare dimineaţă era ce trebuia elucidat şi nu mai trebuia să stea mult pe gânduri.

În seara următoare se duse la casa unchiului său şi luă vasul cu pricina. Fu mai convins decât oricând, când îl văzu, că era identic cu cel din desenul în acuarelă, dar, în timp se îl cerceta cu atenţie, nu a văzut nici un semn că ar conţine vreun orificiu secret de vreun fel anume.

Era ora unsprezece noaptea când sosi cu Lavington la casa Heather. Felise îi aştepta şi deschise uşa încet, înainte ca ei să bată.

— Intraţi, şopti ea. Tata doarme sus şi nu trebuie să-l trezim. V-am făcut cafea.

Îi conduse într-un salonaş plăcut. O lampă cu spirt stătea pe cămin şi aplecându-se, le turnă la amândoi cafea ce mirosea bine.

Apoi, Jack scoase vasul chinezesc din toate flendurile în care îl învelise. Felise făcu ochii mari când îl văzu.

— Acesta e, acesta e, strigă nerăbdătoare. Aşa era – l-aş recunoaşte oriunde.

Între timp, Lavington îşi făcea pregătirile sale. Dădu la o parte toate lucrurile care împodobeau o măsuţă şi o aşează în mijlocul camerei. În jurul ei puse trei scaune. Apoi, luând vasul albastru de la Jack, îl plasă în mijlocul mesei.

— Acum, zise el, suntem gata. Stinge lumina şi să stăm în jurul mesei, în întuneric.

Ceilalţi îl ascultară. Vocea lui Lavington se auzi în întuneric:

— Nu vă gândiţi la nimic sau, la totul. Nu vă forţaţi mintea. E posibil ca unul din noi să fie un medium bun, să comunice cu spiritele. Dacă e aşa, persoana aceea va cădea în transă. Amintiţi-vă că nu aveţi de ce să vă temeţi. Alungaţi frica, lăsaţi-vă în voia valurilor, plutiţi, plutiţi…

Vocea i se stinse şi se lăsă tăcerea. Minut cu minut, tăcerea părea să crească tot mai promiţătoare în posibilităţi. Era normal ca Lavington să spună „Alungaţi frica”. Jack nu simţea frica ci… Panica, şi era aproape sigur că şi Felise simţea acelaşi lucru. Deodată îi auzi vocea slabă şi îngrozită:

— O să se întâmple ceva teribil. O simt.

— Alungaţi frica, spuse Lavington. Nu luptaţi împotriva influenţei.

Întunericul părea să se adâncească şi liniştea devenea tot mai apăsătoare. Se apropia tot mai mult simţământului acela nedefinit de ameninţare.

Jack simţea că se sufocă – că înţepeneşte – acel lucru rău era foarte aproape…

Şi apoi momentul de încleştare trecu. Se lăsă dus de valuri… Plutea dus de curent… Pleoapele i se închiseră… Linişte. Întuneric.

Jack se sculă încet. Avea capul greu… Greu ca plumbul. Unde se afla?

Soare… Păsări… Zăcea cu ochii la cer.

Atunci îşi reaminti totul. Şedinţa de spiritism. Cămăruţa. Felise şi doctorul. Ce se întâmplase?

Îşi ridică creştetul care-i zvâcnea în mod neplăcut şi se uită în jur. Zăcea într-un crâng din apropierea căsuţei. Nimeni nu era lângă el. Se uită la ceas. Spre uimirea sa arăta ora douăsprezece şi jumătate.

Jack se ridică în picioare cu greutate şi alergă cât putu de repede spre căsuţă. Trebuie să se fi alarmat de faptul că nu putea ieşi din transă şi-l scoaseră afară, la aer.

Odată sosit la căsuţă, bătu tare la uşă. Dar nu răspunse nimeni şi nu era nici un semn de viaţă înăuntru. Or fi plecat după ajutor. Sau… Jack simţi cum o teamă de nedescris pune stăpânire pe el. Ce se întâmplase noaptea trecută?

Se întoarse la hotel cât putu de repede. Tocmai vroia să întrebe ceva la recepţie, când atenţia îi fu distrasă de o lovitură grozavă în coasta care era cât pe-aci să-l doboare.

Întorcându-se indignat, dădu cu ochii de un bătrân domn cu părul alb, ce se îneca de atâta râs.

— Nu te aşteptai la mine, băiete. Nu te aşteptai la mine, nu? Spuse bătrânul.

— Dar, unchiule George, te credeam la kilometrii depărtare… Undeva în Italia.

— Ah! Dar n-am fost. Am acostat la Dover, azi-noapte. M-am gândit să vin cu maşina la oraş şi mă opresc aici pe drum să te văd. Şi ce-am aflat? Ai lipsit toată noaptea, care va să zică? Frumoase escapade…

— Unchiule George. Jack îl apucă strâns. Trebuie să-ţi spun cea mai extraordinară poveste, nu ştiu dacă ai s-o crezi.

Şi el îi povesti toată tărăşenia.

— Şi Dumnezeu ştiu ce s-a întâmplat cu ei, încheie el.

Unchiul său părea în pragul apoplexiei. „Vasul meu, reuşi el să articuleze în cele din urmă”. Vasul albastru! Unde e?

Jack se uită mirat la el, fără să înţeleagă, dar sub torentul de vorbe care urmă începu să priceapă.

Se pogorau în viteză: „…Ming14. Unică. Bijuteria colecţiei mele… Valora zece mii de lire cel puţin… Am primit o ofertă de la Hoggenheimer, milionarul american… Mai e numai una de acest fel în lume… Să-l ia naiba, domnule, ce-ai făcut cu vasul meu albastru?

Jack se repezi la recepţie. Trebuia să-l găsească pe Lavington. Tânăra de serviciu îl privi cu răceală.

— Doctorul Lavington a plecat târziu azi noapte cu maşina. V-a lăsat un bilet.

Jack rupse plicul. Nota era scurtă şi la obiect: „Dragă tinere prieten, S-au sfârşit zilele supranaturalului? Încă nu, mai ales când sunt îmbălsămate în limbaj ştiinţific. Cele mai calde complimente de la Felise, tatăl ei bolnav şi de la mine. Avem douăsprezece ore avans, ceea ce este mai mult decât suficient.

Al dumitale pentru totdeauna, Ambrose Lavington.

Doctor al sufletului”

IX. Perla preţioasă.

Grupul avusese o zi lungă şi obositoare. Pornise din Amman, dimineaţă în zori la o temperatură de 98 F°15 la umbră, şi ajunsese, în cele din urmă, exact când se întuneca, în tabăra aflată în inima acelui oraş fantastic şi ciudat din piatră roşie care este Petra.

Erau şapte membri: domnul Caleb P. Blundell, magnatul acela american solid şi bogat. Secretarul său brunet, arătos, oarecum taciturn, Jim Hurts. Sir Donald Marvel, membru al Parlamentului, un politician englez cu o alură obosită. Doctorul Carver, un arheolog mai în vârstă, vestit în toată lumea. Un francez galant, colonelul Dubosc, în permisie din Siria. Un domn Parker Pyne, nu prea uşor de etichetat pentru profesiunea sa, dar care trăda un infailibil aer britanic. Şi, în fine, mai era domnişoara Carol Blundell – drăguţă, alintată şi extrem de sigură pe ea ca fiind singura femeie pe lângă o jumătate de duzină de bărbaţi.

Au luat cina în cortul cel mare, după ce şi-au ales corturile şi peşterile în care urmau să doarmă. Au discutat despre politica în Orientul Apropiat – englezul prudent, francezul discret, americanul oarecum neinspirat, arheologul şi domnul Parker Pyne deloc. Amândoi au părut că preferă să asculte. La fel a procedat Jim Hurst.

Apoi au vorbit despre oraşul pe care veniseră să-l viziteze.

— E prea romantic să exprimi în cuvinte, zise Carol. Când te gândeşti la acei – cum se numesc – Nabataeani16 care au trăit aici cu atâta timp în urmă, aproape înainte de a începe vremurile noastre!

— Nu-i chiar aşa! Fu de părere domnul Parker Pyne blând. Ei, doctore Carver?

— O, asta s-a întâmplat cu vreo două mii de ani în urmă şi dacă scandalagii şi cheflii sunt romantici, atunci cred că şi Nabataeanii sunt la fel. Erau un grup de escroci bogaţi, aş zice, care îi obligau pe călători să folosească rutele propiilor lor caravane şi aveau grijă ca toate celelalte drumuri să nu

prezinte siguranţă. Petra era ascunzătoarea pentru profiturile lor necinstite.

— Credeţi că erau doar hoţi? Întrebă Carol. Simpli hoţi?

— Hoţi e un cuvânt mai puţin romantic, domnişoară Blundell. Un hoţ sugerează un om câre fură fleacuri. Un tâlhar te duce cu gândul la o acţiune mai amplă.

— Dar un om de finanţe modern? Interveni domnul Parker Pyne clipind.

— Asta-i pentru tine, Pop! Zise Carol.

— Un om care face bani ajută omenirea să prospere, declară pe un ton sentenţios domnul Blundell.

— Omenirea, murmură domnul Parker Pyne, este aşa de nerecunăscătoare.

— Ce este cinstea? Întrebă francezul. Este o mance, o convenţie. În ţări diferite înseamnă lucruri diferite. Unui arab nu îi este ruşine să şterpelească. Nu îi este ruşine să mintă. Pentru el contează de la cine ia şi pe cine îl păcăleşte.

— Ăsta-i adevărul, da, încuviinţă Carver.

— Ceea ce dovedeşte superioritatea Vestului asupra Estului, jubilă Blundell. Când aceste biete fiinţe vor primi educaţie…

Sir Donald se infiltră în discuţie.

— Învăţământul este cam nereuşit, ştiţi. Îi pune pe oameni să-şi însuşească o mulţime de lucruri inutile. Şi ceea ce vreau să zic e că nimic nu-ţi schimbă firea.

— Vreţi să spuneţi că…

— Da, că un hoţ, de exemplu, rămâne toată viaţa un hoţ.

Se lăsă o tăcere mormântală pentru un moment. Apoi Carol începu să vorbească aprins despre ţânţari şi tatăl său îi ţinu isonul.

Sir Donald, puţin uluit, îi şopti vecinului său, domnul Parker Pyne:

— Parcă am pus sare pe rană, nu?

— Curios, îi răspunse domnul Parker Pyne.

Indiferent ce stânjeneală momentană se produsese, o singură persoană nu-şi dădu seama de ea. Arheologul tăcea cu ochii visători şi gândurile duse departe. Când se făcu o pauză, spuse deodată răspicat:

— Ştiţi, sunt de acord cu asta, în orice caz, din punctul de vedere opus. Un om este fundamental cinstit sau nu este. Nu poţi să scapi de asta.

— Nu credeţi că o tentaţie neaşteptată, de pildă, poate transforma un om cinstit într-un criminal? Întrebă domnul Parker Pyne.

— Imposibil! Zise Carver.

Domnul Parker Pyne dădu din cap încetişor.

— N-aş zice imposibil. Ştiţi, sunt atâţia factori care trebuie luaţi în considerare. Există punctul slab, de exemplu.

— Ce vreţi să spuneţi prin punctul slab? Întrebă tânărul Hurst, luând cuvântul pentru prima dată. Avea o voce plină, plăcută.

— Creierul este adaptat să poarte o greutate aşa de mare. Lucrul care precipită criza, care poate transforma un om cinstit într-unui necinstit poate fi un singur fleac. De aceea multe crime sunt absurde. Cauza, în nouă cazuri din zece este un fleac de supravegheat – picătura care varsă paharul sau paiul care doboară cămila.

— Vorbiţi despre psihologie, prietene, observă francezul.

— Dacă criminalul ar fi psiholog, ce ucigaş ar mai fi! Rosti domnul Parker Pyne, apăsând cu subînţeles fiecare cuvânt. Când te gândeşti că din zece oameni pe care îi întâlneşti, cel puţin nouă dintre ei pot fi determinaţi să acţioneze în orice chip doreşti aplicându-le stimulul corect!

— O, explicaţi asta! Strigă Carol.

— Există omul docil. Zbiară destul de tare la el şi acesta va asculta. Omul contradictoriu. Îndreaptă-l în cealaltă direcţie în care doreşti de fapt să meargă. Apoi sunt persoanele care se autosugestionează, tipul cel mai întâlnit. Oameni care au „văzut” un automobil, pentru că au auzit un claxon; care au „văzut” poştaşul fiindcă au auzit capacul de la cutia

de scrisori; care au „văzut” un cuţit în rană deoarece li s-a spus că cineva a fost înjunghiat; care au „auzit” pistolul dacă li se povesteşte că altcineva a fost împuşcat.

— Nu cred că poate vreo persoană să-mi pună în cârcă aşa ceva, sublinie Carol, nedorind să-şi creadă urechilor.

— Eşti prea deşteaptă pentru asta, iubito, o asigură tatăl.

— Foarte adevărat ce spuneţi, declară francezul gânditor. Ideea preconcepută, asta îţi înşeală simţurile.

Carol căscă.

— Mă duc în culcuşul meu din peşteră. Sunt moartă de oboseală. Abbas Efendi a spus că pornim foarte devreme mâine. Ne va duce la locul sacrificiului – sau ce o fi ăla.

— Locul unde se sacrifică fete tinere şi frumoase, glumi sir Donald.

— Merçi, n-am nevoie. Bine, noapte bună, la toată lumea. O, mi-a căzut cercelul!

Colonelul Dubosc îl ridică din locul în care se rostogolise pe masă şi i-l dădu.

— Sunt veritabile? Întrebă sir Donald brusc. Nepoliticos în acea împrejurare, privea vrăjit cele două mari perle de la urechile ei.

— Bineînţeles că sunt, răspunse Carol.

— M -au costat 80000 de dolari, se lăudă tatăl încântat. Şi ea şi-i pune atât de neglijent încât îi cad şi se rostogolesc pe masă. Vrei să mă ruinezi, fetiţo?

— Cred că nu o să te ruinezi chiar dacă va trebui să-mi cumperi o pereche nouă, zise Carol alintându-se.

— Cred că nu, îi întări spusele tatăl. Ţi-aş putea cumpăra trei perechi de cercei fără să observ vreun dezechilibru în contul meu bancar. Se uită mândru împrejur.

— Ce bine pentru dumneavoastră! Zise sir Donald.

— Ei bine, domnilor, cred că acum am să mă retrag. Tânărul Hurst plecă odată cu el.

Ceilalţi patru îşi zâmbiră unii altora, ca şi cum se gândeau la acelaşi lucru.

— Da, bine, vorbi afectat şi tărăgănat sir Donald. Ce plăcere să ştii că nu o să-şi piardă banii. Bogătan înfumurat! Adăugă el răutăcios.

— Americanii ăştia au prea mulţi bani, comentă Dubosc.

— E greu pentru un om bogat să fie apreciat de cei săraci, interveni calm domnul Parker Pyne.

Dubosc râse.

— Invidie şi răutate? Sugeră el. Aveţi dreptate, monsieur. Cu toţii dorim să fim bogaţi; să cumpărăm de mai multe ori cercei cu perle. Poate, cu excepţia domnului de aici.

Se înclină spre doctorul Carver, care, aşa cum arăta ca de obicei, era din nou cu gândurile duse departe. Frământa un obiect mic în mână.

— Poftim? Se trezi el din reverie. Nu, trebuie să recunosc că nu râvnesc la perle mari. Banii sunt întotdeauna utili, desigur. Vorbea pe un ton firesc. Dar uitaţi-vă la asta, zise el. Iată ceva de o sută de ori mai important decât perlele.

— Ce anume?

— E un cilindru cu sigiliu din hematită17 neagră şi are o scenă gravată pe ei – un zeu care prezintă un aspirant unui zeu mai mare. Aspirantul aduce un ied ca ofrandă şi marele zeu de pe tron este păzit de muşte de un servitor care îndepărtează o muscă, făcându-i vânt cu o frunză de palmier. Inscripţia îngrijită menţionează că omul era un servitor al lui Hammurabi, aşa încât trebuie să fi fost cu patru mii de ani în urmă.

Scoase o bucată de plastilină din buzunar, o întinse pe masă, apoi o înmuie cu puţină vaselină şi apăsă sigiliul pe ea, rostogolindu-l. Cu un briceag luă un pătrăţel din plastilină şi îl ridică uşor de pe masă.

— Vedeţi? Întrebă el.

Scena pe care o descrisese li se desfăşura în faţă, pe plastilină, clară şi bine imprimată.

Pentru o clipă, mirajul trecutului îi cuprinse pe toţi. Când, de afară se auzi tonul ridicat, supărat al domnului Blundell.

— Hei, voi tuciuriilor! Duceţi-mi bagajele din afurisita asta de peşteră într-un cort! Nevăzutele astea mă pişcă al naibii. N-o să dorm o clipă!

— Nevăzutele? Se întrebă sir Donald.

— Probabil, muşte de nisip, spuse doctorul Carver

— Îmi place nevăzutele, spuse domnul Parker Pyne. Este o denumire mult mai sugestivă.

Grupul porni devreme în dimineaţa următoare, obişnuindu-se cu drumul după diferite exclamaţii inspirate de culoarea şi urmele de la stânci. Oraşul „roz-roşu” era, într-adevăr, o fantezie a naturii, inventată de aceasta în modul cel mai extravagant şi colorat. Grupul înainta încet, deoarece doctorul Carver mergea încet, cu ochii pe jos, oprindu-se câteodată pentru a ridica mici obiecte.

— Întotdeauna îţi dai seama când cineva e un arheolog, zise colonelul Dubosc, zâmbind. Nu se uita niciodată la cer, nici la dealuri, nici la frumuseţile naturii. El merge cu capul aplecat, căutând.

— Da, dar ce anume? Întrebă Carol. Ce lucruri adunaţi, doctore Carver?

Cu un uşor zâmbet, arheologul îi întinse câteva fragmente de ceramică.

— Ce prostii! Exclamă Carol cu dispreţ.

— Ceramica e mai interesantă decât aurul, ripostă doctorul Carver. Carol îl privea neîncrezătoare. Ajunseseră la o cotitură abruptă şi trecură pe lângă două, trei morminte tăiate în piatră. Urcuşul nu era aşa uşor. Beduinii mergeau în frunte, ocolind pantele abrupte fără grijă, fără să arunce vreo privire la pericolele care-i pândeau dintr-o parte. Carol arăta cam palidă. Un beduin se aplecă de sus şi-i întinse o mână. Hurst sări în faţa ei şi-şi întinse bastonul ca o balustradă pe partea prăpăstioasă. Le mulţumi din privire şi o clipă mai târziu se afla în siguranţă pe o potecă largă, pe stâncă. Ceilalţi îi urmăreau încet. Soarele se ridicase acum sus şi căldura începea să se simtă.

În cele din urmă, ajunseră pe un platou întins aproape de vârf. Era uşor de urcat, până pe culmea unui mare bloc pătrat de piatră. Blundell a făcut semn ghidului că grupul putea merge singur. Beduinii s-au rezemat confortabil de stânci şi au început să fumeze. În câteva minute ceilalţi ajunseră pe culme.

Era un loc curios, golaş. Priveliştea era minunată, îmbrăţişând întreaga vale. Se aflau pe un podiş neted, pătrat, cu scobituri în stâncă pe o parte şi un fel de altar pentru sacrificii.

— Un loc ceresc pentru sacrificii, exclamă Carol cu entuziasm… Dar, zău, că trebuie să le fi luat timp să aducă victimele până aici sus!

— A existat iniţial un fel de serpentină din piatră, îi explică doctorul Carver. Vom vedea urme din ea când vom coborî pe partea cealaltă.

Au mai stat de vorbă comentând. Apoi se auzi un clinchet şi doctorul Carver zise:

— Cred că v-aţi pierdut cercelul din perle, domnişoară Blundell.

Carol îşi duse mâna la ureche.

— Chiar mi-a căzut!

Dubosc şi Hurst se apucaseră să-l caute.

— Trebuie să fie pe aici, se amestecă francezul. Nu se poate să se fi rostogolit, pentru că nu are în ce direcţie s-o ia. Locul e ca o cutie pătrată.

— Poate a intrat într-o crăpătură, se întrebă Carol.

— Nu există nicăieri vreo crăpătură, constată domnul Parker Pyne. Puteţi să vedeţi şi singură. Locul este cât se poate de neted. Ah, aţi găsit ceva, colonele?

— Numai o pietricică, zise Dubosc, zâmbind şi aruncând-o.

Treptat, o altă atmosferă – una de tensiune – se instală în jurul căutărilor. Nu au fost pronunţate, dar cuvintele „optzeci de mii de dolari” răsunau în capul fiecăruia.

— Eşti sigură că l-ai avut, Carol? Se răsti tatăl. Mă întreb dacă nu l-ai pierdut pe drum?

— L-am avut precis când am urcat aici pe platou, îi răspunse Carol. Ştiu asta pentru că doctorul Carver mi-a atras atenţia că stătea să se desprindă şi mi l-a fixat. Nu-i aşa, doctore?

Carver o aprobă. Sir Donald exprimă gândurile care ne treceau la toţi prin cap:

— Este o afacere cam neplăcută, domnule Blundell. Ne-aţi spus aseară ce valoare au cerceii aceştia. Numai unul dintre ei reprezintă o mică avere. Dacă el se găseşte şi dacă nu există probabilitatea de a fi recăpătat, toţi vom fi în situaţia de a plana bănuiala asupra noastră.

— Şi tocmai de aceea cer să fim percheziţionaţi, izbucni colonelul Dubosc. Nu o cer, pretind că este necesar!

— Căutaţi-mă şi pe mine, zise Hurst. Vocea sa suna patetic.

— Ce părere au ceilalţi? Întrebă Dubosc, uitându-se în jur.

— Sunt de acord, spuse domnul Parker Pyne.

— Excelentă idee, îşi dădu acordul doctorul Carver.

— Mă supun şi eu, domnilor, se oferi Bundell. Am motivele mele, deşi nu vreau să le explic acum.

— Cum doriţi, desigur, domnule Blundell, îl susţinu sir Donald, politicos.

— Carol, draga mea, vrei să cobori şi să aştepţi împreună cu însoţitorii beduini?

Fără să comenteze, fata îi lăsă. Era serioasă şi abătută la faţă. Mai degaja şi un aer disperat care nu-i scăpă cel puţin unui membru al grupului. Se întrebă ce poate însemna asta.

Am început percheziţia. A fost totală, până la piele şi nu a condus la nici un rezultat. Un singur lucru era sigur. Nimeni nu avea asupra sa cercelul. De-acum un mic colectiv se hotărî să coboare, ascultând fără entuziasm, descrierile şi informaţiile furnizate de ghid.

Domnul Parker Pyne tocmai terminase să se îmbrace pentru prânz când o siluetă apăru în uşa cortului său.

— Domnule Pyne, pot să intru?

— Desigur, dragă domnişoară, desigur.

Carol intră şi se aşează pe pat. Faţa ei avea aceeaşi expresie posomorâtă pe care o observase mai devreme.

— Pretindeţi că îndreptaţi lucrurile pentru cei care sunt nefericiţi, da? Întrebă ea.

— Sunt în vacanţă, domnişoară Blundell. Nu preiau nici un caz.

— Bine, v-a trebuit să-l luaţi pe acesta, spuse fata calm. Uitaţi ce este, domnulé Pyne, sunt îngrozitor de nenorocită.

— Ce vă necăjeşte? Întrebă el. Problema cercelului?

— Exact. Aşa cum aţi spus. Jim Hurst nu l-a luat, domnule Pyne. Ştiu că nu.

— Nu prea vă înţeleg, domnişoară Blundell. De ce ar presupune cineva că l-a luat el?

— Din cauza trecutului său. Jim Hurst a fost odată hoţ, domnule Pyne. A fost prins în casa noastră. Mie… Mie mi-a părut rău de el. Arăta atât de tânăr şi de disperat…

„Şi aşa de frumos”, se gândi domnul Parker Pyne.

— L-am rugat pe tăticu să-i dea o şansă ca să se îndrepte. Pop face orice pentru mine. Ei bine, i-a acordat lui Jim această şansă şi el s-a îndreptat. Tata a ajuns să se bazeze pe el şi să-i încredinţeze toate secretele afacerilor sale. Şi, în cele din urmă, el ar fi ajuns unde trebuie, adică ar fi fost dacă nu s-ar fi întâmplat incidentul.

— De ce spuneţi „ar fi ajuns…”?

— Vreau să zic că eu vreau să mă căsătoresc, cu Jim şi el vrea să se însoare cu mine.

— Şi sir Donald?

— Sir Donald este ideea tatălui meu. Nu a mea. Credeţi că aş vrea să mă mărit cu individul ăla îndesat de sir Donald?

Fără să-şi exprime vreo părere în legătură cu descrierea tânărului englez, domnul Parker Pyne întrebă:

— Şi sir Donald ce crede?

— Aş zice că se gândeşte că sunt bună pentru hectarele sale sărăcăcioase, zise Carol cu dispreţ.

Domnul Parker Pyne studie situaţia.

— Aş vrea să vă întreb două lucruri. Seara trecută s-a făcut remarca „o dată hoţi, totdeauna hoţ”. Fata dădu din cap. Acum îmi dau seama de motivul pentru care remarca aceea a părut să vă pună în încurcătură.

— Da, era stânjenitor pentru Jim…ca şi pentru mine şi Pop. Mia fost atât de teamă ca faţa lui Jim să nu trădeze ceva încât am spus primele vorbe care mi-au venit pe limbă.

Domnul Parker Pyne încuviinţă gânditor. Apoi o întrebă:

— Dar de ce a insistat tocmai tatăl dumitale să fie percheziţionat astăzi?

— N-aţi înţeles? Eu, da. Pop a presupus că eu m-aş putea gândi că întreaga afacere e un complot împotriva lui Jim. Înţelegeţi, ţine morţiş ca eu să mă mărit cu englezul. Ei bine, a avut să-mi dovedească, de fapt, că nu vrea să-l bage la apă pe Jim.

— Draga mea, spuse domnul Parker Pyne, asta lămureşte foarte multe lucruri. În sens general, vreau să zic. Dar nu prea ne e de folos în ancheta noastră particulară.

N-aveţi de gând să ne da-ţi o mână de ajutor.

— Nu, nu e vorba de asta. Tăcu o clipă, apoi vorbi; Ce doriţi mai exact să fac eu, domnişoară Carol?

— Dovediţi că Jim nu a luat perla.

— Şi dacă… Scuzaţi-mă… A luat-o?

— Dacă credeţi asta, vă înşelaţi, vă înşelaţi amarnic.

— Da, dar aţi anchetat cu grijă cazul? Nu credeţi că perla s-ar fi dovedit o tentaţie neaşteptată pentru domnul Hurst? Vânzarea ei i-ar fi adus o mare sumă de bani – un fond care să facă speculaţii, să zicem? Care să-l facă independent ca să se poată însura cu dumneata, chiar şi fără consimţământul tatălui.

— Jim nu a făcut-o, spuse fata simplu.

De data aceasta, domnul Parker Pyne îi acceptă cu convingere părerea ei.

— Bine, am să fac tot ce am să pot.

Ea îl salută scurt şi ieşi din cort. A fost rândul domnului Parker Pyne să se aşeze pe pat. Se adânci în gânduri.

Deodată chicoti.

„Încep să mă ramolesc”, spuse el tare. La prânz a fost foarte vesel.

După-amiaza trecu liniştită. Majoritatea oamenilor dormeau. Când domnul Parker intră în cortul cel mare la patru şi un sfert numai doctorul Carver era acolo. Examina nişte fragmente de ceramică.

— Ah! Spuse domnul Parker Pyne, trăgând un scaun spre masă. Tocmai omul pe care îl căutam. Puteţi să-mi daţi bucata aia de plastelină pe care o aveţi la dumneavoastră?

Doctorul se căuta prin buzunare şi scoase o bucăţică de plastelină, pe care i-o oferi domnului Parker Pyne.

— Nu, spuse acesta, dând-o la o parte, nu pe asta o vreau. Ci bucata aceea de aseară. Ca să fiu sincer, nu mă interesează plastilina, ci conţinutul acesteia.

Urmă o pauză şi apoi doctorul Carver spuse liniştit:

— Nu cred că vă înţeleg.

— Ba cred că da, îl contrazise domnul Parker Pyne. Vreau cercelul cu perlă al domnişoarei Blundell.

Se lăsă o tăcere mormântală de un minut. Apoi Carver îşi strecură mâna în buzunar şi scoase o bucată informă de plastelină.

— Foarte inteligent din partea dumneavoastră, zise el cu faţa lipsită de orice fel de expresie.

— Aş vrea să-mi povestiţi cum s-a întâmplat, îl îndemnă domnul Parker Pyne. Degetele sale căutau cu înfrigurare. Cu o exclamaţie, extrase un cercel cu perlă puţin pătat. Ştiţi, doar din curiozitate, se scuză el. Aş vrea totuşi să aflu cum s-a întâmpla.

— Am să vă destăinui, îi promise Carver, dacă şi dumneavoastră îmi veţi spune cum s-a întâmplat să vă opriţi la mine. Nu aţi văzut nimic, nu-i aşa?

Domnul Parker Pyne clătină din cap negativ.

— Doar am dedus.

— A fost o pură întâmplare, pentru început, zise Carver. M-am aflat în spatele dumitale toată dimineaţa şi l-am zărit

în faţa mea trebuie să fi căzut de la urechea fetei cu puţin înainte. Ea nu observase. De altfel, nimeni. L-am ridicat şi l-am pus în buzunar, vrând să i-l restitui de îndată ce mă apropiam de ea. Dar am uitat.

Şi apoi, pe la jumătatea urcuşului, am început să mă gândesc. Bijuteria nu însemna nimic pentru proasta aia de fată – tatăl ei i-ar fi cumpărat o altă pereche fără să se uite la preţ. Dar ea, însemna o mulţime pentru mine. Din vânzarea acelei perle echipam o expediţie. Faţa lui impasibilă se schimbă brusc şi se învioră. Ştiţi ce dificultăţi există în zilele noastre ca să strângem subscripţii pentru săpături arheologice? Nu, nu ştiţi. Vânzarea acelei perle ar uşura totul. Există un şantier unde vreau să sap, sus în Balucistan. Un întreg capitol de istorie aşteptă acolo să fie descoperit…

Mi-am adus aminte de ce aţi spus aseară, despre martorul care se sugestionează singur. M-am gândit că fata era de acest tip. Când am ajuns sus, i-am spus că cercelul era gata să se desprindă. Mam prefăcut că i-l înşurubez, în realitate, am apăsat cu vârful unui creionaş în lobul urechii. Câteva minute mai târziu am lăsat să cadă o pietricică. Ea putea să jure că cercelul fusese în ureche şi că tocmai îi căzuse. Între timp, am băgat perla în bucata de plastelină din buzunarul meu. Asta-i povestea mea. Nu foarte edificatoare. Acum e rândul dumneavoastră.

— De fapt nu am o veste, spuse domnul Parker Pyne. Eraţi singurul om care culegeaţi lucruri de pe jos, asta m-a făcut să mă gândesc la dumneavoastră. Şi găsirea pietricelei aceleia pe platoul neted a fost semnificativă. Sugera trucul pe care l-aţi jucat. Şi apoi…

— Continuaţi, îl îndemnă Carver.

— Ei bine, vedeţi, aţi vorbit despre cinste puţin cam vehement aseară. Protestând peste măsură – ei bine, ştiţi cum spune Shakespeare. Părea cumva, ca şi cum aţi fi încercat să vă convingeţi pe dumneavoastră înşivă. Şi apoi, aţi fost puţin cam dispreţuitor în problema banilor.

Faţa omului dinaintea lui arăta hărţuită şi obosită.

— Asta e, zise el. Totul s-a terminat cu mine acum. Îmi închipui c-o să-i înapoiaţi fetei zdrăngăneaua ei? Ciudat lucru, instinctul ăsta barbar de a se împodobi. Îl găsiţi încă din timpurile paleolitice. Unul din primele instincte ale sexului feminin.

— Cred că o judecaţi greşit pe domnişoara Carol, spuse domnul Parker Pyne. Are minte şi ceea ce e mai mult, o inimă. Cred că v-a păstrat pentru ea acest secret.

— Totuşi tatăl nu-l va păstra, spuse arheologul.

— Ba cred că da. Ştiţi „Pop” are propiile sale motive să-şi ţină gura. Cercelul ăla nu face 40.000 de dolari. Toată valoarea lui e de cinci dolari.

— Ce vreţi să spuneţi…?

— Da. Fata nu ştie. Ea crede că sunt veritabile. Aseară, am avut nişte bănuieli. Mi le-a trezit domnul Blundell care vorbea puţin cam prea mult despre toţi banii pe care-i avea. Când lucrurile merg prost şi te găseşti la strâmtoare, ei bine, cel mai bine de făcut este să te împăunezi şi să bravezi. Domnul Blundell a tras o cacialma.

Deodată, doctorul Carver zâmbi. Părea zâmbetul unui băieţel care se joacă, dar care arăta ciudat pe faţa unui om în vârstă.

— Atunci suntem cu toţii nişte amărâţi de săraci, nu! Zise el.

— Exact, confirmă domnul Pyne citând: „Un spirit de camaraderie ne face minunat de buni!”

X. Casa Filomelei[18]

— La revedere, dragă!

— La revedere, iubito!

Alix Martin stătea rezemată de portiţa în stil rustic privind silueta soţului ei care se îndrepta pe drumul ce ducea spre sat.

Îndată o coti şi-l pierdu din vedere, dar Alix rămăsese pe loc, cu gândurile aiurea, răsucind o buclă din părul ei

negru, bogat ce-i căzuse pe faţă, cu Ochii visători, cătând undeva, departe.

Alix Martin nu era frumoasă, nici măcar nu se putea spune drăguţă. Dar faţa, cea a unei femei care nu mai era la prima tinereţe, iradia o lumină şi o blândeţe, după care foştii colegi de birou cu greu ar mai fi recunoscut-o. Domnişoara Alix King fusese o tânără funcţionară corectă, eficientă, puţin repezită, capabilă şi realistă.

Alix absolvise şcoala după multe strădanii. Timp de cincisprezece ani, de la vârsta de optsprezece ani până împlinise treizeci şi trei de ani, se întreţinuse singură (din care, şapte ani, şi o mamă invalidă) din munca ei de stenodactilografă. Lupta pentru existenţă îi înăsprise liniile delicate ale feţei de adolescentă.

Sigur că fusese şi o poveste de iubire, sau cam aşa ceva, cu Dick Windyford, un coleg. Ca orice femeie sentimentală, Alix ştiuse întotdeauna, fără a lăsa impresia că ştie, că el o iubea. În societate se ştia că sunt prieteni, nimic mai mult. Din micul său salariu, Dick abia reuşea să plătească taxele de şcolarizare ale unui frate. Pentru moment, nu se putea gândi la căsătorie.

Şi apoi, deodată, eliberarea de muncă zilnică îi veni fetei în modul cel mai neaşteptat. O verişoară îndepărtată a murit, lăsându-i toţi banii lui Alex – câteva mii de lire, suficient ca să-i asigure un venit de vreo două sute de lire pe an. Pentru Alix asta a însemnat libertate, viaţă, independenţă. Acum ea şi Dick puteau să se căsătorească.

Dar Dick a reacţionat cum ea nu se aşteptase. Niciodată nu-i vorbise direct despre dragostea sa; acum mai mult decât oricând, părea şi mai puţin înclinat s-o facă. O evita, devenise taciturn şi morocănos. Alix îşi dădu imediat seama de situaţie. Ea era o femeie cu bani. Delicateţea şi mândria îl împiedicau pe Dick s-o ceară de soţie.

Îi plăcea de Dick la fel de mult ca şi înainte şi se gândea serios dacă n-ar fi fost cazul să facă ea primul pas, când, pentru a doua oară, i se întâmplă ceva cu totul neaşteptat.

Îl întâlni pe Gerald Martin în casa unui prieten. Acesta se îndrăgosti nebuneşte de ea şi într-o săptămână s-au logodit. Alix, care se considerase întotdeauna „omul care nu se îndrăgosteşte la prima vedere”, era în al nouălea cer.

Lipsită cu totul de tact, a găsit modalitatea de a-şi supăra fostul iubit. Dick Windyford venise la ea, spumegând de furie şi de indignare.

— Omul ţi-e complet străin! Nu ştii nimic despre el!

— Ştiu că îl iubesc.

— Cum poţi să ştii… Într-o săptămână?

— Nu le trebuie la toţi unsprezece ani să descopere că sunt îndrăgostiţi de-o fată, strigă Alix supărată.

El se albi la faţă.

— M-am îndrăgostit de tine de când te-am întâlnit. Am crezut că şi tu la fel.

Alix era sinceră.

— Şi eu am crezut aşa, recunoscu ea. Dar asta s-a întâmplat pentru că nu ştiam ce înseamnă dragostea.

Atunci Dick izbucni din nou. Rugăminţi, implorări chiar ameninţări – ameninţări împotriva bărbatului care îl dăduse la o parte. Alix a fost uimită să vadă ce vulcan se ascundea sub aparenţa rezervată a unui om pe care credea că-l cunoaşte foarte bine.

În dimineaţa aceasta însorită, aşa cum stătea rezemată de poarta casei, gândurile ei reînviau scena din trecut. Era căsătorită de o lună şi se simţea în culmea fericirii. Totuşi, în scurta absenţă a soţului care reprezenta totul pentru ea, o undă de nelinişte îi perturba perfecta ei fericire. Şi cauza acestei anxietăţi era Dick Windyford.

De când se căsătorise, de trei ori avusese acelaşi vis. Locul era diferit, dar principalele elemente rămâneau neschimbate. Ea îşi vedea soţul zăcând mort, pe Dick Windyfort stând în picioare lângă el şi ea ştia cât se poate de clar că el îi aplicase lovitura mortală.

Deşi era oribil, altceva se dovedea a fi şi mai oribil, adică, în momentul trezirii, deoarece în vis faptul părea cât se

poate de natural şi de inevitabil. Ea, Alix Martin, se bucura că-i murise soţul; ea îşi întindea mâinile recunoscătoare ucigaşului, câteodată îi mulţumea. Visul se termina întotdeauna la fel: Dick Windyford o strângea în braţe.

Nu i-a povestit nimic soţului despre acest vis, dar, în sinea ei, era mai tulburată decât vroia să recunoască. Era un avertisment, unul împotriva lui Dick Windyford?

Alix a fost întreruptă din gândurile ei de sunetul strident al telefonului din casă. Intră şi ridică receptorul. Deodată, o cuprinse ameţeala şi se ţinu cu mâna de perete.

— Cine e la telefon?

— Ce, Alix, ce-i cu vocea asta a ta? Nu te-am recunoscut. Sunt eu, Dick.

— O! Exclamă Alix. Unde… Unde eşti?

— La „Traveller's Arms” – aşa-i zice, nu-i aşa? Sau nu ştii încă de existenţa cârciumii din satul tău? Sunt în concediu, pescuiesc puţin pe aici. Ai ceva împotrivă să trec pe la voi în seara asta, după cină?

— Nu, spuse Alix aspru. Nu trebuie să vii.

Urmă o pauză şi-apoi vocea lui Dick se auzi din nou, uşor schimbată.

— Te rog să mă ierţi, spuse el protocolar. Sigur, n-o să vă tulbur…

Alix îl întrerupse brusc. El ar putea găsi purtarea ei prea neobişnuită. Şi chiar era neobişnuită. Pe semne că era cu nervii la pământ.

— Am vrut numai să-ţi spun că… Suntem ocupaţi diseară, îi explică ea, încercând să vorbească pe un ton cât se poate de natural. Nu vrei… Nu vrei să vii la cină mâine seară?

Dar, evident, Dick observase iipsa de amabilitate din vocea ei.

— Mulţumesc foarte mult, răspunse pe acelaşi ton protocolar, dar s-ar putea să plece în orice clipă. Depinde dacă un prieten vine sau nu. La revedere, Alix. Făcu o pauză şi apoi adăugă grăbit, pe un alt ton: îţi doresc mult noroc, draga mea!

Alix puse la loc receptorul cu un sentiment de uşurare.

Nu trebuie să vină aici. Ce proastă sunt! Să ajung într-o stare ca asta. Şi totuşi mă bucur că nu vine.

Apucă o pălărie de ţară de pe masă şi ieşi din nou în grădină, oprindu-se să se uite la numele gravat pe portic: „Casa Filomelei”

— Nu-i un nume plin de fantezie? Îi mărturisi lui Gerald înainte de a se căsători. El râse.

— Micuţa mea londoneză! Remarcă plin de afecţiune. Nu cred că ai auzit vreodată cântând o privighetoare. Mă bucur că nu! Privighetorile ar fi trebuit să cânte numai pentru îndrăgostiţi. Le vom asculta odată împreună într-o seară, în faţa casei noastre.

Şi, amintindu-şi cum le auziseră într-adevăr, Alix, acum în pragul casei sale, se înroşi de fericire.

Gerald găsise „Casa Filomelei”. Venise la Alix, strălucind de entuziasm. Descoperise locul potrivit pentru ei, unic, o comoară, şansa unei vieţi. Şi Alix, când a văzut-o a fost cucerită de ea. E adevărat că era cam izolată – două mile până la satul cel mai apropiat – dar căsuţa era aşa de frumoasă, cu înfăţişarea sa de epocă, totuşi cu întreg confortul modern asigurat de băi, apă caldă, lumină electrică şi telefon, încât o vrăji pe dată. Şi atunci se ivi o încurcătură. Propietarul, un om bogat care o construise după propia fantezie, refuza s-o închirieze. Vroia s-o vândă.

Gerald Martin deşi avea un venit bun, nu putea să se atingă de capitalul său. Doar să extragă vreo mie de lire. Propietarul cerea trei. Dar Alix, care se ataşase de casă, îi sări în ajutor. Capitalul ei era accesibil, constând din acţiuni la purtător. A contribuit cu jumătate din el la cumpărarea propietăţii. Aşa încât „Casa Filomelei” intră în posesia lor şi Alix nu regretă nici o clipă alegerea. Adevărat că servitorilor nu le plăcea pustietatea rurală – atunci nu aveau niciunul – dar Alix, care dusese dorul unei vieţi domestice, se bucura nespus să pregătească mici platouri gustoase şi să facă ordine în casă.

Grădina, care etala o mare varietate de flori, se afla sub îngrijirea unui bătrân din sat, angajat să vină de două ori pe săptămână.

Cum dădu colţul casei, Alix fu surprinsă să-l găsească pe grădinarul cu pricina ocupat cu straturile de flori. Surprinsă, deoarece zilele de lucru ale acestuia era lunea şi vinerea şi azi era miercuri.

— George, ce faci aici? Îl întrebă apropiindu-se.

Bătrânul se îndreptă din şale chicotind şi o salută, ducându-şi mâna la o pălărie veche.

— M-am gândit c-o să fiţi uimită doamnă. Dar, să vedeţi! Va fi o petrecere, vineri, la nobilul nostru şi-mi zisei că nici domnul Martin, nici prea buna sa doamnă nu se vor supăra dacă o să vin o dată miercurea în loc de vineri.

— E-n regulă, îl asigură Alix. Sper să te distrezi la petrecere!

— Cum să nu, răspunse George sincer. E grozav să poţi mânca până te umfli şi să ştii tot timpul că nu tu trebuie să plăteşti. Nobilul nostru oferă un ceai pe cinste pentru oamenii săi. Şi-apoi m-am mai gândit, doamnă, că a-ş putea să vă văd înainte de plecare, pentru a afla cum doriţi să fie bordurile. Cred că nu ştiţi când o să vă întoarceţi, nu-i aşa?

— Dar nu mă duc nicăieri!

George o privi uimit.

— Nu plecaţi la Lan'ăn19 mâine?

— Nu! Ce-ţi veni?

George îşi dădu capul pe spate.

— M-am întâlnit cu domnul ieri în sat. Mi-a spus că plecaţi amândoi, mâine, la Lan'ăn şi nu era sigur când vă veţi întoarce.

— Prostii! Râse Alix. Trebuie să fi înţeles greşit.

Totuşi, se întrebă ce anume spuse Gerald de-l făcuse pe bătrân să creadă aşa ceva. Ce curios, să meargă la Londra! Nu dorea deloc să se întoarcă la Londra.

— Nu pot să sufăr Londra! Declară deodată pe un ton aspru.

— Zău! Făcu George netulburat. Trebuie să fi înţeles oarecum greşit şi totuşi a spus-o destul de clar, aşa mi s-a părut. Mă bucur că staţi aici. N-are rost să căutaţi distracţii încolo şi încoace şi mie nu-mi pasă de Lan'ăn. Nu mi-a trebuit niciodată să mă duc până acolo. Prea multe maşini – asta-i rău astăzi. Cum îşi iau un automobil, pe cinstea mea dacă oamenii mai stau liniştiţi într-un loc. Domnului Ames, de pildă, nu i-a mai venit să rămână în casa asta – ce tip de om drăguţ şi la locul lui a fost până şi-a cumpărat o chestie de-aia! Într-o lună a şi pus casa de vânzare. Şi cheltuise o groază pe ea, cu robinete în toate dormitoarele, lumină electrică şi celelalte. „N-o să vă mai vedeţi banii înapoi”, i-am spus. Dar el mi-a răspuns: „Am să iau toţi penny până la două mii de lire pe casă”. Şi, uite că i-a luat!

— A luat trei mii, zâmbi Alix.

— Două mii, repetă George. S-a vorbit atunci de suma pe care o cerea.

— De fapt, au fost trei mii, spuse Alix.

— Doamnele nu se pricep niciodată la socoteli, remarcă George, fără convingere. Să nu-mi spuneţi că domnul Ames a avut obrazul să vă ceară trei mii de lire, aşa pe şleau!

— Nu mi-a cerut mie, ci soţului.

George se aplecă din nou pe stratul de flori.

— Preţul a fost de două mii, repetă el cu încăpăţânare.

Alix nu a mai vrut să-l contrazică. Îndreptându-se spre un alt strat, începu să culeagă un braţ de flori.

Cum se întorcea cu povara sa parfumată spre casă, observă un mic obiect de culoare verde închis printre frunzele unor răsaduri. Se aplecă şi-l ridică, recunoscând agenda soţului.

O deschise, parcurgând însemnările cu un oarecare amuzament. Chiar de la începutul căsătoriei lor, îşi dăduse seama că Gerald, cel impulsiv şi sentimental, poseda neaşteptate calităţi de ordine şi metodă. Se supăra dacă nu serveau masa la timp şi-şi aranja ziua următoare cu acurateţea unui mers al trenurilor.

Uitându-se prin agendă, se amuză găsind însemnarea de la data de 14 mai: „Căsătorie cu Alix, St. Peter's, 2.30”.

„Nătărăul”, îşi spuse Alix în sinea sa, întorcând paginile. Deodată se opri.

„Miercuri, 18 iunie” – dar asta-i chiar astăzi!

În dreptul acelei zile, Gerald scrisese îngrijit: „9 p.m.”. Nimic altceva. Ce-şi propusese Gerald să facă la 9 p.m.? Se minună Alix. Zâmbi din nou când îşi dădu seama că dacă asta era vreo poveste ca cele despre care citise atât de des, agenda-i furnizase, fără îndoială, o descoperire senzaţională. Trebuie să existe desigur în ea şi numele unei alte femei. Răsfoi paginile pe îndelete înapoi. Erau date, întâlniri, referiri critice despre afaceri, dar un singur nume de femeie – al ei.

Totuşi, după ce băgă agenda în buzunar şi se îndreptă cu florile spre casă, îşi dădu seama că nu se simte în largul ei. Cuvintele rostite de Dick Windyford îi reveniră în minte ca şi cum se afla lângă ea, repetându-le. „Omul ţi-e complet străin! Nu ştii nimic despre el”.

Era adevărat. Ce ştia ea în fond despre el? Gerald avea patruzeci de ani. Trebuie să fi existat femei în viaţa lui în aceşti patruzeci de ani.

Alix încercă să se trezească din reverie. Nu trebuie să se lase pradă acestor gânduri. Deocamdată avea o problemă mai presantă de rezolvat. Să-i spună sau să nu-i spună soţului că Dick Windyford îi telefonase?

Trebuia avută în vedere posibilitatea ca Gerald să-l fi întâlnit deja în sat. Dar în acest caz, cu siguranţă că el îi va povestii imediat când se va întoarce şi atunci îi va lua o greutate de pe inimă. Dar, dacă nu… Atunci? Alix îşi dădea seama că nu dorea deloc să-i spună ceva despre asta.

Dacă i-ar spune, de bună seamă că el îi va propune să-l invite pe Dick Windyford la „Casa Filomelei”. Atunci va trebui să-i explice că Dick se autoinvitase şi că ea găsise un pretext ca să-l împiedice să vină. Şi dacă el o va întreba de ce făcuse aşa, ce avea ea să spună? Să-i povestească visul?

Atunci ar fi râs sau mai rău, şi-ar fi dat seama că-i acorda importanţă, spre deosebire de el.

În cele din urmă, destul de ruşinată, Alix hotărî să nu spună nimic. Era primul secret pe care-l ascundea faţă de soţ şi faptul ăsta o făcea să aibă mustrări de conştiinţă.

Când îl auzi pe Gerald întorcându-se din sat, cu puţin înainte de prânz, se repezi în bucătărie şi se prefăcu că-i ocupată cu gătitul pentru aşi ascunde nehotărârea.

Imediat, înţelese că Gerald nici nu-l zărise pe Dick Windyford. Alix simţi deodată o uşuraredar, în acelaşi timp, era încurcată. I se părea că se afundase acum în minciună.

Abia după cina lor simplă, când stăteau în şufrageria cu scaune de stejar şi cu ferestre larg deschise pentru a lăsa să intre aerul plăcut al nopţii, parfumat de florile albe şi violete de afară, Albe şi-a amintit de agendă.

— Uite ceva cu care uzi florile, şi i-o aruncă în poală.

— Mi-a căzut pe răsaduri, nu-i aşa?

— Da; acum îţi cunosc toate secretele.

— Nu face nimic, spuse Gerald dând din cap.

— Ce-i cu rendez-vous-ul de la ora nouă în seara asta?

— O! Asta… Păru puţin deconcertat, apoi zâmbi ca şi cum ceva anume îl amuza grozav. E un rendez-vous cu o fată deosebit de drăguţă, Alix. Are păr castaniu, ochii albaştrii şi seamănă foarte mult cu tine.

— Nu înţeleg, răspunse Alix, prefăcându-se că-i severă. Ocoleşti subiectul.

— Nu. De fapt, asta îmi reaminteşte că voi developa nişte negative în seara asta că vreau să mă ajuţi.

Gerald Martin era un fotograf pasionat. Avea un aparat cam demodat, dar cu o lentilă excelentă; îşi developa propriile sale fotografii într-un mic beci pe care-l transformase într-o cameră obscură.

— Şi asta trebuie făcut exact la ora nouă, spuse Alix ca să-l sâcâie.

Gerald o privi puţin vexat.

— Draga mea, zise el, cu o nuanţă de seriozitate, toate trebuie planificate după un program bine definit. Numai aşa îţi duci lucrul la bun sfârşit cum se cuvine.

Alix rămase câteva minute tăcută, privindu-şi bărbatul care fuma în scaun cu capul dat pe spate şi trăsăturile clar conturate ale feţei sale proaspăt bărbierite, profilându-se pe decorul întunecat. Şi, deodată, dintr-un impuls necunoscut o cuprinse un val de panică încât strigă înainte de a se putea stăpâni: Gerald aş vrea să ştiu mai multe despre tine!

Bărbatul îşi întoarse faţa uimită spre ea.

— Dar, dragă Alix, ştii totul despre mine. Ţi-am povestit despre copilăria mea în Northumberland, despre viaţa mea în Africa de Sud şi ultimii zece ani în Canada care mi-au purtat noroc.

— Numai afaceri! Remarcă Alix cu dispreţ.

Gerald izbucni în râs.

— Ştiu ce vrei să spui, poveşti de dragoste. Voi femeile sunteţi toate la fel. Nimic nu vă interesează în afară de viaţa personală.

Alix simţi că i se usucă gura, aşa că murmură într-o doară:

— Bine, dar trebuie să fi fost… Iubiri. Adică… Dac-aş şti…

Se lăsă linişte din nou pentru câteva clipe. Gerald Martin se încruntase şi avea o expresie nehotărâtă. Când începu să vorbească, tonul lui era grav, fără nici o atmosferă de glumă ca mai înainte.

— Crezi că e înţelept, Alix… Această… Întrebare despre camera lui Barbă Albastră20?

În viaţa mea au existat femei; da, nu neg! Nu mai crede dacă aş nega. Dar îţi jur, pe onoarea mea, că niciuna nu a însemnat nimic pentru mine.

Era o undă de sinceritate în vocea sa care i-a liniştit soţia.

— Mulţumită, Alix? Întrebă, zâmbind. Apoi o privi cu o umbră de curiozitate.

— Ce te-a determinat să te gândeşti la treburile astea neplăcute tocmai în seara asta?

Alix se ridică şi începu să se plimbe neliniştită.

— Zău, nu ştiu. Am fost nervoasă toată ziua.

— Ce ciudat, remarcă Gerald abia şoptit. E foarte ciudat.

— De ce e ciudat?

— O, draga mea, nu te repezi aşa la mine. Am spus asta pentru că, de obicei, eşti aşa de dulce şi senină.

Alix zâmbi forţat.

— Toţi s-au înţeles să mă supere astăzi. Chiar şi bătrânul George are o idee fixă că vom pleca la Londra. Susţine că tu i-ai spus-o.

— Unde l-ai văzut? Întrebă Gerald aspru.

— A venit să lucreze astăzi în loc de vineri.

— Idiot bătrân! Se înfurie Gerald.

Alix rămase cu gura căscată. Faţa soţului era roşie de enervare. Nu-l văzuse niciodată aşa de mânios. Observând cât era de uimită, Gerald făcu un efort să-şi recapete stăpânirea de sine.

— De fapt, e un idiot bătrân! Îl categorisi el.

— Ce i-ai spus de l-a determinat să creadă asta?

— Eu? Nu i-am zis nimic. Sau… A, da, îmi amintesc; am făcut o glumă proastă „că zbor la Londra, dimineaţă” şi cred că el a luat-o în serios. Ori n-a auzit bine. L-ai contrazis, nu-i aşa?

Aştepta nerăbdător răspunsul ei.

— Desigur, dar e tipul de bătrân căruia dacă-i intră o idee în cap nu mai îţi este uşor să i-o scoţi.

Apoi i-a relatat despre încăpăţânarea lui George în legătură cu suma de bani cerută pe casă.

Gerald tăcu câtva timp şi apoi îi explică încet.

— Ames era dispus să ia două mii bani cash şi restul de o mie să reprezinte ipoteca pe casă. Îmi închipui că de aici provine confuzia.

— Foarte probabil, fu de acord Alix.

Apoi se uită la pendulă şi-i arătă, răutăcioasă cu degetul.

— E timpul să cobori, Gerald. Ai întârziat cinci minute!

Un zâmbet cu totul neobişnuit apăru pe faţa lui Gerald Martin.

M-am răzgândit, spuse calm; nu mai fac fotografii în seara asta.

Mintea unei femei e un lucru curios. Când se culcă în noaptea aceea de miercuri, Alix se simţea mulţumită şi liniştită. Fericirea ei asediată cu puţin timp în urmă îi revenise triumfătoare ca mai înainte.

Dar, până în seara zilei următoare, îşi dădu seama că nişte forţe subtile se întreceau să i-o submineze. Dick Windyford nu mai telefonase, şi cu toate acestea, i se părea că influenţa lui îşi făcea simţită prezenţa. Cuvintele sale îi reveneau mereu în minte: „Omul ţi-e complet străin! Nu ştii nimic despre el!”. Împreună cu ele îi reapărea faţa soţului, fotografiată clar de creierul ei, când îi atrăsese atenţia: „Crezi că e înţeleaptă, Alix… Această întrebare despre camera lui Barbă Albastră?” De ce vorbise astfel?

Era un avertisment, o nuanţă de ameninţare. Ca şi cum ar fi spus de fapt: „Te invit să nu te amesteci în viaţa mea, Alix. Ai putea avea un şoc urât dacă o faci!”.

Până vineri dimineaţă, Alix ajunsese la convingerea. Că existase o femeie în viaţa lui Gerald – o cameră a lui Barbă Albastră pe care încercase cu asiduitate s-o ascundă de ea. Gelozia în stare latentă era acum gata de atac.

Cu o femeie trebuia să se întâlnească în seara aceea, la ora nouă? Povestea cu developatul fotografiilor era o minciună inventată sub presiunea momentului?

Cu trei zile în urmă, ar fi jurat că-şi cunoaşte bărbatul ca în palmă. Acum i se părea un străin despre care nu ştia nimic. Îşi reaminti furia lui inexplicabilă faţă de bătrânul George, atât de constantă cu obişnuita lui bună-dispoziţie. Un fleac, poate, dar care îi dovedea că nu prea îl cunoştea pe omul gu care se căsătorise.

Vineri, am nevoie de mai multe mărunţişuri din sat. După-amiază, Alix îl anunţă că se va duce după ele, în timp ce Gerald va rămâne în grădină; dar, oarecum spre surpriza

sa, el se opuse vehement acestui plan şi insistă să se ducă personal în timp ce ea să rămână acasă. Alix a fost obligată să cedeze, dar insistenţa soţului o uimi şi o alarmă. De ce era atât de îndârjit s-o împiedice să meargă în sat?

Deodată i se profilă o explicaţie care-i lumina întreaga situaţie. Nu era oare posibil ca, fără să-i spună absolut nimic, Gerald să fi dat peste Dick Windyford? Gelozia ei, cu totul adormită la începutul căsniciei, se conturase după aceea. Nu se putea întâmpla acelaşi lucru şi cu Gerald? Poate că doreşte s-o împiedice să-l revadă pe Dick Windyford. Această explicaţie era fondată aşa de bine pe fapte şi atât de reconfortantă pentru mintea sa agitată, că o acceptă cu dragă inimă.

Totuşi, după ceai, se simţi neliniştită şi îngrijorată. Se împotrivea unei tentaţii care o cuprinsese încă de la plecarea lui Gerald. În cele din urmă, găsind scuza că trebuia neapărat să facă ordine în încăpere, urcă în camera de îmbrăcat a soţului ei. Luă şi o cârpă de praf ca să pretindă că se ocupă de curăţenie.

„Numai de-aş fi sigură”, îşi repetă. „Numai dacă aş putea fi sigură!”.

În van îşi spunea ea că orice lucru compromiţător fusese distrus cu mulţi ani în urmă. Împotriva acestui raţionament aducea argumentul că bărbaţii păstrează uneori cea mai edificatoare dovadă dintr-un exces de sentimentalism.

În cele din urmă Alix se decise. Roşie la faţă de fapta ruşinoasă pe care avea s-o facă, începu să caute cu febrilitate prin pachetele de scrisori şi documente, umblă prin sertare, scotoci şi prin buzunarele hainelor soţului.

Numai două sertare nu a putut deschide: cel de jos de la scrin şi cel mai mic din dreapta de la birou. Dar, de-acum, lui Alix nu-i mai era ruşine deloc. Era convinsă că într-unui dintre aceste sertare avea să găsească mărturii despre femeia imaginară din trecut care o obseda.

Îşi reaminti că Gerald îşi lăsase cheile la întâmplare pe bufetul de jos. Le luă şi le încercă una după alta. A treia

cheie se potrivi la sertarui de la birou. Alix îl trase plină de nerăbdare. Descoperi un carnet de cecuri şi un pormoneu burduşit cu bancnote, precum şi scrisori legate într-un pachet cu o bucată de bandă de magnetofon.

Respirând sacadat, Alix desfăcu banda. Se înroşi până în vârful urechilor, le aşezară înapoi în sertar şi-l închise cu cheia. Căci scrisorile erau ale ei însăşi, trimise lui Gerald Martin înainte de căsătorie.

Se întoarse acum spre scrin, mai mult din pornirea de a duce totul la bun sfârşit decât din speranţa de a găsi ceea ce căuta.

Spre uimirea ei, niciuna din cheile lui Gerald nu se potrivea la sertarul cu pricina. Ca să nu se dea bătută, Alix se duse în celelalte camere şi adună toate cheile. Încântată, văzu cum cea de la debara mergea şi la scrin. Descuie sertarul şi-l trase spre ea. Dar acolo nu se afla decât un sul de tăieturi din ziar, murdare şi decolorate de vreme.

Alix răsuflă uşurată. Totuşi, aruncă o privire pe tăieturi, mânată de curiozitatea de a afla ce subiect îl interesase pe Gerald atât de mult încât îşi dăduse osteneala să păstreze sulul cel prăfuit. Aproape toate erau din ziare americane, datate cu vreo şapte ani în urmă şi referitoare la procesul unui vestit escroc şi bigam, Charles Lemaitre. Acesta fusese suspectat că-şi lichidase victimele sale feminine. Un schelet a fost dezgropat de sub duşumeaua unei case pe care o închiriase şi de majoritatea femeilor cu care „se căsătorise” nu se ştia absolut nimic.

El se apărase de învinuiri cu deosebită abilitate, asistat de unul dintre cei mai buni pledanţi din Statele Unite. Verdictul „scoţian” de „Not Proven” – nedovedit – s-ar fi putut potrivi cel mai bine cazului. În lipsa acestuia, a fost dcclarat nevinovat, a scăpa de pedeapsa capitală, dar l-au condamnat la ani lungi de închisoare din cauza celorlalte capete de acuzare împotriva sa.

Alix îşi aduse aminte de vâlva stârnită la acea vreme de acest caz, ca şi de senzaţia produsă de evadarea lui

Lemaitre, trei ani mai târziu. Nu mai fusese niciodată prins. Despre personalitatea omului şi puternica sa forţă de atracţie asupra femeilor se scrisese din belşug în presa britanică la timpul respectiv, ca şi în timpul procesului, protestele sale violente şi leşinurile bruşte cauzate de slăbiciunea inimii, deşi necunoscătorii le puneau pe seama talentului său dramatic.

Era şi o fotografie pe una dintre tăieturi şi Alix o studie cu un anume interes: un domn cu barbă lungă, cu un aer de intelectual.

Ce-i amintea de figura asta? Deodată, şocată, îşi dădu seama că era însuşi Gerald. Ochii şi fruntea erau aceleaşi. Pesemne, din această cauză păstrase tăieturile din ziar. Privirea i se opri peste paragraful de lângă fotografie. Se părea că anumite date fuseseră înscrise în agenda acuzatului şi se presupunea că atunci îşi ucisese victimele. Apoi, o femeie depusese mărturie şi îl identificase pe individ cu certitudine după aluniţa pe care o avea la încheietura stângă, chiar sub palmă.

Alix scăpă hârtiile din mână şi se clătină ameţită. La încheietura stângă, chiar sub palmă, soţul ei aveau o mică cicatrice.

Camera începu să se învârtă cu ea. În fond, era extrem de ciudat că ajunsese să creadă cu atâta uşurinţă şi cu absolută certitudine că Gerald Martin era Charles Lemaitre! O ştia şi o acceptă dintr-o străfulgerare. Fragmente disperate i se învârteau prin cap, ca bucăţi dintr-un joc de cartonaşe, care, selecţionate, constituiau o imagine.

Banii plătiţi pentru casă – banii ei – numai banii ei; acţiunile la purtător pe care i le încredinţase lui spre păstrare. Chiar şi visul ei i se părea că are o semnificaţie adevărată. Adânc în subconştient, se temuse de Gerald Martin şi dorea să scape de el. Şi la Dick Windyford se gândea, fără să vrea, după ajutor. Tot de aceea putuse să accepte adevărul cu atâta uşurinţă, fără îndoială sau

ezitare. Ea urma să fie o altă victimă a lui Lemaitre. Foarte curând, poate…

Un geamăt îi scăpă când îşi aminti de ceva. „Vineri, 9 p.m.” Pivniţa, cu dale aşa uşor de ridicat! Îşi mai înmormântase una dintre victime într-o pivniţă. Totul fusese aranjat pentru miercuri noaptea. Dar ca să notezi aşa ceva din vreme, de-o manieră atât de metodică – nebunie! Nu, era logic. Gerald îşi însemna cu grijă toate acţiunile; pentru el crima era o treabă ca oricare alta.

Dar ce o salvase? Oare ce anume o salvase? Renunţase el în ultima clipă? Nu. Brusc, sosi şi răspunsul – bătrânul George.

Acum înţelegea furia necontrolată a bărbatului ei. Fără îndoială, el pregătise terenul spunând tuturor celor pe care-i întâlnise că urmau să plece la Londra a doua zi. Atunci George venise la lucru pe neaşteptate îi menţionase despre Londra şi ea îl contrazisese. Prea riscant s-o omoare în noaptea aceea, de vreme ce bătrânul George ar fi relatat convorbirea. Ce salvare! Dacă n-ar fi menţionat fleacul ăla. Alix se cutremură.

În clipa următoare încremeni. Auzise scârţâitul porţii. I se întorsese soţul. Pentru o clipă Alix rămăsese înţepenită locului, apoi se îndreptă în vârful picioarelor spre fereastră, uitându-se afară la adăpostul unei draperii.

Da, era bărbatul ei. Zâmbitor, fredona un cântecel, în mână ţinea un obiect care îi îngheţă inima bietei fete. Era o săpăligă nou-nouţă.

Alix îşi dădu seama din instinct. Urma să se întâmple la noapte…

Dar mai exista o şansă. Gerald, continuându-şi cântecelul, se îndreptă spre spatele casei.

Fără să ezite nici un moment, se repezi în jos pe scări şi afară din casă. Dar tocmai când ieşea pe uşă, soţul apăru din partea cealaltă.

— Hei, unde alergi aşa grăbită?

Alix se strădui din răsputeri să pară calmă ca de obicei. Deocamdată şansa i se risipise, dar dacă avea grijă să nu-i suscite suspiciuni, poate ar mai fi găsit una mai târziu. Poate chiar acum…

— Mă duc să mă plimb la capătul potecii şi înapoi, răspunse pe un ton care suna slab şi nesigur, chiar şi pentru ea.

— Foarte bine, zise Gerald. Vin cu tine.

— Nu, te rog, Gerald. Sunt… Nervoasă, mă doare capul… Mai bine mă duc singură.

Se uită la ea cu atenţie. I se păru că o umbră de îndoială i se strecură în privire.

— Ce-i cu tine, Alix? Eşti palidă, tremuri.

— Nimic. Se sforţă să fie vioaie, zâmbi. Am o durere de cap, asta-i tot. Plimbarea îmi va face bine.

— Dar ăsta nu e un motiv să-mi spui că nu vrei să vin cu tine, remarcă Gerald, chicotind. Vin chiar dacă vrei sau nu.

Nu mai îndrăzni să i se opună. Dacă o suspecta că ştie…

Cu un efort, reuşi să-şi recapete ceva din purtarea ei obişnuită. Şi totuşi avea sentimentul neliniştitor că el o privea cu coada ochiului din când în când, ca şi cum nu era pe deplin mulţumit. Îşi dădu seama că nu-i înlăturase cu totul suspiciunile.

Când s-au întors acasă, a insistat ca ea să se întindă şi i-a adus apă de colonie să-i tamponeze tâmplele. Era, ca mai înainte, soţul iubitor. Alix se simţea neajutorată ca ţintuită într-o cursă.

N-o lăsa nici o clipă singură. A mers cu ea în bucătărie şi a ajutat-o să care mâncarea rece pe care o pregătise. Abia putu să înghită ceva la cină şi chiar se forţă să mănânce, să pară veselă şi naturală. Acum ştia că luptă pentru viaţa ei. Se afla singură cu bărbatul acesta la mile distanţă de orice ajutor, cu totul la mila lui. Singura ei şansă era să-i înşele bănuielile, astfel ca el s-o lase doar câteva clipe singură, atât cât i-ar fi trebuit să ajungă la telefonul din hol şi să ceară ajutor. Singura speranţă care-i mai rămăsese.

Pentru o clipă îi reveni speranţa când îşi reaminti cum renunţase anterior la planul lui. Ce-ar fi dacă i-ar spune că Dick Windyford venea la ei în vizită în seara aceea?

Cuvintele îi stăteau pe limbă. Dar renunţă la ele imediat. Omul ăsta nu putea fi duş cu vorba a doua oară. Se citea o hotărâre, un elan sub calmul său aparent, care-i făcea rău. În felul acela ar fi precipitat crima. Ar fi ucis-o pe loc şi i-ar fi telefonat liniştit lui Dick Windyford pretextând că fusese chemat de urgenţă undeva. Oh! Dacă Dick Windyford ar fi venit la ei în seara aceea! Dacă Dick…

Deodată o idee îi trecu prin cap. Îl privi cercetătoare pe Gerald de parcă se temea că el citea gândurile. Făcându-şi un plan, căpătă mai mult curaj. Purtarea sa deveni atât de naturală încât se minună ea însăşi.

Pregăti cafeaua şi o duse pe verandă unde stăteau adesea în serile frumoase.

— Apropo, rosti Gerald, o să facem fotografiile acelea mai târziu.

Alix se înfioră toată, dar îi răspunse cu nonşalanţă:

— Nu poţi şi singur? Sunt cam obosită în seara asta.

— N-o să ia mult timp. Zâmbi ca pentru el. Şi-ţi promit că nu te vei mai simţi obosită după aceea.

Cuvintele păreau să-l amuze. Alix se cutremură. Acum sau niciodată venise vremea să-şi ducă planul la îndeplinire.

Se ridică în picioare.

— Vreau să-i telefonez măcelarului, îl anunţă ea într-o doară. Nu te deranja.

— Măcelarului? La ora asta?

— Magazinul e închis, bineînţeles, deşteptule! Dar el e acasă. Şi mâine e sâmbătă şi-aş vrea să-mi aducă devreme nişte cotlete de viţel, înainte ca altcineva să pună mâna pe ele. Bătrânul face orice pentru mine.

Intră repede în casă, închizând uşa după ea. Îl auzi pe Gerald spunând: „Nu închide uşa!” şi îi răspunse prompt: „Nu vreau să intre moliile. Nu le pot suferi. Ce te temi că-i fac declaraţii de dragoste măcelarului, prostule?”

Cum intră, apucă receptorul şi formă numărul de la „Traveller's Arms”. I se dădu imediat legătura.

— Domnul Windyford! Mai e acolo? Pot să vorbesc cu el?

Şi-atunci inima i se strânse de spaimă. Se deschise uşa şi bărbatul ei intră în hol.

— Te rog pleacă, Gerald, spuse ea iritată. Nu-mi place să asculte cineva când telefonez.

El se mulţumi să râdă şi se trânti într-un scaun.

— Îi telefonezi chiar măcelarului? O chestionă el.

Alix era disperată. Planul ei eşuase. Peste un minut Dick Windyford venea la telefon. Să rişte totul şi să strige după ajutor?

Şi cum apăsa şi ridica cheiţa în receptor, care permite să fie auzită sau nu la celălalt capăt, un alt plan îi trecu prin cap.

„Va fi dificil”, se gândi în sinea ei. „Trebuie să-mi ţin firea, să caut cuvintele potrivite şi să nu ezit nici o clipă, dar cred că am să mă descurc. Trebuie!”

Şi în acea clipă îi auzi vocea lui Dick Windyford la celălalt capăt al firului.

Alix inspiră adânc. Apoi, apăsă cheiţa hotărâtă şi spuse:

— Doamna Martin la telefon… De la „Casa Filomelei”. Vă rog să veniţi (ridică cheiţa) mâine dimineaţă cu şase cotlete frumoase de viţel (apăsă cheiţa din nou). E foarte important (ridică cheiţa). Vă mulţumesc foarte mult, domnule Hexworthy: cred că nu vă supăraţi c-am sunat aşa târziu. Regret, dar cotletele sunt cu adevărat o chestiune (apăsă cheiţa din nou) de viaţă şi de moarte (ridică cheiţa). Foarte bine, mâine dimineaţă, (o apăsă) Cât mai repede posibil.

Puse receptorul în furcă şi se întoarse spre soţul ei, aproape sufocată.

— Aşa vorbeşti tu cu măcelarul? O întrebă Gerald.

— Ăsta-i stilul feminin, sublime Alix cochetând.

Era extrem de emoţionată. Nu bănuise nimic. Dick, chiar dacă nu înţelesese, va veni.

Se duse în sufragerie şi aprinse lumina. Gerald o urmă.

— Pari foarte bine dispusă acum, o privi el plin de curiozitate.

— Da, mi-a trecut durerea de cap. Se aşează în scaunul ei şi-i zâmbi soţului care se cufundă în fotoliul din faţa ei. Se simţea salvată. Era numai opt şi douăzeci şi cinci de minute. Dick sosi cu mult înainte de ora nouă.

— Nu prea mi-a plăcut cafeaua, se plânse Gerald. Avea un gust foarte amar.

— E un nou sortiment. Nu-l mai cumpărăm, dacă nuţi place, dragă.

Alix îşi luă lucrul de mână şi începu să croşeteze. Gerald citi câteva pagini din cartea sa. Apoi se uită la pendulă şi abandonă cartea.

— Opt şi jumătate. E vremea să mergem în pivniţă şi să ne apucăm de treabă.

Alix scăpă lucrul din mână.

— O, nu încă. Să aşteptăm până la ora nouă.

— Nii, drăguţă, opt şi jumătate. Asta-i ora pe care am fixat-o. Te vei putea culca mai devreme.

— Dar aş vrea să aştept până la nouă.

— Doar ştii că atunci când fixez o oră o respect întotdeauna. Haide, Alix! Nu mai aştept nici o clipă.

Alix ridică privirea şi fără să vrea simţi că teroarea pune stăpânire pe ea. Masca îi căzuse. Gerald îşi frecă mâinile. Ochii îi străluceau de nerăbdare, îşi umezea mereu buzele uscate. Nu-i mai păsa să-şi ascundă exaltarea.

Alix se gândi: „E adevărat… El nu poate să aştepte… E ca un nebun”.

Se îndreptă spre ea şi o ridică în picioare, apucând-o de umăr.

— Haide, fetiţo, sau te duc pe sus acolo!

Vorbea vesel, dar se distingea o agresivitate nedeghizată în vocea care o strivea. Cu un efort suprem se eliberă şi se lipi de perete. Era complet lipsită de putere. Nu putea să scape, să facă nimic… Şi el venea spre ea.

— Haide Alix…

— Nu, nu!

Ţipă, cu mâinile întinse încercând neputincioasă să-l ţină la distanţă.

— Gerald, opreşte-te, trebuie să-ţi mărturisesc ceva.

El se opri.

— Să mărturiseşti? Întrebă el curios.

— Da, să mărturisesc.

Folosise cuvintele la întâmplare, dar continuă disperată, încercând să-i distragă atenţia.

Pe faţă îi trecu o undă de dispreţ:

— Un fost iubit, îmi închipui, mârâi el.

— Nu, îl contrazise Alix. Altceva. Cred că o să zici… Da, o să zici c-a fost o crimă.

Şi deodată îşi dădu seama că atinsese coarda sensibilă. Din nou îi distrase atenţia. Văzând asta îşi recăpăta curajul. Se simţea stăpână pe situaţie.

— Mai bine te-ai aşeza la loc, rosti ea liniştită.

Traversă şi ea camera până la scaunul ei şi se aşează.

Se aplecă chiar şi-şi ridică lucrul de mână. Dar în spatele calmului ei afişat se gândea şi inventa cu febrilitate: Căci povestea pe care o născocea trebuia să-i reţină interesul până când avea să primească ajutor.

— Ţi-am spus, începu ea rar, c-am fost stenodactilografă timp de cinsprezece ani. Asta nu-i în întregime adevărat. Au fost două perioade. Prima, când aveam douăzeci şi doi de ani. Am întâlnit un bărbat mai în vârstă, cu o mică propietate. S-a îndrăgostit de mine şi mi-a cerut să ne căsătorim. Am acceptat. A urmat nunta. Făcu o pauză. L-am determinat să facă o asigurare pe viaţă în favoarea mea.

Observă cum se ivi un interes sporit pe faţa soţului şi continuă cu siguranţă reînoită:

— În timpul războiului, am lucrat o vreme într-un spital. Acolo m-am îndeletnicit cu tot felul de medicamente şi otrăvuri rare.

Se opri să reflecteze. El era acum interesat îndeaproape, nu mai era nici un dubiu. Ucigaşul e interesat întotdeauna

de crimă. Ea contase pe asta şi reuşise pe asta şi reuşise. Aruncă o privire furişă spre pendulă. Era nouă fără douăzeci şi cinci de minute.

— Există o otravă sub formă de pudră albă. Un vârf de cuţit din ea înseamnă moarte. Poate ştii ceva despre otrăvuri?

Puse întrebarea oarecum frământată. Dacă ştia, trebuia să fie grijulie.

— Nu, recunoscu Gerald: Nu ştiu mai nimic despre ele.

Răsuflă uşurată.

— Ai auzit de hyoscină21, nu-i aşa? Este un medicament care acţionează în acelaşi fel, dar este absolut imposibil de depistat. Orice doctor dă un certificat de infarct. Am furat o mică cantitate şi am păstrat-o la mine.

Se opri, dozându-şi forţele.

— Continuă, o îndemnă Gerald.

— Nu. Mi-e teamă. Nu pot să-ţi spun. Altădată.

— Acum, insistă el nerăbdător. Vreau s-o aud.

— Eram căsătoriţi de o lună. Am fost foarte bună cu soţul meu mai în vârstă, foarte blândă şi credincioasă. Mă lăuda la toţi vecinii. Toţi ştiau ce soţie model sunt. Eu îi făceam întotdeauna cafeaua seara. Odată, când eram singuri, i-am turnat în ceaşcă puţin din alcaloidul mortal.

Alix se opri şi băgă cu grijă un fir nou în ac. Ea, care nu jucase niciodată teatru, rivaliza în acest moment cu cea mai mare actriţă din lume. Trăia cu adevărat rolul ucigaşei cu sânge rece.

— Era foarte liniştit. Am rămas privindu-l. Deodată simţi că n-are aer şi eu am deschis fereastra. Apoi a spus că nu se poate mişca din scaun. Imediat muri.

Se opri zâmbind. Era nouă fără un sfert. Vor veni curând mai mult ca sigur.

— Cât era de mare asigurarea? O întrebă Gerald.

— Cam două mii de lire. Am făcut speculaţii cu ei şi i-am pierdut. M-am întors la birou. Dar nu m-am gândit niciodată să rămân acolo prea mult. Apoi am întâlnit un alt bărbat. La

birou îmi păstrasem numele de fată. Nu ştia că mai fusesem căsătorită. Era mai tânăr, destul de drăguţ şi chiar înstărit. Am făcut o nuntă restrânsă în Sussex. N-a vrut să-şi facă asigurarea pe viaţă, dar, în schimb, a scris un testament în favoarea mea. Îi plăcea să-i prepar cafeaua, exact ca primului meu soţ.

Alix zâmbi, dusă pe gânduri şi adăugă simplu: Fac cafea foarte bună.

Apoi continuă:

— Aveam mai mulţi prieteni în satul în care locuiam. Au fost foarte trişti pentru soarta mea, când bărbatul mi-a murit subit de atac de cord, într-o seară, după cină. Nu prea îmi plăcea de doctor. Nu cred că m-a bănuit, dar, în mod sigur, a fost foarte surprins de decesul neaşteptat al soţului. Nu prea ştiu de ce m-am întors la birou. Probabil, obişnuinţa! Al doilea mi-a lăsat circa patru mii de lire. N-am făcut speculaţii de data aceasta; i-am investit. Aşadar, după cum vezi…

Dar fu întreruptă. Gerald Martin, congestionat la faţă, aproape înecându-se, îşi îndreptase arătătorul tremurând spre ea.

— Cafeaua, Dumnezeule! Cafeaua!

Se holbă la el.

— Acum înţeleg de ce era amară. Afurisita dracului! Te-ai folosit de trucul tău din nou.

Se apucase cu mâinile de braţele fotoliului. Era gata să sară la ea.

— M-ai otrăvit!

Alix se retrăgea de frică spre şemineu. Acum, îngrozită, deschise gura ca să nege… După care se opri. Într-o clipă ar fi sărit la ea. Îşi adună toate puterile. Îl aţintea cu privirea, sfidătoare.

— Da. Te-am otrăvit. Otrava a început să-şi facă efectul. Într-o clipă n-o să te mai poţi mişca din fotoliu… Nu te poţi mişca…

Dacă l-ar putea ţine acolo măcar încă trei minute…

Ah! Ce era asta? Paşi pe drum. Scârţâitul porţii. Apoi paşi pe cărarea din curte. Uşa care se deschidea.

— Nu te poţi mişca, repetă ea.

Apoi se strecură pe lângă el şi fugi disperată din cameră, căzând leşinată în braţele lui Windyford.

— Doamne, Alix! Strigă aceasta.

Apoi se întoarse către omul cu care venise, o siluetă înaltă, robustă, în uniformă de poliţist.

— Du-te şi vezi ce se întâmplă în camera aia!

O întinse cu grijă pe Alix pe sofa şi se aplecă asupra ei.

— Fetiţa mea, murmură el. Biata mea fetiţă. Ce ţi-au făcut?

Pleoapele i se deschiseră şi-i rosti doar numele lui.

Dick îşi reveni când poliţistul îi atinse braţul.

— Nu-i nimic în cameră, sir, doar un bărbat care stă în fotoliu. Arată ca şi cum s-ar fi speriat de moarte şi…

— Da?

— Ei bine, sir, e…mort.

Au fost surprinşi auzind vocea lui Alix. Vorbea ca în vis, cu ochii închişi.

— Şi imediat, spunea ea, ca şi cum cita din ceva, el muri…

XI. Festa unchiului Andrew.

Problema pe care am avut-o de rezolvat în legătură cu domnişoara Violeta Marsh contrasta fericit cu sarcinile noastre de rutină cotidiene. Poirot a primit de la ea o scrisoare laconică, dar ironică în acelaşi timp, prin care îi cerea o întâlnire şi la care acesta i-a răspuns, comunicându-i că o aşteaptă în dimineaţa următoare, la orele 11.

Tânăra a fost foarte punctuală. Înaltă, cu trăsături fine, purta o toaletă elegantă şi decentă în acelaşi timp. Avea aerul senin al unei femei obişnuite să trateze afaceri şi să se descurce singură în viaţă. În concordanţă cu admiraţia reţinută pe care mi-o inspiră cei ce folosesc termenul „o femeie modernă”, nu mi s-a părut foarte simpatică la prima vedere, în ciuda aspectului său atrăgător.

— Problema pe care vreau s-o discut cu dumneavoastră, domnule Poirot, are un caracter mai deosebit, începu ea

după se aşeză în fotoliul pe care prietenul meu o invitase. Cred că ar fi de preferat să încep cu începutul.

— Puteţi începe, domnişoară. Eu vă ascult.

— Sunt orfană. Tatăl meu era mezinul unui fermier modest din Devonshire. Era proprietarul unei ferme foarte sărace; astfel încât cel mai mare dintre fraţi se hotărî să plece în Australia, unde a avut norocul să strângă o frumoasă avere, în urma unor afaceri avantajoase. În schimb, tatăl meu, care se numea Roger, n-avea nici o atracţie pentru agricultură. Datorită educaţiei modeste, pe care şi-o făcuse prin mijloace proprii, obţinu postul de contabil la o mică firmă de comerţ şi se căsători cu o fată dintr-o familie de rang mult mai înalt decât a sa. Mama era fiica unui artist fără noroc. Aveam vreo şase ani când a murit tata; mama l-a urmat când împlinisem patrusprezece ani. Începând din acea zi, nu mi-a mai rămas pe lume decât o rudă, unchiul Andrew, care sosise de puţină vreme în Australia, şi care cumpărase aici o mică proprietate căreia îi dăduse pomposul nume de Reşediţa Seniorială a Racului Căţărător.

Unchiul meu s-a arătat din primele clipe plin de bunătate cu sărmana orfană ce eram; m-a luat imediat la el acasă şi s-a purtat cu mine, din toate punctele de vedere, ca şi cu propria sa fiică. Reşdinţa Seniorială a Racului Căţărător, în ciuda numelui său, nu era altceva decât o veche fermă.

Unchiul avea, cum se zice în popor, pământul în sânge, şi se interesa continuu de metodele moderne folosite în agricultură. În contradicţie cu aceasta, deşi era atât de bun cu mine, avea idei total retrograde în ceea ce priveşte educaţia. Dotat cu un talent deosebit, nu primise decât o educaţie rudimentară şi nu dădea nici cea mai mică importanţă lucrurilor „care se învaţă din cărţi”. Considera că este absolut inutil să le înveţi carte pe femei, căci, după el, era de preferat să le dai tinerelor câteva noţiuni practice, să faci din ele bune gospodine; cu alte cuvinte, să ştie să administreze bine gospodăria în loc să le trimiţi la şcoală. Spre profundul meu regret, am aflat că un

asemenea program îmi era destinat. Această perspectivă m-a făcut să mă revolt, căci mă simţeam deosebit de dotată pentru studiu şi fără nici o predispoziţie pentru treburile casnice. Cum eu nu îmi ascundeam sentimentele, acestea deveniră generatoare de ură şi certuri între noi, mai ales că şi unul şi celălalt aveam caractere tenace şi voluntare.

În sfârşit, am reuşit, în ciuda tuturor greutăţilor, să-mi obţin diploma. Situaţia atinse punctul culminant în ziua când l-am anunţat pe unchiul meu că intenţionez să merg la şcoala din Gerton, având ceva bani de la mama şi fiind hotărâtă să profit de însuşirile mele naturale. Atunci am avut cu unchiul meu o explicaţie decisivă şi prelungită, în care mi-a expus, categoric, punctele sale de vedere: eu eram singura lui rudă şi dorea să-mi lase moştenire toată agoniseala sa, ceea ce ar reprezenta, în viitor, o mare avere. Dar mi-a atras atenţia, o dată pentru totdeauna, că dacă voi insista în ideile mele absurde, să nu aştept nimic de la el…

N-am făcut nimic care săştirbească respectul pe care-l purtam, dar am continuat să fiu neclintită în hotărârea mea, dându-i să înţeleagă limpede că îi păstram aceeaşi afecţiune, dar aşteptam să pot să-mi duc viaţa după cum credeam eu de cuviinţă. Şi ne-am despărţit cu următoarele cuvinte: „Te crezi foarte deşteaptă,mi-a zis în încheiere, află deci că, deşi nu am cultura ta, mă consider mai isteţ ca tine… O să vedem… Cine râde la urmă, râde mai bine!”

Această scenă a avut loc acum nouă ani. Ca urmare, din când în când, mă duceam să petrec câteva zile la el acasă, rămânând în relaţii prieteneşti, dar niciodată nu a mai deschis discuţia despre acel subiect.

În ultimii trei ani, sănătatea sa s-a şubrezit mult, astfel încât în urmă cu aproape o lună de zile a murit. Şi iată, domnule Poirot că am ajuns la scopul vizitei mele. Unchiul meu a lăsat un testament extraordinar în care se menţionează că Reşedinţa Senioralăa Racului Căţărător, cu toate acareturile, se va afla la dispoziţia mea timp de un an,

începând de la data decesului său; „perioadă în care, spune el, inteligenta mea nepoată va avea posibilitatea să-şi pună în aplicare deşteptăciunea ei remarcabilă”. După expirarea acestui termen, dacă mă voi dovedi mai puţin isteaţă decât el, casa şi toată averea unchiului meu vor trece în proprietatea unor instituţii de binefacere.

— E destul de neplăcut pentru dumneata, domnişoară, fiind singura rudă a domnului Marsh.

— Eu nu privesc lucrurile în felul acesta. Unchiul Andrew a fost cinstit şi m-a prevenit, iar eu am ales drumul pe care l-am dorit. Din clipa în care eu am refuzat să mă conformez dorinţelor sale, unchiul era liber să dispună de averea lui după bunul său plac.

— Testamentul a fost redactat în faţa unui notar?

— Nu, domnule. A fost redactat pe un formular tipărit şi în prezenţa a doi martori: familia care locuieşte în casa unchiului meu şi se ocupă de îngrijirea lui.

— Atunci dumneata eşti de părere că formula propusă de defunctul dumitale unchi este corectă?

— Eu aşa consider.

— De fapt, cred că lucrurile se pot interpreta astfel, zise Poirot filosofând, după toate aparenţele, unchiul dumitale a ascuns pe undeva, prin vechiul său birou, fie o sumă de bani în bancnote, fie, mai degrabă, un al doilea testament care l-ar anula pe primul, punându-vă la dispoziţie un an pentru a vă dovedi isteţimea şi a ghici ascunzătoarea.

— Perfect, domnule Poirot, şi vă aduc cel mai mare elogiu, considerându-vă mai isteţ decât mine.

— Foarte drăguţ din partea dumitale, draga mea! Sunt dispus să-mi pun la dispoziţia dumitale materia mea. Cenuşie. Şi n-aţi întreprins nimic?

— Aproape nimic. Am o mare admiraţie pentru indiscutabila inteligenţă a defunctului meu. Unchi, pentru a presupune măcar o clipă că este vorba despre ceva uşor.

— Aveţi la dumneavoastră testamentul?… O copie măcar…

Domnişoara Marsh îi întinse o hârtie,. Poirot o parcurse cu vederea clătinând din cap.

— Dictată acum trei ani. Datată 25 mai şi aceeaşi oră, 11 dimineaţa. Într-adevăr, foarte sugestiv! Cum era şi firesc, stilul restrânge evident câmpul investigaţiei. Da, fără nici o îndoială, este vorba de încă un testament, care chiar dacă a fost redactat cu o jumătate de oră mai târziu, ar fi de ajuns pentru a-l anula pe primul. Domnişoară, problema pe care mi-o propuneţi este ingenioasă şi plăcută, la care aş fi fost încântată să vă ofer o soluţie. Căci, chiar dacă unchiul dumneavoastră ar, fi fost isteţ precum susţineţi, cu siguranţă că materia lui cenuşie n-ar fi fost superioară celei a lui Hercules Poirot.

(Adevărul este că Poirot e de un egoism puţin întâlnit!)

— Din fericire, momentan nu mă ocup de nici un caz mai important. Aşa că vom merge chiar în seara asta, Hastings şi cu mine, la Reşedinţa Seniorială a Racului Căţărător. Familia care îngrijea casa unchiului mai locuieşte acolo?

— Da se numeşte Backer.

A doua zi, vânătoarea începuse. Am ajuns destul de târziu, aproape se înnoptase. Backer şi soţia lui primiseră o telegramă prin care ne anunţam sosirea şi ne aşteptau la gară. Formau un cuplu destul de simpatic; el cu membrele lui noduroase, cu obrajii zbârciţi şi trandafirii, precum cartofii prăjiţi… Ea, grasă, veselă, cum sunt de obicei fetele de la ţară.

Cam obosiţi după drumul lung şi după cele opt mile parcurse cu trăsura, ne-am dus la culcare imediat după cina compusă din pui fript, prăjitură cu mere şi un castron cu frişcă proaspătă, toate acestea servite în cabinetul care câteodadă ţinea loc de birou sau de salon domnului Marsh. Lipit de un perete se afla un birou plin de hârtii aşezate într-o perfectă ordine, în faţa căruia se afla un fotoliu de piele, locul preferat al defunctului.

Pe peretele opus se afla o canapea lungă, de modă veche, iar banchetele care ocupau spaţiile dintre ferestre erau

acoperite cu huse închise la culoare.

— Dragă prietene, îmi spuse Poirot aprinzându-şi una dintre ţigările lui minuscule, va trebui să stabilim planul de atac. Am cercetat sumar toată casa, dar, după părerea mea, dacă trebuie să căutăm undeva apoi locul acela nu poate fi decât camera unde l-am găsit… Pentru început, să răsfoim toate documentele închise în acest dulap. Fără îndoială că nu am intenţia să găsesc testamentul, dar putem să dăm, foarte bine, peste vreo hârtie, în aparenţă nesemnificativă, care să ne ajute puţin. Te rog să-i chemi.

Am făcut ce mi-a cerut şi, în aşteptarea lor, Poirot începu să se plimbe de la un capăt la celălalt al încăperii, aruncând priviri aprobatoare în jur.

— Domnul Marsh era un om ordonat; vezi cu câtă grijă şi-a aranjat hârtiile! Pe lângă asta, există câte o plăcuţă de fildeş pentru fiecare cheie de la sertare, la fel şi pentru vitrină; cu câtă simetrie sunt aranjate bibelourile de porţelan! Îţi face plăcere să le priveşti! Niciunul nu rupe armonia…

Se întrerupse brusc; îşi oprise privirea pe cheia de la birou, de care atârna un plic foarte vechi. Poirot se încruntă şi scoase cheia din broască. Pe plic scria aceste cuvinte: „Cheia biroului”, cu o grafie stângace, total deosebită de etichetele caligrafiate ale celorlalte chei.

— Uite! O etichetă care nu se asemănă deloc cu celălalte, spuse Poirot. Poate n-a făcut-o domnul Marsh, dar cine în afară de el mai locuia în casă?

Backer răspunse chemării mele apărând în pragul uşii.

— Te rog s-o aduci şi pe nevasta dumitale. Vreau să vă pun câteva întrebări.

Backer pleacă, dar se întoarse câteva minute mai târziu însoţit de impunătoarea sa soţie, care îşi' făcu intrarea cu un surâs radios, ştergându-se pe mâini cu marginea şorţului.

În câteva cuvinte. Poirot le explică motivul sosirii sale. Soţii Backer, la rândul lor, se arătară plini de solicitudine şi îndatoritori.

— În realitate, nimeni n-ar dori s-o lipsească pe domnişoara de drepturile care i le acordă justiţia, declară buna femeie. Aş fi foarte mâhnită dacă tot ce se află aici ar intra în patrimoniul spitalelor…!

Poirot începu să-i interogheze. Amândoi soţii îşi amintiră foarte bine că fuseseră martori la semnarea testamentului: îl trimiseră pe Backer în oraşul vecin, pentru a găsi formulare.

— Două? Întrebă repede Poirot…

— Da, domnule; fără îndoială.- Ca măsură de prevedere în cazul în care unul dintre ele s-ar pierde… Ceea ce s-a şi întâmplat până la urmă. Nevastă-mea şi cu mine am semnat unul…

— Cam cât era ceasul?

Backer se scarpină în cap cu un aer uluit, dar femeia fu mai promptă decât el:

— Ce prost!… E foarte simplu, deoarece pusesem la fiert laptele pentru ciocolată. Nu-ţi aduci aminte că a dat totul în fiert când ne-am întors?

— Şi după aceea, ce s-a mai întâmplat?

— Păi, după vreo oră, domnul Marsh ne-a chemat din nou. „Am greşit… Am greşit, aşa că trebuie să rupem prima hârtie şi o să vă rog să semnaţi încă o dată…” Şi bărbatul meu şi cu mine am semnat. Atunci, domnul Marsh ne-a dat nişte bani, spunându-ne: „V-am lăsat ceva moştenire în testamentul meu, dar pe lângă asta, în fiecare an veţi primi o sumă fixă. Asta va fi un mic cadou pe care îl veţi primi când eu nu voi mai fi pe lume”.

Şi totul s-a petrecut exact aşa cum a spus el. Poirot reflectă.

— Când aţi semnat a doua oară, ce a făcut domnul Marsh? Ştiţi?

— Da, a plecat în oraş pentru a aranja nişte afaceri cu unii negustori.

Atunci Poirot încercă o nouă tactică şi. Arătându-le cheia biroului, îi întreabă:

— Scrisul de pe plic e al stăpânului dumneavoastră?

Nu putem spune cu precizie, dar mi se are că Backer a şovăit din nou înainte de a răspunde:

— Da, domnule, e scrisul lui.

Minte, mi-am zis… Dar de ce?

— În ultimii trei ani, stăpânul dumneavoastră a închiriat vreodată casa? A fost locuită vreodată de străini?

— Nu, domnule, doar de domnişoara Violeta.

— Nici o altă persoană nu a intrat în această cameră?

— Nu, domnule.

— I-ai uitat pe muncitori, Jim, îi aduse aminte soţia.

— Muncitorii? Exclamă Poirot, ciulind urechile. Despre ce muncitori este vorba?

Ţăranca le spuse că, în urmă cu vreo doi ani, au fost aduşi acolo câţiva muncitori pentru a efectua diferite reparaţii în interiorul casei, dar că nu putea preciza despre ce fel de lucrări fusese vorba. După ea, nu era mare nevoie de acele reparaţii şi credea, mai degrabă, că fusese vorba de un capriciu al stăpânului. Mai multă vreme muncitorii lucraseră în camera în care ne aflăm, dar ea nu putea spune ce făcuseră acolo, căci domnul Marsh nu îi lăsaseră să intre în încăpere pe toată perioada când fuseseră acolo muncitorii. Din nefericire, ei nu-şi puteau aminti ce antreprenor se ocupase de aceste lucrări; ceea ce puteau spune cu siguranţă era că muncitorii veniseră din Plymouth.

— Am avansat, Hastings, îşi spuse Poirot, frecându-şi mâinile, în vreme ce soţii Backer plecau. Nu mai încape nici o îndoială că Marsh a scris un al doilea testament şi că i-a chemat pe muncitorii din Plymouth pentru a-i construi o ascunzătoare potrivită intenţiilor sale. Acum, în loc să ne pierdem vremea scormonind pe sub duşumea sau ciocănind pereţii, ne vom duce direct la Plymouth.

Am întâmpinat anumite greutăţi până când să dăm peste ceea ce căutam, dar, în final, după câteva încercări infructuoase, am reuşit să-l descoperim pe antreprenorul pe care îl contactase domnul Marsh.

Muncitorii cu care lucra el se aflau de mulţi ani în serviciul său şi i-a fost destul de uşor să ne pună în legătură cu cei doi bărbaţi care executaseră lucrarea comandată de domnul Marsh. Amândoi şi-au adus perfect aminte desre ce era vorba şi declarară că li se comandase, printre altele, să scoată o placă de la vechiul şemineu, să facă o gaură acolo şi să pună placa la loc în aşa fel încât nimeni să nu observe schimbarea. Cu ajutorul unei plăci alăturate, prima placă se putea ridica în formă de trapă. Lucrare dificilă, pe scurt, la care bătrânul domn s-a arătat exigent.

Muncitorul care ne-a furnizat aceste informaţii se numea Cogham. Era un bărbat înalt, cu mustaţă căruntă, cu o privire sinceră şi inteligentă.

Ne-am întors foarte veseli la domeniul Racului Căţărător şi, după ce am încuiat biroul, ne-am dedicat muncii de verificare a ceea ce ni se povestise. Suprafaţa plăcilor de teracotă era perfect netedă şi nu dezvăluia nimic neobişnuit; totuşi, privind locul care ne fusese indicat, am observat imediat cavitatea ascunsă. Poirot întinse mâna, dar imediat fizionomia lui – ce are un surâs triumfal, luminos – se întunecă în faţa decepţiei, căci nu găsi decât o bucată de hârtie pe jumătate arsă.

— Ia te uită! Strigă Poirot, furios că nu se alesese cu altceva. Cineva a trecut pe aici înaintea noastră…

Am analizat nerăbdători hârtia. Nu încăpea nici o îndoială; într-adevăr era o bucată din documentul pe care îl căutam. Încă se mai putea descifra semnătura lui Backer, dar era practic imposibil să-ţi dai seama exact de ce scria în testament.

Dezorientat, Poirot, care stătea în genunchi, pe jos, îşi lăsă toată greutatea corpului să cadă pe călcâie. Expresia lui ar fi fost sincer comică, dacă nu am fi fost atât de uluiţi.

— Nu mai înţeleg nimic! Bombăni printre dinţi. Cine a putut distruge asta şi cu ce scop?

— Soţii Backer? Am insinuat eu.

— De ce crezi că ei ar fi făcut-o? Şi într-un caz şi în altul ei nu-l vor moşteni şi au mai multe şanse să-şi păstreze slujba dacă domnişoara Marsh va continua să fie stăpâna casei, decât dacă aceasta ar intra în posesia unei instituţii de caritate. Cine, deci, ar fi avut interes să distrugă acest testament? Spitalele ar fi beneficiat, desigur, dar e absurd să mergi cu bănuiala până acolo.

— Poate bătrânul Marsh, regretându-şi prima intenţie, l-a distrus cu propriile sale mâini, am spus eu.

Poirot se ridică în picioare şi cu acea grijă meticuloasă pe care o are în aranjarea hainelor sale, începu să-şi scuture pantofii.

— Se prea poate, recunoscu el. Ai formulat şi tu o dată o ipoteză plauzibilă, Hastings. În sfârşit, nu mai avem nimic de făcut aici. Am făcut tot ceea ce se putea face omeneşte. Suntem atât de nesiguri cu privire la cum a procedat acest viclean Andrew Marsh, şi, din nefericire, nepoata lui nu a înaintat mult în această afacere.

Am plecat imediat la gară şi am ajuns tocmai la timp pentru a prinde trenul de Londra, care nu era expresul. Poirot arăta trist şi nemulţumit. Pe de altă parte,eu mă simţeam destul de obosit şi m-am cuibărit de îndată în fundul compartimentului. Dintr-o dată, după gara Taunton şi în timp ce vagonul se punea în mişcare, Poirot îmi strigă:

— Repede, Hastings! Trezeşte-te şi să coborâm!… Trebuie să coborâm imediat!

Eu, care încă nu avusesem timp să-mi revin din uimire, mă trezii pe peron cu capul gol şi fără valize, în vreme ce trenul dispărea în mijlocul nopţii. Eram furios, dar Poirot nu părea să-şi dea seama de asta.

— Imbecil! Idiot! Sunt un mare idiot! Nu dimineaţa pot să mă laud cu „memoria mea cenuşie”…

— Explică-mi ce s-a întâmplat.

Cum avea obiceiul, când îl urmărea o ideie, Poirot nu dădu nici o atenţie îndemnului făcut de mine.

— Cărţile negustorilor!… Am uitat cu desăvârşire acest amănunt… Da, dar unde să le găsim?… Unde? Nu contează, sunt sigur că nu mă înşel. Hai să ne întoarcem imediat acolo.

Doar că era mult mai uşor de spus decât de făcut. Tot ce am reuşit să facem a fost găsirea unui autobuz de Exeter şi ajungând acolo Poirot a trebuit să se resemneze cu închirierea unui automobil. Cert e că am ajuns la Reşedinţa Seniorială a Racului Căţărător în jurul orei trei dimineaţa. N-aş reuşi să vă descriu stupoarea soţilor Backer, treziţi de spaima cauzată de ţipetele noastre. Dar Poirot, fără măcar să-i privească, se îndreptă spre birou.

— Ţi-am mai spus, Hastings, că sunt un mare idiot, dar expresia era prea blândă; adevărul e că m-am purtat ca ultimul prost: uite, prietene, priveşie aici!

Ducându-se direct la birou, luă cheia şi îi scoase vechiul plic care folosea uneori şi de breloc. Îmi frământam creierii gândindu-mă cum va descoperi el un testament, fără îndoială, lung, pe o hârtie atât de mică. Dar, după ce tăie plicul pe trei laturi, îl netezi şi se duse să aprindă focul, când acesta începu să ardă, apropie partea din interior de flacără. În câteva secunde, pe plic apăru un text slab.

— Vezi, prietene? Spuse triumfător.

Atunci m-am apropiat pentru a vedea mai bine. Se zăreau deja câteva rânduri scrise de domnul Marsh, care menţionau, pe scurt, că lăsa toate bunurile nepoatei sale, domnişoara Violeta. Acest document neobişnuit era datat 25 martie, orele douăsprezece şi jumătate şi purta semnătura martorilor: Alberto Pike, negustor de confecţii, şi Jessie Pike, soţia sa.

— Şi e legal? Am întrebat zăpăcit.

— Nu cunosc nici un articol de lege care să interzică redactarea unui testament cu cerneală simpatică. Intenţiile domnului Marsh sunt foarte bine exprimate şi cea pe care o face moştenitoare este singura rudă în viaţă ce îi rămăsese. Dar cât de subtil a fost omul acesta! A prevăzut dinainte

prin ce urma să treacă cea care va încerca să descopere ceea ce el ascunsese. Şi toată lupta pe care am dus-o eu, sărman imbecil!… Având două formulare tipărite, i-a făcut să semneze, unul după altul, cei doi soţi care îi avea în serviciu şi apoi a trecut la redactarea adevăratului său testament, cu cerneală simpatică din stiloul ce îl avea, testament scris în interiorul unui plic vechi. Sub un pretext oarecare, de exemplu, pentru a elibera o factură scrisă cu creionul sub care pune o matriţă, face să se tipărească semnătura negustorului şi a soţiei acestuia sub propria-i semnătură… Apoi, râzând anticipat de festa jucată, leagă la vechiul plic cheia biroului său, spunându-ne că „dacă nepoata sa descoperă această mică şmecherie” va demonstra astfel că avusese dreptate să-şi continuie studiile şi să-şi termine cariera pe care şi-o alesese şi mulţumită căreia el era dispus să-i lase averea.

— Da, dar în realitate, nu ea a fost cea care a scos castanele din foc, cum se zice în popor. Ci dumneata ai fost, Poirot. Atunci, oricum ar fi, bătrânul a câştigat prinsoarea.

— Nicidecum, Hastings: te înşeli amarnic, având în vedere că domnişoara Marsh şi-a demonstrat din plin persicacitatea, încredinţându-mi acest caz. Oricum, trebuie să apelăm întotdeauna la profesionişti. Deci, e mai drept ca domnişoara Marsh să intre în posesia averii care i se cuvine.

Şi sunt foarte curios să aflu ce ar gândi despre toate acestea bătrânul Andrew Marsh…

SFÂRŞIT

1 În antichitatea greco-romană, mantie fără mâneci, prinsă pe umăr cu o agrafă şi purtată de femei peste tunică,

2 interpret (şi ghid) în special de artă, turcă sau persană.

3 Camorra – organizaţie teroristă secretă italiană, îşi are originile în Neapole, în anii 1830. Operaţiunile sale au inclus activităţi criminale de diferite feluri, ca jafuri, şantaje, tâlhării la drumul mare. La sfârşitul anilor 1840, Camorra a cucerit o mare putere politică, dar apoi a pierdut terenul. În 1911, guvernul italian i-a aplicat o lovitură puternică. Totuşi, organizaţia nu este încă lichidată.

4 onestitate în engleză, dar şi dalie.

5 death, în engleză.

6 Cel mai vechi procedeu de fotografiere, astăzi abandonat, care fixa imaginile pe plăci de cupru argintate, sensibilizate cu vapori de iod şi de brom; se developau prin expunere la vapori de mercur; de la numele inventatorului, Louis Daguerre (1789- 1851)

7 distanţa pe care o avea de acoperit mingea de golf până la centru sau „vârf”.

8 locul de unde mingea este lovită Ia începerea jocului pentru o gaură (hole).

9 un număr de lovituri pe care jucătorul le primeşte pentru a-şi ajusta scorul până la un nivel comun; cu cât jucătorul e mai bun, cu atât e mai mic handicapul său.

10 lovitură de golf.

11 lovitură făcută cu o crosă cu vârf de fier (numită mushie) folosită pentru distanţe medii.

12 lovitură pentru trimeterea mingii în gaură sau lângă aceasta.

13 o faimoasă stradă din Londra, ocupată, mai ales, de medici specialişti şi chirurgi.

14 dinastia Ming (1368-1644), perioadă vestită pentru operele sale de artă, picturi, porţelanuri, ţesături etc.

15 66 C°

16 Un popor arab, cu regatul în Estul şi Sud-Estul Palestinei, distrus de romani în anul 105 î.e.n.

17 Oxid feric natural, Fe2O3, un minereu de fier roşu, maroniu sau negru.

18 Filonel (Filomela). În mitologia greacă, fiica lui Pandion, rege legendar al Atenei; a fost transformată într-o rândunică, iar sora sa, Procne, într-o privighetoare (sau în versiunile latine, într-o privighetoare şi sora sa într-o rândunică).

19 pronunţie deformată (defect de vorbire) a Londrei (London).

20 Loc în care se păstrează secrete misterioase sau oribile.

21 hyoscină sau hyoscianină, alcaloid, un izomer al atropinei obţinut din anumite plante (în special din Hyoscyamus niger şi Atropa belladonna, şi folosit ca sedativ sau, cu morfină, pentru a produce anestezie locală.